

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

NAGRADNA IGRA OB 5. OBLETNICI "SUPERMARKETA"
OD 24.4. DO 28.5.1999!

Za nakup nad 5.000,00 SIT sodelujete v nagradni igri:

1. nagrada 7-dnevno počitnice za dve osebi v Poreču
2. nagrada 2-dnevno potovanje v Benetke
3. nagrada 1-dnevno potovanje v Gardaland
30. nagrada dobavitelj "Dolenjke"

Zrebanje 28.5.1999 ob 16. uri v "Supermarketu".
V ČASU AKCIJE "SUPER CENE" IN "DEGUSTACIJE".

DOLENJSKI LIST

Št. 18 (2593), leto L • Novo mesto, četrtek, 6. maja 1999 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

Avto GALANT

izpušne cevi
montaža

Ob potoku 10, Novo mesto
tel.: 068/322-643, 322-278
fax: 068/323-585

**JOŽE VRTAČIČ
POSTAVIL NOV
DRŽAVNI REKORD**

KRANJ - Na velikem atletskem tekmovanju ob 4. svetovnih dnevih atletike IAAF za mladince v Kranju, sta se odlično odrezala mlada šentjernejska atleta Jože Vrtačič in Kralj. Posebej velja opozoriti na Vrtačiča, ki je na 300-metrski progi s časom 33.55 postavil absolutni državni rekord. Jože je zmagal še v dveh preizkušnjah, in sicer na 60 m, kjer je bil Kralj na drugi, in na 150 m, kjer je bil tudi zmagovalac (15.98). Kot kaže se obetavni Jože Vrtačič razvija v odličnega atleta, saj gre dejansko za začetek atletske sezone.

**BPH BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o.
PE NOVO MESTO**

* Odkup in prodaja delnic
* Upravljanje s finančnim premoženjem

BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 068/56-480

SINDIKATI SO ZMAGOVALCI - Na delavskem srečanju na Debencu je letošnjim udeležencem spregovoril izvršni sekretar predsedstva ZSSS Gregor Miklič (na sliki desno poleg Majde Marolt iz Območne organizacije za Dolenjsko). Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanja sindikalnim zaupnikom z dolenjskega območja (o letošnjih dobitnikih smo že pisali) in plaketo ZSSS, ki jo je prejel Nace Sila. (Foto: B. D. G.)

IZ ODMEVNEGA GOVORA MILOŠA KOVAČIČA

Zgodovine ni mogoče spreminjati

Na prvomajskem srečanju na Javorovici v spomin na 27. april, 1. maj in tragedijo partizanskih borcev tudi predsednik Slovenije Milan Kučan - Ne obujajmo delitev in sovraštva

JAVOROVICA - Na tradicionalnem prvomajskem srečanju na Javorovici, najvišje ležeči dolenjski vasi v gorjanskem pobočju nad Pterjari, se je zadnjo soboto dopoldne na lep praznični dan zbralo kakih 5.000 ljudi, med njimi je bil tudi predsednik Slovenije Milan Kučan, lanski slavnostni govornik.

Na proslavo na Javorovico je z Gorjancev prišlo tudi več kot 500 pohodnikov. Srečanje je bilo namenjeno počastitvi 27. aprila, dneva upora proti okupatorju, 1. maja, mednarodnega praznika dela, in spomina na 113 borcev 4. bataljona Cankarjeve brigade, ki so jih pred 55 leti na Javorovici zverinsko pobili nemški esesovci ob pomoči slovenskih domobrancev.

V kulturnem programu so nastopili šentjernejski pihalni orkester, mešani pevski zbor Ajda ter učenci šentjernejske osnovne šole. Na srečanju so podelili tudi domicil Gorjanskemu bataljonu in Cankarjevi brigadi.

Slavnostni govornik, generalni direktor Krke Miloš Kovačič, je obudil spomin na boj Slovenije, še posebej Dolenjske in šentjernejske doline proti okupatorjem in njihovim domačim pomagačem med drugo svetovno vojno, ki je bil v bistvu boj za svobodno Slovenijo. "Morda se komu zdi nenavadno, da spomin na tragedijo borcev Cankarjeve brigade povezujemo s prvomajskim praznikom in veseljem v naravi, ki se prav v tem času bohoti v razkošju spomladanskega razcveta. Vendar nas od takih pomislekov odvrača že dejstvo, da so prav ti mladi fantje in dekleta, katerih življenje je ugasnilo na tem kraju, v svojih srcih nosili željo po svobodi in sreči, po pravičnosti in blagostanju za vse ljudi. Zato izpolnjujemo tudi njihove sanje,

če se ta dan veselimo delovnih uspehov in napredka teh krajev,

Miloš Kovačič: Na Javorovici o NOB pa tudi o napredku Dolenjske, ki je danes največji slovenski izvoznik in ki privablja največ tujega kapitala.

ki so bili nekoč med najbolj zaostalimi v Sloveniji," je med drugim dejal Kovačič. "Ne želimo obujati delitev in sovraštva, ki se je med vojno razplamtelo med Slovenci, zlasti nočemo obremenjevati mladih rodov z razlikami v ocenjevanju preteklosti, ker želimo, da bi bili vsa njihova pozornost in energija usmerjena v uspešno premagovanje hudih preizkušenj v sedanjosti in prihodnosti. Vendar zgodovine nemirnega stoletja, ki se izteka, ni mogoče spreminjati. Vsak narod in vsaka generacija bosta v njej zapisana po tem, kar sta prispevala k lastnemu in skupnemu razvoju, k zmagi novega, boljšega in bolj človeškega.

A. B.

PRVI MAJ NA JAVOROVICI - Okoli 5.000 ljudi je prišlo na tradicionalno prvomajsko srečanje na Javorovici, vasi visoko v gorjanskem pobočju. (Foto: A. B.)

PRVI MAJ NA DEBENCU

Z "gajžlo" gre le na kratek rok

Kot je dejal Gregor Miklič, je Zveza svobodnih sindikatov dobila bitko pri pokojninskem zakonu - Zdaj še boj za večjo zaposlenost, nove programe in nove trge

DEBENEK NAD MIRNO - 18. tradicionalno delavsko srečanje ob 1. maju na Debencu je za spremembo potekalo v lepem vremenu, kar je privabilo na ta vrh številne obiskovalce. Dogodek so s primerno slovesnostjo označili godbeniki pihalnega orkestra Trebnje z mažoretkami in učenci OŠ Mirna, za veselje pa je poskrbel Jaka Šraufenciger ter nato še dvojčici Vesna in Vlasta s frajtonaricami.

Prisotne je pozdravila Tatjana Fink, direktorica generalnega pokrovitelja srečanja Trima Trebnje, sicer pa je ob prazniku dela zbranim spregovoril izvršni sekretar predsedstva Zveze svobodnih sindikatov Gregor Miklič. Ta je med drugim izrazil upanje, da dogodki v zadnjih dneh le kažejo, da se najtežji dnevi za delavce iztekajo. "Ponosni smo na sporazum o pokojninskem zakonu, saj smo dosegli za polno pokojninsko dobo polno pokojnino! Nič ni ostalo od predlaganega zakona," je dodal vzneseno.

"Svobodni sindikati smo zmagovalci v boju z vladno pokojninski reformi, vendar nas čaka še en boj, saj nobena reforma ne bo uspešna, če ne bomo povečali zaposlenosti," je dejal. Pri tem je opozoril, da večina delodajalcev največje uspehe dosega z zmanjševanjem plač in odpuščanjem delavcev, ne pa z iskanjem novih trgov in novih proizvodov. Mno-

gi delodajalci v delavcih ne vidijo ljudi, ampak stroje, in z "gajžlanjem" poskušajo doseči rezultate, ki so na ta način lahko le kratkoročni. Gregor Miklič je ob prazniku dela, ki ga delavci tako ali drugače praznujejo že 110 let, pozval v borbo za delavske pravice. Če ne za nove, pa vsaj za ohranitev dosedanjih!

B. D. G.

LOVSKO ODLIKOVANJE

KUČAR V BELI KRAJINI - Upravni odbor Zveze lovske družine Bele krajine je vse člane izvršnega odbora Lovske zveze Slovenije, ki so v marcu zasedali v lovske koč na Kučarju, odlikoval s srebrnim znakom za zasluge. Odlikovanje, ki so ga uvedli letos, si je vodstvo LZS prislužilo s kakovostnim in strokovnim delom.

Napovedujejo opozorilno stavko v Revozu

14 stavkovnih zahtev

NOVO MESTO - Sindikalni odbor sindikata Revoz je za sredo, 12. maja, med 10. in 11. uro napovedal opozorilno stavko. S tem sklepom in stavkovnimi zahtevami so seznanili tudi predsednika vlade dr. Janeza Drnovška in predsednika Revizorske uprave Bernarda Coursata.

Za opozorilno stavko se je Revozov sindikat odločil, ker "vlada predloga zakona o delovnih razmerjih ne usklajuje s sindikati SZS - Alternativa (katere član je tudi sindikat Revoz) in ne sprejema nobenih ukrepov za zmanjšanje obremenitev iz naslova plač", in ker Revozova uprava "kljub večkratnim opozorilom in zahtevam sindikata Revoz še naprej krši zakonodajo in ni pripravljena resno pristopiti k pogajanjem o zvišanju osnovnih plač, ki se v Revozu niso spremenile že od maja 1988".

Stavkovne zahteve so strnili v 14 točk. V prvi zahtevajo, naj se vlada pred nadaljnjo obravnavo zakona o delovnih razmerjih o tem dogovori s SZS - Alternativa. Od vlade zahtevajo ukrepe za zmanjšanje obremenitev plač, ki jih trpita tako delodajalec kot delojemalec, in naj jih začne izvajati. Na tretjem mestu je zahteva po 15-odstotnem zvišanju izhodiščne plače Revozovih delavcev, tako da bi za 1. tarifni razred znašala 67.143,90 tolarjev. Nadalje se sindikalne zahteve dotikajo dopusta, regresa, prevoza na delo idr. Na koncu stavkovnih zahtev stoji, "da se takoj preneha s sankcioniranjem sindikalnih zaupnikov zaradi njihovega dela v sindikatu, in delavcev, ki se obrnejo na sindikat". Revozov sindikat zahteva, naj se Revizorska uprava takoj začne pogajati o sindikalnih zahtevah.

A. B.

Berite danes

stran 2:

• Zaradi beguncev v Črnomlju zavrelo

stran 3:

• Opozicija je rojena

stran 4:

• Z Romi tudi malo po šerifovsko

stran 6:

• Svet kljub vsemu le ni sodišče

stran 8:

• V TPV želijo zmanjšati odvisnost

stran 9:

• Zadruga, ki se bori za Suho krajino

stran 11:

• Ustavno sodišče prisluhnilo pobudi Roma Rajka Šajnoviča

NOVOMEŠKI KOLESARSKI DAN - Dva novomeška kolesarja te dni polnita strani športnih časnikov doma in v tujini. Gre za Boštjana Mervarja, ki je na prvi dirki Po Sloveniji v Novi Gorici s spoštovanjem vredno hitrostjo (56.60 km/h) osvojil prvo mesto in oblekel rumeno majico (več na 15. strani), oziroma za našega profesionalca Gorazda Štanglja (na sliki), ki je kot novinec na enodnevni kolesarski dirki za Veliko nagrado Gippingena v Švici osvojil odlično tretje mesto in dosegel doslej največji uspeh slovenskega kolesarstva na preizkušnji 1. kategorije Mednarodne kolesarske zveze.

PRED DNEVOM ZMAGE

Od mita v zgodovino

Kdor je količkaj vedel za Hitlerjeve in Mussolinijeve načrte s Slovenci, in to so vedeli pravzaprav vsi, je moral tudi vedeti, da kolaboracija ne more biti rešitev. Vse po Evropi so bile zmotne, na Slovenskem pa je bila njena zmotna dvojna. Kajti če bi Hitler zmagal, nobena medvojna kolaboracija ne bi prav nič spremenila vnaprej določene pogube Slovencev, najbrž s kolaboranti vred. Iz krogov medvojnih skeptikov, ki so dvomili v obe strani, v partizanski in domobransko, pa so se nazadnje vendarle morali odločiti, saj je ohranil nekoliko ciničen, vendar razumen sklep: "Bolje s hudičem v svobodo kot z belcebubom v smrt!" In so odrinili raje v gozdove kot v postojanke.

Pri ysem tem pa se je vendarle treba otresti mitiziranja NOB. Nietzsche je nekoč dejal, da je človek toliko močan, kolikor resnice o sebi prenese. To nazadnje velja tudi za partizanstvo. Njegova neizogibna, naravna pot je dolgo pelje od vere k resnici, to se pravi od mita v zgodovino. Ta sesto pomeni spoznavanje vseh obrazov njegove resničnosti. Toda tudi proces samorazkrivanja se je začel že med bojem samim, in sicer najgloblje prav v partizanski poeziji, v poeziji Edvarda Kocbeka. S tesnobo, ki je ni skrival, je upesnil tudi temno stran meseca, ne da bi seveda zatajil svetlo. Toda naj postgamo z narodnoosvobodilnega boja tudi zadnjo nedolžnost, njegovo tvorno zgodovinsko in moralno jedro bo ostalo. Samo bolj človeško bo in zemeljsko, če z njega snamemo gojeno politično mitologijo.

Dr. BORIS PATERNU

VREME

Danes in jutri bo pretežno oblačno in suho vreme, v soboto so možne plove, v nedeljo pa od zahoda poslabšanje s padavinami.

CELJSKI SEJEM, 11.-15. MAJ

23. sejem VSE ZA OTROKA IN DRUŽINO

IZ ČESAR SREČA RASTE

NOVOST: DEŽELA IGRAČ, ČAROVNIJ IN ZABAVE

Generalni pokrovitelj revija **mama**

Jugo vojna in vaš dopust

Izstreljene rakete nad jugoslovanskim ozemljem lahko torej zaidejo s predvidene poti. Je kriv pilot ali stroj? Motiti se je človeško. Človeško je tudi umreti. Ampak bolj človeško kot umreti pod raketo je iti na dopust. Mnogi, kot je slišati, zaradi vojaških akcij v Jugoslaviji razmišljajo, če bodo letos letovali. Bo oddaljeno rožljanje z orožjem praznilo hotele v evropskih turističnih Mekah? Strah pred vojno bo nemara zredčil turiste na posameznih območjih. Kajti svet je vse manjši, razdalje na njem se nekako krajšajo, robotizirano življenje pozna napake strojev za množično ubijanje. Tako načeloma niste varni pred raketo niti tu, kjer ste zdaj. Ali se v tem pogledu spleta med dopustom pobeg kam dlje na južna morja? Razmislite, Kurdi se v svojih maščevalnih akcijah ne ozirajo na državne meje in in ne gledajo na narodnostno poreklo. V neprebojnih jopičih na plažo, v diskoteko ali na sladoled, to ne gre. Svet, navajen že vsega, bi prebolel tudi tako vašo nošo. Vendar je taka moda dokaj nepraktična. Tudi za žince ne bi bila dobra. Vendar je res, da dandanašnji malokdo gleda na živce, zlasti ne na tuje. Tako daleč pa menda še nismo zašli kljub vojni v Jugoslaviji, da bi bila priprava na letošnji dopust eno samo živčiranje zaradi Natovih preletov, bomb in izgubljenih izstrelkov. Kaj pa menite vi? Ali bo vojna v Jugoslaviji vplivala na vašo odločitev o dopustu, sprašuje tudi Dolenjski list v tokratni anketi.

MARIJA OVEN, prodajalka iz Velikega Gabra: "Dopust smo ponavadi preživljali na morju, tudi na hrvaški obali. Vojna v Jugoslaviji ne bo bistveno vplivala na izbiro našega letošnjega počitniškovanja, vsaj če se stanje ne bo poslabšalo, večji problem je denar. Mogoče bomo šli na morje na Hrvaško, morda pa se bomo letos odločili za Grčijo."

ANDREJA STEGENŠEK, sekretarka Območnega združenja RK Sevnica: "Vojna v Srbiji ne vpliva na moj dopust, čeprav imamo načrtovano letovanje ob hrvaškem morju, in to na Lošnju in Pagu. Ne bojim se, da bi bilo karkoli narobe, sicer pa poznamo pot in razdalja ni velika, zato se lahko vsak hip vrnemo domov. Mislim, da bodo Slovenci kljub vsemu odhajali na Hrvaško, vsaj na severni del."

ZDENKA KOLAN, vodja fotokopirnice Iris v Brežicah, iz Brežic: "Dopusta v Dalmaciji kje v južnem Jadranu sploh ne načrtujem, in to ne zaradi vojne, ampak iz splošnih razlogov. Če bi že mislila iti na dopust tja, pa verjetno ne bi šla zaradi balkanskih dogodkov v zadnjem času. Mislim, da med domačimi turisti vseeno ni tistega strahu pred vojno, med tujimi pa."

CIRILA ARH, cvetličarka, iz Velikega Podloga: "Na dopust na morje ne gremo, bomo kar doma. Imamo cvetličarno in te ne moreš kar pustiti ali jo napraviti nekemu drugemu. Če že gremo na dopust, gremo v toplice, ampak to v zimskem času, ko ni sezona za cvetje. Slovenci bodo verjetno šli v Dalmacijo, čeprav je vojna. Marsikateri tujec si bo najbrž premislil."

BLAGOJA TOŠESKI, konfekcionar, iz Metlike: "Mi smo tudi pretekla leta hodili na dopust na Kolpo in v slovenske hribe in tako bo tudi letos. Zvesti ostajamo Sloveniji, a ne zaradi akcije, v kateri so priporočali, naj čim več ljudi ostane na dopustu v naši državi. Kar se tiče dopusta nas torej vojna ne moti, drugače pa nam seveda ni vseeno, ali po svetu divja vojna ali je mir."

MARIJA ŠTEFANIČ, ekonomska tehnika, iz Črnomlja: "Navadno smo šli na dopust na hrvaško obalo, ker je cenejša, a tudi daljša, tako da smo imeli večjo izbiro. Največkrat smo dopustovali v Istri in tudi letos smo načrtovali tako, vendar sedaj še nihamo pri odločitvi, ker ne vemo, kaj bo čez dva meseca in če bo še varno. A če ne bomo šli v Istro, bomo najbrž ostali kar doma, ob Kolpi."

JOŽE ANDOLJŠEK, delavec Get, d.o.o., iz Ribnice: "Zaradi vojne ne bo prizadeta le Hrvaška, ampak tudi Slovenija. Turistov bo letos prav gotovo manj. Manj bo Nemcev, mislim pa, da bo letos v Dalmaciji precej manj tudi Slovencev. Vendar je Jadran in ljudje bodo še vedno hodili na morje, čeprav zaradi vojne manj, kot bi sicer."

JOŽE ŽUPEC, strojni tehnik, iz Kočevja: "Slovenski turisti bodo še vedno hodili v Dalmacijo. Že sedaj jih je tam veliko. Privabljajo jih nizke cene, obenem pa čutijo, da so dovolj blizu doma. Drugače pa je s turisti iz zahodnih držav. Teh bo letos zaradi vojne že v Sloveniji precej manj. V teh dneh jih je menda za 10 odstotkov manj, kot jih je bilo v enakem obdobju lani."

DUBRAVKA HROVATIČ, socialna delavka, iz Novega mesta: "Poleti smo z družino nameravali iti na morje, na Vis, vendar zaradi bližine vojne po vsej verjetnosti ne bomo šli tja. Pa ne le zaradi bližine bombardiranja, neprijetno bi bilo že preletavanje avionov, saj kadar gre človek na dopust, si želi predvsem miru in sprostitve."

Zaradi beguncev v Črnomlju zavrelo

Črnomljski svetniki so bili na izredni seji vse prej kot navdušeni nad prihodom Albancev iz prehodnega doma

ČRNOMELJ - V sredo pretekli teden se je na prvi izredni seji sestal črnomljski občinski svet, najpomembnejša točka pa je bil prihod novih stanovalcev v tukajšnji begunski oz. nastanitveni center. Kot je povedal direktor Urada za priseljevanje in begunce Miloš Suštar, naj bi se pred prihodom kosovskih beguncev razselili družine iz ljubljanskega prehodnega doma za tujce v deset slovenskih begunskih centrov, tudi v črnomljskega.

Svetnik Peter Dichlberger je dejal, da ga skrbi predvsem, kdaj se bodo v Črnomlju znebili beguncev. "V BiH je mir in morali bi pritisniti na Bosno, da bi sprejela svoje državljane. Poleg 129 beguncev v begunskem centru jih je neznano število še po družinah in se asimilirajo. Sedaj bomo dobili še 100 Albancev, a ko se bodo razmere na Kosovu umirile, bodo nekateri Kosovci spet ostali v Beli krajini. In tako bo čez 20 ali 30 let v Beli krajini že težko najti Belokranjca," je menil Dichlberger. Zdravko Šavor je spomnil, da je v nekdanji vojašnici v bližini nastanitvenega centra 19 majhnih podjetij z 230 zaposlenimi. Z begunci so imeli že doslej težave, saj so se sprehajali po delavnicah, opravljali ob njih veliko potrebo in brskali po smetnjakih. Po njegovem Majer ni primeren za begunski center ali pa bi morali beguncem omejiti gibanje.

Janija Stepana je zanimalo, ali o tem, kam bodo šli begunci, odloča zgolj urad v Ljubljani ali tudi krajin. Anton Vrščaj pa je pristavil, da je pretresljivo, da so že dan pred izredno sejo med TV dnevnikom slišali, da pride 100 beguncev v Črnomelj in očitno je nekdo že prej brez njih sklenil, kako bo. Tudi Jože Strmec je ugotovil, da so svetniki postavljeni pred dejstvo. Po njegovem lahko

le opozorijo na dosedanje slabe izkušnje ter zahtevajo, da v Črnomelj pripeljejo le omejeno število beguncev, a ne le tistih, ki jih drugod nočejo. Dr. Liljana Špec pa je opozorila na težave pri zdravstvenem varstvu, do katerih bi lahko prišlo, če bi v Črnomelj poslali veliko število beguncev.

Miloš Suštar je dejal, da je črnomljski nastanitveni center državni objekt in država lahko ravna z njim, kakor misli, da je najbolje. Ko je izjavil, da je Majer na račun begunskega centra dobil

čistilno napravo, podjetnikom pa za to ni bilo potrebno prispevati niti tolarja, pa je bilo, kot bi dregnil v osir. Šavor je zatrdil, da vsak mesec plačuje čistilno napravo, in to ne tako malo. Vendar na račun čistilne naprave ni pripravljen imeti v bližini beguncev. Vrščaj je dodal, da so črnomljski podjetniki zrasli iz nič in ni potrebe, da bi jim iz Ljubljane plačevali čistilno napravo. Podžupan Andrej Kavšek je ob koncu seje svetnikom ponudil v sprejem tudi nekajšen sklep, ki pa niti približno ni bil odraz razprave.

Z naslednjim dan po izredni seji se je v črnomljskem nastanitvenem centru močno zapletlo, saj so iz ljubljanskega prehodnega doma za tujce pripeljali 64 Albancev, ki so v Slovenijo prišli lani ali letos,

vendar pred napadom Nata na ZRJ. Dva njihova predstavnika sta si ogledala begunski center in postavila pogoje: da ima vsak svojo sobo s sanitariji ter da ne nameravajo čistiti za seboj in preoblačiti postelj, ker so vse te ugodnosti imeli v Ljubljani. Zahtevali so tudi delo. Iz Ljubljane so prišli predstavniki Urada za priseljevanje in begunce in Visokega komisariata za begunce ter jih pričevali, naj se nastanijo. A so nastanitveni odklanjali, tako da so noč od preteklega četrta na petek preživeli na dvorišču in v odpadnih kontejnerju. "Odklanjali so tudi hrano, zaradi česar so upravičeno negodovali drugi begunci in nam očitali, da njim preštevamo vsak kos kruha. Sicer pa smo Albancem povedali, da jim pogojev ne moremo izpolniti," je dejal namestnik vodje nastanitvenega centra Urban Arko.

Miloš Suštar je pojasnil, da je s staljša zakona zadeva jasna. "Vložili so vloge za začasno rešitve v Slovenijo, a do ugodne rešitve morajo po zakonu bivati v nastanitvenem centru. Ponudili smo jim streho, če pa ne želijo v stavbo, so lahko tudi na dvorišču ali v kontejnerju, ki sta v sklopu centra. Na Upravi enoti Ljubljana pospešeno rešujejo njihove vloge, in ko bodo rešene, bodo lahko izbirali, ali bodo živeli v centru ali kje drugje," je povedal Suštar. Potem ko so Albanci že več kot 24 ur zavračali hrano, jih je Suštar obiskal ter jim postavil tri pogoje. Po prvem se lahko vselijo v črnomljski begunski center pod pogoji, ki v njem veljajo. Druga možnost je, da si sami poiščejo bivališče na svoje stroške, v Črnomlju pa pustijo naslov, da jih bodo obvestili o statusu begunca. Tretja možnost pa je, da podpisajo skupno odstopno izjavo od statusa begunca in gredo zopet v prehodni dom za tujce, vendar pa je prostor le še pod šotori v prekmurskih Prosenjakovih. 31 Albancev se je odločilo za odhod, a se jih je 9 kmalu vrnilo v Črnomelj. Kot so sami povedali, so drugi v glavem odšli v Ljubljano, kjer so že prej delali na črno, v večjem mestu pa imajo tudi več možnosti za zaposlitev.

M. BEZEK-JAKŠE

PRENOČEVALI NA DVORIŠČU - Trmoglavljenje Albancev, ki so se utaborili na dvorišču črnomljskega nastanitvenega centra, ni povzročilo le negodovanja bosanskih beguncev, ki so v centru tudi že po več let, ampak tudi Črnomalčev. Med slednjimi je, kot je bilo slišati iz uradnih virov, že začelo vreti. Zelo nezadovoljni so tudi podjetniki, ki imajo v bližini begunskega centra delavnice. Ko so Albanci sprejeli pogoje in se nastanili v centru, so se razmere nekoliko umirile, vprašanje pa je, doklej. (Foto: M. B.-J.)

Prostovoljci za kosovske begunčke

Novomeško društvo za razvijanje prostovoljnega dela pripravilo projekt dela s kosovskimi šolarji - Skupino Zogi - ptice vodijo prostovoljci - Največ težav zaradi jezika

NOVO MESTO - Zadnje dneve Slovenija tudi uradno sprejema kosovske begunce, čeprav prihajajo k nam predvsem žene z otroki, katerih može in očete delajo v Sloveniji, že od lani. Precej teh otrok je v zadnjem letu prišlo tudi v Novo mesto, kjer so se vključili v osnovno šolo. Največ težav v šoli pa imajo zaradi neznanja našega jezika, zato je novomeško društvo za razvijanje prostovoljnega dela, ki deluje od leta 1996, za te otroke pripravilo poseben projekt, kjer z njimi delajo prostovoljci.

To je verjetno tudi prva nevladna organizacija v Sloveniji, ki dela s kosovskimi begunci. Vodja projekta Branka Bukovec pravi, da so se v društvu za ta srečanja, ki potekajo dvakrat na teden, odločili zato, da bi tem otrokom, ki živijo več ali manj izolirani v svojih družinah, osmislili prosti čas, jih sprejeli v naše okolje in jim ob igri pomagali naučiti se našega jezika ter jim nudili tudi psihosocialno pomoč. S srečanji so začeli prejšnji teden, udeležuje pa se jih okrog 15 otrok, starih 6. do 14. let, ki živijo s starši v Novem mestu. Strokovni del projekta bo podprlo tudi Ministrstvo za šolstvo in šport, za kritje materialnih stroškov pa bodo morali sponzorje poiskati sami.

Projekt oz. skupino, kjer dela z njimi od tri do pet prostovoljcev študentov, so poimenovali Zogi-ptice in s tem tudi simbolno povedali, da so k nam prileteli kot ptice in da si želijo čim prej vrniti se v svoj rojstni kraj. Sicer pa imajo v društvu s tovrstno pomočjo že izkušnje, saj so podobno pomoč nudili tudi bosanskim beguncem. Dogovorili pa so se že, da se bodo srečevali tudi med počitnicami.

To pa ni edini projekt, ki ga vodi novomeško društvo za razvijanje prostovoljnega dela, poleg skrbi za begunce imajo tudi klub za otroke, kjer prostovoljci nudijo učno pomoč učencem, in kreativne delavnice, v katere je vključenih okrog 100 otrok. Od 8. do 18. julija pa bodo organizirali že 5.

UREJALI PARTIZANSKA GROBIŠČA

STARI LOG - V nedeljo, 25. aprila, se je kakih 50 članov Društva za vzdrževanje partizanskih grobov na Rogu, med njimi tudi 2 spomeničarja, udeležilo urejanja grobov v Starem Logu; uredili so okoli 20 grobišč.

MLADI KOSOVSKI BEGUNCI - V kletnih prostorih v Rozmanovi ulici 30, kjer ima novomeško društvo za razvijanje prostovoljnega dela tudi sedež, so prostovoljci Nina Podbevšek, Toni Pavlin in Barbara Barbič prejšnjo sredo delali z mladimi kosovskimi begunci. Tako fantje kot deklice, ki prihajajo iz Suve Reke in Prizrena, se teh srečanj zelo veselijo in se prizadevno učijo slovenskega jezika.

Mariborsko pismo

Prodaja Tama se spreminja v igro s časom in živci

V celoti ali po kosih?

MARIBOR - Za Maribor in Mariborčane je izjemno pomembno, da bi premoženje Tama prodali v celoti, saj bi na ta način mesto ohranilo največji industrijski kompleks ter delovna mesta v njem. Trenutno ima proizvodne prostore in stroje Tama v stečaju v najemu 77 podjetij, v katerih je zaposlenih blizu 2000 delavcev. Deset od omenjenih podjetij, ki zaposlujejo okoli 1400 delavcev, je v lasti Slovenske razvojne družbe.

Trenutno sta v igri za nakup Tama v celoti dva kupca: podjetje MTI Evropa, ki je last ameriškega poslovnega in indijskega porekla Johna Eapna, ter konzorcij slovenskih podjetij pod vodstvom Slovenske razvojne družbe. Podjetje MTI Evropa je že januarja s stečajnim upraviteljem parafiralo kupoprodajno pogodbo, ki bo začela veljati, ko bo podjetje plačalo aro v višini 1,05 milijarde tolarjev. Vendar doslej omenjeno podjetje ni plačalo are, ker se je pogajalo še z ministrstvom za gospodarske dejavnosti in Slovensko razvojno družbo. Država pa je podjetju zagotovila pomoč pri ohranjanju delovnih mest in objubil, da bo celotni kompleks Tama postal ekonomska oziroma pro-

stocarska cona z vsemi ugodnostmi, ki jih za takšne cone predvideva naša zakonodaja.

Pogajanja med Slovensko razvojno družbo in podjetjem MTI Evropa o nakupu petih njenih podjetij še niso končana. Kljub temu pa je ameriški poslovnež po izjavi direktorja MTI Martina Budne v Združenih državah Amerike že pred prvim majem sprožil transakcijo za nakazilo are na žiro račun stečajnega upravitelja. V podjetju MTI Evropa so že nervozni, ker ara v Slovenijo še ni prispela. Sumijo, da je tako tudi zaradi vojne na Balkanu, saj ameriški bankirji in zavarovalnice celotno območje obravnavajo kot rizično.

Medtem pa se za nakup Tama v celoti pod vodstvom Slovenske razvojne družbe mrzlično pripravljajo tudi najemniki in druga zainteresirana podjetja, ki v ta namen ustanavljajo konzorcij. Ta naj bi odkupil premoženje Tama v celoti, če ga ne bi odkupilo podjetje MTI Evropa. Nato pa naj bi konzorcij premoženje naprej po delih prodal najemnikom. V Slovenski razvojni družbi so že izračunali, da bi se cene objektov gibale med 150 in 350 markami za kvadratni meter, za funkcionalna zemljišča pa 80 mark.

Seveda je vprašanje, ali bosta oba zainteresirana kupca dovolj hitra, da bi lahko kupila Tam v celoti. Ker doslej prodaja Tama v celoti ni bila uspešna, mora namreč stečajni upravitelj po črki zakona premoženje Tama začeti prodajati po delih. Ko bo v časnikih objavljen razpis o prodaji Tama po delih, nakup premoženja v celoti ne bo več mogoč.

TOMAŽ KŠELA

VOVKO - Vovko je v naših krajih dokaj pogost priimek in tudi Anton pogosto ime. V novomeški občini je kakih 30 ljudi s tem priimkom in imenom. Potem ko je v prejšnji številki Dolenjskega lista pisalo, da bodo novomeški svetniki dobivali po 44 tisočakov za sejo in da je to predlagal svetnik Anton Vovko, so začeli zvoniti telefoni. Vsak Anton Vovko se je pridružil, da on tega ni in nikoli ne bi naredil. (Ob tem je bilo slišati še marsikaj, kar pa ni za časopis, je pa res.) Da ne bo nesporazumov in zbadanj ne krivih ne dolžnih Vovkov: uspešni predlagatelj je Anton Vovko, svetnik SLS iz Smolenje vasi.

PLAČA - Na novomeški občini je očitno denarja več kot dovolj. Ne samo da ga radodarno "tala-jo" za gromozanske sejnine svetnikom, ki so po izračunu enega od njih bolj plaščani kot ameriški predsednik, ampak gre vsak mesec iz občinskega proračuna lep denar za plače bivših občinskih sekretarjev, ki so jih po spremembi občinske oblasti zamenjali novi. Bivše so razrešili dela in odgovornosti, plačo pa dobivajo enako naprej.

NATO - Ob jesenskih vajah Nata v naših krajih se je na zidu nekdanje Novotehne trgovine v Rozmanovi ulici pojavil grafit: Nato fuck off!, kar bi se v pocestnem jeziku glasil: Nato, odje...! Mimo tega grafita so se vsak dan v času vaje vozili tudi Natovi vojaki. Ampak vaje so vaje. Ko gre zares in Natova voja letala s smrtonosnim tovorom preletavajo tudi slovensko nebo, pa so novomeški protinatovski grafit na hitro prebarvali. Škoda, da tudi ostale packarije po novomeških zidovih ne zabežijo. Nata. Mesto bi bilo na hitro na sveže prepleškano!

POVŠIČEV ŠOFER - Le kateri slovenski župan razen škocjanskega Povšiča se še lahko pohvali, da ima predsednika države za šoferja? S prvomajskega srečanja na Javorovici je predsednik svojega prijatelja Povšiča z njegovim velikim terenskim avtom odpeljal do Sentjerneje. Tam pa mu je šegavi Povšič dejal, da ni kaj pri-
da šofer in naj bo zato raje kar predsednik, on se bo pa še naprej sam vozil po svoji prostorni občini. (Foto: M. Klinec)

Ena gospa je rekla, da imajo delavci 42-urni delovni teden, novomeški svetniki pa 44-urne seje.

Suhokranjski drobšč

STARO ZA STARO - Smeti, zbrane na številnih mestih po celi Suhi krajini, počasi odvažajo. Kupi se tudi večajo, saj so krajin izkoristili priljubljenost, počistili nesnago doma in breme odvoza naložili Komunalni. Pri tem pa pridno pomagajo tudi Romi, ki v smeteh najdejo marsikaj koristnega, najdemo pa se tudi takšni, ki star štedilnik zamenjajo za manj star pralni stroj, kot se je to zgodilo pri "Trajberku" na Dvoru.

KRES NA LOPATI - Za pravo kreso na Cvibljju je gotovo najbolj zaslužen Jože Senica, ki je kar nekaj dni čistil okolico spomenika. Pri tem so mu pomagali tudi delavci javnih del pri občini Žužemberk. Jože pa ne skrbi samo za ta spomenik padlim, v letih 1996-1998 je poskrbel tudi, da so številni spomeniki dobili nove napise. Za veličasten kres pa so poskrbeli tudi na Lopati.

PREDSTAVILI OBČINO - Minuli teden so imeli prvomajске počitnice tudi svetniki občine Žužemberk, saj predvidene seje v četrtki ni bilo. So pa na radiu Slovenija v oddaji "Dobrodošli" gostovali župan Franc Skufca, predsednik TD Suha krajina Vlado Kostevc in predsednik OK Žužemberk Bojan Brulc in predstavili novo občino.

Št. 18 (2593), 6. maja 1999

Uspešno zadnje leto KS Mirna Peč

Ker lani niso mogli opraviti vseh del, je ostalo 9 milijonov SIT, ki so novi občini prišli prav kot premostitev ob začetku delovanja - Vsa dela bodo opravljena

MIRNA PEČ - Občina Mirna Peč se razprostira na ozemlju nekdanje krajevnne skupnosti Mirna Peč. KS Mirna Peč je zadnja leta pred nastankom občine zelo dobro in pametno gospodarila in bila za zgled uspešne, k ljudem in njihovim potrebam usmerjene krajevnne skupnosti. K temu je nemalo pripomogel samoprisevek, ki ga v tej nekdanji krajevni skupnosti in sedanji občini plačujejo že dolga leta. Na zadnji seji občinskega sveta so sprejeli poslovno poročilo za lansko, zadnje leto delovanja krajevnne skupnosti.

V lanskem letu se je v krajevni skupnosti zbralo 58,3 milijona tolarjev prihodkov, kar je skoraj 900 tisočakov več kot leto poprej. Dve daleč največji postavki v tem krajevnem proračunu so "zapolnili" krajin: prispevali so dobrih 20 milijonov tolarjev samoprisevka, njihovi dodatni prispevki pa so znašali več kot 22 milijonov tolarjev, medtem ko je takratna občina Novo mesto primaknila nekaj manj kot 12 milijonov tolarjev. Daleč največ denarja, 38 milijonov, je lani šlo za tako imenovane proizvodne storitve, povedano po domače: za plačilo raznih del v krajevni skupnosti; vseh materialnih stroškov pa je bilo lani za slabih 46 milijonov tolarjev. Kako je vodstvo KS, ki danes nadaljuje vodenje občine, ravnalo z zbranim denarjem, pove tudi podatek, da so za reprezentanco celo lansko leto porabili borih 247 tisočakov.

Je pa bilo lansko leto po našem posebnem. Medtem ko so prejšnja leta porabili tako rekoč celoten krajevni proračun, pa je od lani ostalo več kot 9 milijonov tolarjev, ki so jih prenesli v letošnje leto. To se ni zgodilo po njihovi "krivdi", marveč denarja niso porabili, ker novomeško Cestno podjetje ni moglo opraviti vseh naročenih del pri posodobitvi krajevnih cest in poti. Na koncu se je izkazalo, da je bilo to pravzaprav še sreča, saj je teh dobrih 9 milijonov tolarjev prišlo kot naročenih za premostitev ob začetku delovanja nove občine Mirna Peč, ki bi sicer že ob svojem rojstvu zevala kot riba na suhem, saj državno financiranje novih občin še sedaj ni pravstek-

lo. Tako bi z malo pretiravanja lahko rekli, da so mirnopoški občani začetek delovanja svoje občine financirali s samoprisev-

kom. Dela, za katera so se že lani dogovorili s Cestnim podjetjem, pa bodo vsa opravljena.

A. B.

MIRNOPEŠKE IDILE JE KONEC

Opozicija je rojena

MIRNA PEČ - V mirnopoški občini, ki je kot ena od novih nastala iz prejšnje novomeške, so občinske svetnike volili po večinskem in ne po proporcionalnem sistemu tako kot drugje. Medtem ko so se v drugih novih občinah najkasneje na drugi seji svetov pokazale strankarske nestrpnosti in napetosti med pozicijo in opozicijo, je v Mirni Peči kazalo, da jih je pred tem obvaroval prav večinski sistem, ko svetnikov niso volili po strankarski pripadnosti, ampak predvsem po osebnih kvalitetah in zaupanju. Tako je bilo vse do 4. seje občinskega sveta. Na tej pa je, kot lahko zasluži opazovalec od drugod, ki ne pozna notranjih razmer in zamer, počil milni mehurček mirnopoške idile.

A se to ni zgodilo "po moško", odločno in tako, da bi bilo potem jasno, kdo je kdo in kje je kdo, ampak z nekakšnimi namigovanji, nejasno užaljenostjo in prikritimi očitaji. Vsa stvar se je zakuhala pri na pogled zelo nedolžni točki dnevnega reda: določiti članov odbora občinskega sveta in nadzornega odbora. Pri tem so zapeli, kot da je od tega odvisna nadaljnja usoda in uspešnost nove občine. Vse se je začelo, ko je svetniška skupina SDS, kateri pripada tudi župan, predlagala, naj bi od komisije predlagana člana dveh odborov zamenjala svoje članstvo in naj bi prvi postal član drugega odbora in

obratno. Na vprašanje očitno prav na tej seji rojevajoče se opozicije, zakaj naj bi bilo to dobro in potrebno, niso dobili smotnega odgovora. Zato, ker tako pač predlaga svetniška skupina, so slišali. Očitno pa je eden od kandidatov od enih, drugi pa od drugih, eden "naš", drugi pa "njihov". Če pa je z dvigom rok izsiljena zamenjava možna v odboru občinskega sveta, naj bo pa še v nadzornem odboru občine. Tam pa ne. Zakaj ne? Zato, ker tako ne gre. In tako naprej.

Zamere in očitki so se spet razplamteli ob spremembah prostorskega plana občine. Ampak ne v zvezi s prostorskim planom in različnim gledanjem na to, ampak v zvezi s tem, kaj je kdo rekel na zborih občanov glede podpore kmetijstvu in kateri kmet je v prejšnji občini dobil nepovratna sredstva.

Kakorkoli že, na koncu so se dogovorili, da se bodo pred pripravo občinskega proračuna svetniki podali na skupen ogled občine, da se bodo na lastne oči prepričali, kakšne so potrebe in čemu je treba dati prednost. Ob tem je župan svetnike pozval k skupnemu delovanju za dobro občine. "Tako kot pri občinskih odborih," je priletelo nazaj. Tu stavek je, kot kaže, stvari postavil na svoje mesto. Mirnopoške idile je konec, opozicija je rojena.

A. BARTEJ

Državni denar ne pride sam

Projekt celostnega urejanja podeželja in obnova vasi sedaj tudi na območju KS Uršna sela in Birčna vas

URŠNA SELA - Novomeška občina se je lotila izdelave projekta celostnega urejanja podeželja in obnove vasi na območju Uršnih sel z dolino Črmošnjčnice na območju krajevnne skupnosti Uršna sela in krajevnne skupnosti Birčna vas. Prejšnjo sredo je bil v združenem domu na Uršnih selih razgovor s krajinami teh vasi, žal pa se ga je zaradi lepega vremena, ki je po daljšem dežju ljudi zvalo k nujnim delom na polju, udeležilo le okrog 15 ljudi. Projekt, ki poteka v okviru Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je predstavil Dušan Granda iz podjetja Topos, ki je njegov izvajalec in sekretar za kmetijstvo z novomeške občine Drago Košak.

Dušan Granda je povedal, da so podobni projekti potekali že v Dolenjskih Toplicah, pa v Žužemberku, Sentjerneju in Škocjanu. Prvo leto je namenjeno uvajanju, zato bodo pripravili več podobnih razgovorov s posamezniki in s svetni krajevnih skupnosti, kjer bodo ugotovili interese ljudi na tem območju in določili prednostni vrstni red del. Ker gre za območja, kjer se ljudje izseljujejo, zemljišča pa se zaraščajo, naj bi s pomočjo tega projekta izseljevanje zaustavili in ljudem pomagali pri razvoju. "Vendar nobeden tega ne bo naredil namesto vas, prav tako ne bo državni denar sem prišel sam od sebe, ampak bodo interes za to morali pokazati ljudje," je opozoril Granda.

Že na omenjenem sestanku so ljudje opozorili na kraje brez vodovoda pa tudi na ozko cesto skozi Uršna sela, na neustrezne prehode cest čez železniške tire na Lazih in

še posebej na nevarni in nezavaro-

vani železniški prehod pri Birčni vasi. Na naslednjem sestanku bo sodeloval kmetijski strokovnjak s področja živinoreje, mlekarstva in sirsarstva, njegovo predavanje pa bo še posebej zanimivo za tiste, ki so se v teh krajih spet začeli ukvarjati z ovčerejo.

J. D.

Moč humanosti za ljudi v stiski

OZRK Novo mesto bo na današnji humanitarni prireditvi "Moč humanosti" predstavilo novi sklad za pomoč socialno ogroženim - Nastop osnovnošolcev in skupine Kingston

NOVO MESTO - Danes ob 17. uri bo v športni dvorani Marof v Novem mestu humanitarna prireditev pod sloganom "Moč humanosti", ki jo organizira Območno združenje Rdečega križa Novo mesto z namenom, da predstavi novoustanovljeni sklad za pomoč socialno ogroženim in s pomočjo prireditve zbere tudi prvi denar v ta namen. V kulturno-zabavnih točkah se bodo predstavili učenci iz vseh 16 osnovnih šol z območja, kjer deluje novomeško združenje RK, gostja prireditve pa bo znana slovenska glasbena skupina Kingston.

Pokroviteljica prireditve je novomeška občina, pokroviteljstvo nad skladom "Za ljudi v stiski" pa je prevzela novomeška tovarna zdravil Krka. Predsednica OZRK Novo mesto Anica Bukovec je povedala, da je žal vse več družin in posameznikov, ki s svojimi dohodki ne morejo preživeti. Zato so se pri Rdečem križu odločili, da nekdanji sklad Za drage medicinske predmete, ki so ga konec lanskega leta, potem ko so ves zbrani denar namenili za nakup ultrazvočne naprave skupaj z obrtniki in podjetniki, zaprli, nadomestijo z novim skladom, kjer bi se zbiral denar za ljudi v stiski. "Radi bi zbrali 18 milijonov tolarjev na leto, da bi lahko okrog 300 družin in posameznikov enkrat mesečno oskrbeli s prehrabeniškimi paketi in praškom. Do sedaj smo z omenjenimi paketi že dvakrat oskrbeli 200 družin in posameznikov, na-

bavili pa smo jih iz lastnih sredstev," je dejala Bukovec.

Prireditve, kjer bodo razdelili tudi nove številke biltena novomeškega Rdečega križa Z roko v roki, bo naznanila tudi začetek obdobja, ki so ga v mednarodnem odboru RK in Mednarodni federaciji RK in Rdečega polmesca poimenovali Leto Rdečega križa

• Karte za današnje prireditve Moč humanosti so v prodaji na voljo na sedežu OZRK Novo mesto v Rozmanovi ulici 30 in uro pred začetkom prireditve v kiosku pred športno dvorano Marof - za odrasle po 500 in otroke po 300 tolarjev. Vsi, ki bi radi pomagali socialno ogroženim, lahko denar prinesejo na sedež OZRK v Novem mestu ali pa nakažajo na ŽR: 52100-678-80144, s pripisom "Za ljudi v stiski."

in Rdečega polmesca - Leto vstopa v novo tisočletje; začne pa se z letošnjim svetovnim dnem RK 8. maja 1999 in bo trajalo do 8. maja prihodnje leto. To obdobje bo RK Slovenije še posebej obeležil v Tednu Rdečega križa od 8. do 15. maja. Sicer pa bodo številne prireditve in dogodki v vseh nacionalnih društvih RK po svetu v tem letu potekali pod skupnim znakom in sloganom "Moč humanosti". Izdelali so tudi preprost znak petih stiliziranih teles, ki predstavljajo pet celin, na katerih deluje RK, dvignjene roke pa predstavljajo človečnost, upanje in optimističen pogled v prihajajoče tisočletje. Na območju novomeškega združenja RK bo v Tednu RK že tretje leto zapored po trgovinah potekala akcija Košarica Rdečega križa, po osnovnih šolah bodo mlade seznanjali s temeljnimi načeli in humanitarnimi vrednotami RK, po krajevnih organizacijah bodo aktiviste obiskale bolne in invalidne ljudi, v Gornji Radgoni pa bo 5. srečanje aktivistov OZRK Novo mesto in OZRK Gornja Radgona.

J. DORNIŽ

SPOMIN NA ŽRTVE - Na prvomajskem srečanju na Javorovici je delegacija, v kateri je bil tudi predsednik države Milan Kučan, položila venec k spomeniku padlim borcem 4. bataljona Cankarjeve brigade. (Foto: A. B.)

ČASTNIKI OBISKALI SLOVENSKO OBALO - Člani OZŠČ Novo mesto so 27. aprila, dan upora proti okupatorju, praznovali na Debelem Rtiču, kjer so se njihovi lokostrelci pomerili na državni tekmi v streljanju z lokom. Kljub nestanovitnemu vremenu - izletnike in lokostrelce je na obali presenilo več nalivov - so dolenjski častniki koristno preživeli državni praznik. Pred častniško organizacijo stojijo pomembne odločitve, saj je rešitev statusnih vprašanj ključnega pomena za njen razvoj. Ker ni urejeno vprašanje napredovanja v vojaške čine, se častniki sprašujejo, ali jih država še sploh potrebuje. Rešitev je po vzoru enakovrstnih zahodnoevropskih organizacij v upoštevanju načel enakopravnosti državljanov ter pravice do zbiranja in združevanja, zato bi lahko v bodoče rezervni častniki v skladu s svobodno odločitvijo prostovoljno sprejemali obrambne naloge, napredovanje v višje čine pa bi sledilo rezultatom strokovnih usposabljanj. Na sliki: lokostrelci in častniki so obiskali tudi Portorož. (Foto: B. Avbar)

SESTANEK NA URŠNIH SELIH - Projekt celostnega razvoja podeželja in obnove vasi je že marsikje po Sloveniji dobro zaživel in vaško prebivalstvo spodbudil k novim dejavnostim na vasi. Bo kaj novega in spodbudnega prinesel tudi ljudem v KS Uršna sela in Birčna vas? (Foto: J. D.)

V Srednji šoli še dovolj prostora

V Črnomlju v prihodnjem šolskem letu 20 oddelkov - Največ doslej

ČRNOMELJ - Srednja šola Črnomelj ima dve organizacijski enoti: gimnazijo ter srednjo poklicno in strokovno šolo. V slednjo sta vključeni šola za podjetniško poslovanje in kovinarska šola, v obeh šolah pa je še podaljšani vpis v 1. letnik. Prav tako je še prositor v gimnaziji, saj je ministrstvo za šolstvo in šport po dolgih letih odobrilo dodatni tretji oddelok 1. letnika.

Kot je povedal direktor Srednje šole in ravnatelj gimnazije Stanislav Vrščaj, je zanimanje za črnomaljsko gimnazijo tako veliko, da so imeli zadnja tri leta omejen vpis v 1. letnik. To se je seveda poznalo pri uspehu, saj ponavljalcev skoraj ni bilo, dijaki pa so bili tudi pri maturi krepko nad državnim povprečjem. Doslej se je za 1. letnik gimnazije prijavilo 75 učencev, prostora pa bo za 90 dijakov.

V šoli za podjetniško poslovanje bosta dva oddelka 1. letnika, vendar je sedaj še nekaj prostora. Ker gre za šolo s programom 3+2, bo v prihodnjem šolskem letu v 4. letniku omejen vpis, saj bo po dveh tretjih leten 4. letnik, odločal pa bo uspeh, prav tako pa bo en 5. letnik. V 1. letnik kovinarske šole se je doslej vpisalo 14 osnovnošolcev. Ravnatelj srednje poklicne in strokovne šole Brane Adlešič je zagotovil, da 1. letnik kovinarske šole v prihodnjem šolskem letu zagotovo bo, pričakujejo pa, da se bo vpisalo vsaj še nekaj učencev. Tudi štipendije, ki so bile razpisane za to šolo, se niso vse razdelile. Sicer pa načrtujejo, da bo imela Srednja šola Črnomelj v šolskem letu 1999/2000 20 oddelkov, kar je največ doslej.

M. B.-J.

ZA DEMOGRAFSKO OGROŽENE

ČRNOMELJ - Črnomaljski svetniki so na zadnji seji pretekli teden soglasno sprejeli sklep o kandidaturi črnomaljske občine na natečaju za dodelitev denarja za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij v Sloveniji. Na občinski upravi so pripravili tudi prednostni vrstni red naložb, ki so opredeljene v strategiji razvoja gospodarske infrastrukture. Na prvem mestu je gradnja prve etape preloškega vodovoda, sledijo pa vodovod Bedenj-Jankoviči z rezervoarjem na Plešivici (druga etapa), obnova lokalne ceste Dragatuš-Podlog ter vodovod Belči Vrh-Stara Lipa.

DOMAČE TRNJE

- Hudič ima pogostejše mlade, od kar ga je "oplodila" politika.
- Uvod v vojno je pogosto politično streljanje kozlov.
- Trenutno še najbolj izpolnjuje pogoje za vstop v EU davkarja.
- Usoda slovenskih podjetij in kosovskih beguncev je zelo podobna.

MARJAN BRADAC

Pod Rosalnico gradijo sodobno čistilno napravo

V Kolpo prečiščena voda

ROSALNICE - Pod Rosalnicami so nameravali postaviti rastlinsko čistilno napravo, ki pa zaradi poplavljanja Kolpe ne bi ustrezala. Ugotovili pa so, da ne bi bila nič dražja mehansko-biološka čistilna naprava, ki je pri morebitnih poplavljanjih ne bi moglo zaliti, poleg tega pa potrebuje malo električne energije - le za vrtenje bio diska.

Čistilna naprava v Rosalnicah, ki so jo pri železniškem mostu nad Kolpo začeli graditi sredi marca, je manjša, saj ima zmogljivost 600 enot, kar pomeni, da bo zadostovala za 600 prebivalcev. Vanjo naj bi se stekalo po 90 prost. metrov vode na dan, vendar bo obremenjena le s komunalno odpadno vodo, ne pa s strupenimi snovmi in industrijskimi odpadki. Tudi meteorna voda se ne bo stekala v čistilno napravo. Sicer pa bo prečiščena odpadna voda odtekala v reko Kolpo.

V čistilno napravo, ki bo začela obratovati še v letošnjem letu, se bodo najprej stekale odpadne vode iz Rosalnic, ki imajo že urejeno kanalizacijo; zgraditi pa jo je potrebno le še približno 200 metrov od zadnjega jaska do čistilne naprave. Pozneje pa se bodo lahko nanjo priključili še bližnji Radoviči. Rosalniška čistilna

ČIŠČENJE SE LETOS - V Rosalniški čistilni napravi se bo stekala le komunalna odpadna voda. (Foto: M. B.-J.)

naprava bo veljala 25 milijonov tolarjev. Jurij Jelerčič z metliške občinske uprave je povedal, da imajo narejene idejne načrte za kanalizacijo in mehansko-biološko čistilno napravo tudi na Suhorju, Hrastu, Božakovem, v Zemlju in Podzemlju.

M. B.-J.

OPIČJI SANATORIJ

METLIKA - Ljudska knjižnica Metlika in območna izpostava SLKD pripravljata za turek, 11. maja, ob 20. uri v hotelu Bela krajina v Metliki predstavitev knjige "Opičji sanatorij". Na predstavitvi, ki jo bo poestril glasbenik Matija Krkovič s staro harmoniko, bo sodeloval tudi avtor knjige Vasilij Polič-Vasko, vrhovni sodnik.

Z Romi tudi malo po šerifovsko

V Semiču so prepričani, da ne bodo rešili romskega vprašanja, če se Romi ne bodo socializirali - Brez uspehov, če se otroci iz šole vračajo v neurejeno okolje - Preskromna pomoč države

SEMIČ - Na zadnji seji semiškega občinskega sveta so svetniki razpravljali tudi o socialnem varstvu v občini. A so se razpravljalci omejili izključno na romsko problematiko, na koncu pa so si bili edini, da je tako obširna, da ji bodo morali na eni od prihodnjih sej nameniti posebno točko dnevnega reda.

Črnomaljski Center za socialno delo je v preteklem letu obravnaval v semiški občini 171 Romov, ki pa so se z izjemo Sovinka v vseh naseljih dobro asimilirali z okoljem, se zaposlujejo in šolajo otroke. Na Sovinku pa nimajo ne vode ne elektrike in tako slabo cesto v naselje, da celo gasilci ne morejo pripeljati vode s cisternami. Prav o teh Romih je tekla beseda v občinskem svetu. Svetnik Anton Bukovec je menil, da je edina rešitev za Rome izobraževanje, čeprav so nekateri občani prepričani, da bi jih morali strpati v geto. Zagotoviti bi jim morali tudi osnovne

pogoje za življenje, za kar bi po mnenju Sergeja Časa morala poskrbeti država, saj ne občina ne socialna služba nimata dovolj denarja. Po njegovem bi morali romsko vprašanje reševati celovito in od temeljev, kajti dokler se bodo otroci iz šole vračali v neurejeno okolje, ne bo uspeha.

Jože Mihelič je poudaril, da za Rome ni dovolj, da jim dajo denar, ampak bi jim moral tudi kdo v njihovem domu pokazati, kako naj si uredijo življenje. Zato bi moral biti v naselju vedno z njimi kdo, ki bi znal s svojo avtoriteto reševati njihove probleme. Po mnenju Mar-

Zapostavljenost ob južni meji

Metličani tretjič počastili praznik mestne skupnosti - Predsednik Anton Tomc opozoril na podrejeni položaj ljudi ob hrvaški meji - Čakajoč na obrtno-industrijsko cono

METLIKA - Mestna skupnost Metlika praznuje svoj praznik v spomin na 29. april 1365, ko je goriško-tirolski grof Albreht izdal listino, po kateri naj imajo prebivalci v Novem trgu (Metliki) iste pravice, kot so jih bili od avstrijskih in koroških knezov prejeli kostanjeviški meščani. Letos je ob tej priložnosti pripravila drugi pohod okrog mesta in tretjo proslavo na praznični večer.

Kot je v nagovoru na slovesnosti dejal predsednik mestne skupnosti Anton Tomc, želijo s praznovanjem spodbuditi meščane, da bi se bolje seznanili s pomembnimi dogodki iz zgodovine mesta. S pohodom okrog Metlike pa želijo, da bi ljudje bolje spoznali mesto ter čim bolj skrbeli za njegovo urejenost. Tudi letos bodo namreč ocenjevali urejenost hiš in njihove okolice, vendar bodo pri tem strožji kot lani.

V preteklem letu je mestna skupnost pomagala pri urejanju nekaterih mestnih ulic, stopnic, parkov in ulične razsvetljave. Na pomoč je priskočila tudi gasilec in spodbujala delo kulturnih društev in skupin. Po Tomčevih zagotovilih bodo s tem nadaljevali tudi v letošnjem letu. Največjo pozornost pa bodo namenili Gasileckemu društvu Metlika, ki kot najstarejše tovrstno slovensko društvo praznuje letos 130-letni-

- Spanje je kot golobica; če jo poskušajo zgrabiti, odleti. Ne da bi jo prosil, pa sede na iztegnjeno roko.
- Če nam je namenjeno v Evropsko unijo, si prizadevajmo, da ne bi šli po vseh štirih tako kot naši lipčanci. (Paternu)

co delovanja. Sicer pa bo mestna skupnost sodelovala tudi pri ureditvi ceste proti Križevski vasi pred mednarodnim mejnim prehodom, pri obnovi cerkve sv. Roka in celoviti ureditvi metliškega pokopališča, a tudi pri ureditvi kompleksa Treh far, saj se nekateri Metličani pokopavajo tudi na tem pokopališču.

Tomc se je v svojem nagovoru dotaknil tudi življenja ljudi ob južni meji, ki so v podrejenem položaju v primerjavi s Slovenci ob zahodni ali severni meji. "Po- leg tega Metlika nima strateškega načrta razvoja, preveč pa je odvisna od tekstilne proizvodnje. Zato toliko bolj nestrno čakamo na ureditev obrtno-industrijske cone," je dejal Anton Tomc, ki pa v nagovoru ni mogel niti mimo nekaterih drugih problemov, ki žulijo meščane, med drugim tudi mimo zdrave pitne vode, na katero že težko čakajo. M. B.-J.

PESTRA KULTURNA PONUDBA - Na slovesnosti ob prazniku mestne skupnosti Metlika so nastopili Metličani, ki tudi sicer tvorijo jedro metliške kulturne ponudbe: Pojoče stelce, folklorna skupina "Ivan Navratil" (na fotografiji), okter Vitis in vokalna skupina Lan. Program je povezovala Alenka Mežnaršič. (Foto: M. B.-J.)

Prevladata naj stroka in razum

V desetih najjužnejših slovenskih vaseh, združenih v krajevni skupnosti Sinji Vrh, so odločeni, da se bodo krčevito borili proti zapostavljenosti in obrobosti

SINJI VRH - V krajevni skupnosti Sinji Vrh, ki združuje deset najjužnejših slovenskih vasi, so smelo zastavili delo v letošnjem letu. Ker pa so nekateri projekti precej zahtevni in tudi dragi, jih bodo nadaljevali še prihodnja leta. Toda kot pravijo krajanje s predsednikom KS Ivanom Černjakom na čelu, je najpomembnejše, da z deli sploh začnejo.

V najjužnejših vaseh na prvo mesto postavljajo vodovod, saj se zavedajo, da brez zdrave pitne vode ni razvoja. Leta 1996 so v Damlju zvrtili 225 metrov globoko vrtino, iz katere je priteklo dovolj kvalitetne vode za vse vasi v KS. Narejen je tudi idejni projekt, v letošnjem občinskem proračunu pa je predviden denar za izvedbeni projekt. "Radi bi, da bi iz prvih pip pritekla voda že leta 2000, zato si prizadevamo dobiti sponzorski denar. Za pomoč z nekaterih ministrstev sem se dogovarjal tudi s podpredsednikom vlade Marjanom Podobnikom," je dejal Černjak. Da pa jih čaka veliko dela, pove že podatek, da bodo morali zgraditi 18 do 20 km primarnega in sekundarnega vodovoda.

Letos nameravajo asfaltirati tudi vaške ceste v Kotu, Damlju, Bregu, Špeharjih in Dragi. Nekaj denarja pričakujejo od občine, nekaj bodo prispevali krajanje in sponzorji. Za krajane najjužnejših

vasi tik ob hrvaški meji je zelo pomembna tudi cesta, ki jih povezuje. 7 kilometrov je še makadamske, narejeni pa so projekti za 5 metrov široko asfaltno povezavo

Ivan Černjak

med Sinjim Vrhom in odcepom proti Radencem. "Zadnje čase so nam hoteli vsiliti iz države le 3,5 metra široko cesto. A zbor krajanov in svet KS sta sprejela sklep, da ne bomo dovolili gradnje ceste, ožje od 5 metrov, in bomo raje fizično preprečili gradnjo; 3,5 metra so široke vaške ceste, pri nas pa gre za državno cesto, ki bo čez čas tik ob šengenski meji. Če cesta ne bo široka 5 metrov, kot je bila prvotno načrtovana, bomo raje počakali na novo vlado, v kateri bosta prevladala stroka in razum, ne pa volja političnih veljav," je odločen Černjak.

Tudi na ta način se želijo prebivalci najjužnejših vasi boriti proti svoji obrobosti, vendar ji doslej še niso uspeli povsem uiti. Dokaz za to je ne nazadnje mobilna telefonija, katere signala v vsej sinjevrški krajevni skupnosti še vedno ne dobijo. Kljub temu da sta lani začela obratovati pretvornika Sinji Vrh 1 in 2, pa v Kotu, Selcah in Daljnih Njivah še vedno ne dobijo niti signala TV Slovenije, medtem ko je radijski slab.

M. BEZEK-JAKŠE

ZAČETEK SEMIŠKE OBVOZNICE - Semiški župan Janko Bukovec in kmetijski minister Ciril Smrkolj sta na Štrekljcu prerezala trak na kilometer dolgem asfaltnem odseku ceste med Štrekljcem in Golišem, ki je veljal 25 milijonov tolarjev. Tako so v semiški občini razen treh vasi povezane z asfaltno cesto. Bukovec je ob tej priložnosti poudaril, da mora-jelo krajino bolj odpri ostalemu svetu, saj so sedaj hribi previsoki in ceste predolge. Izrazil je upanje, da bo to prišlo na vrsto, ko bo narejen slovenski cestni križ. Smrkolj je pristavil, da je prepričan, da bodo tudi v naslednjih letih našli denar za zagotavljanje normalnega življenja v teh krajih, da bodo mladi ostajali doma. (Foto: M. B.-J.)

Sprehod po Metliki

KOSILNICA - Ob otvoritvi agrocentra Kmetijske zadruge v Mestnem logu je bilo največje povpraševanje po semenu za travo. Glavna nagrada pri žrebanju vstopnic, ki so jih dobili kupci ob vstopu v trgovino, je bila rotacijska kosilnica. Na koncu so si nekateri kar oddahnil, da jim ne bo potrebno sejati in kositi trave. Dobitnik kosilnice je bil Marjan Judnič, ki ima dovolj trave za kosnjo.

ZAMUDA - Tisti, ki so bili na otvoritvi omenjene trgovine in tudi pri rezanju traku na novi cesti na Štrekljcu v semiški občini, so ugotovili, kakšna je razlika med Metličani in Semičani: Kmetijski minister je obljubil, da bo prišel na otvoritev tako v Metliko kot na Štrekljcevec. Res je prišel v oba kraja, a je obakrat zamudil. Razlika pa je bila v tem, da ga Metličani z otvoritvijo, na katero je zamudil dobri dve uri, niso Semičani pa so ga. Na srečo je na Štrekljcevec zamudil "samo" 40 minut.

ANTIKEOLOGJA - V Beli krajini je na predvečer 1. maja zagorelo veliko kresov. Med največjimi je bil gotovo kres nad Vinomerom, ki so ga pripravljali ves teden, tlel pa je še potem, ko je bilo praznikov že zdavnaj konec. Kako tudi ne, ko pa je med vinogradi zagorelo na stotine avtomobilskih gum. Pripravljali kresa so z njegovo velikostjo in predvsem smrdom in črnim dimom, ki se je vil nad njim, zgrajajočim sosedom dodobra dokazali svojo ekološko neosveščenost.

Črnomaljski drobir

KRPANKA - Izdelovalka ljudskega glasbila gudača Vera Vardjan iz Velikega Nerajca je znana tudi kot velika ljubiteljica živali. Tako ima doma kar živalski vrt v malem. Pa se je pred dnevi zgodilo, da si je slab mesec dni stara žrebička poškodovala nogo. Na srečo je ravno takrat prišel k sosedu veterinar in Vera ga je prosila za zdravniško pomoč. A ko je veterinar zvedel, da nima Vera doma nobenega od moških, ki bi pomagal dvigniti žrebičko, da bi jo lahko temeljito pregledal, je rekel, da se bo raje oglasil popoldne. Pa je Vera vztrajala, da bo že sama dvignila ubogo žival. Veterinar jo je grdo pogledoval izpod čela, saj je najbrž pri svojem delu doživel že marsikaj, prav gotovo pa še nikoli takšnega petelinjenja ženske, ki si je domisljala, da je Martin Krpan v ženski preobleki. Ko ga je Vera le pregovorila, da je pogledal v njen hlev, pa bi ga skoraj pobralo od smeha. S poškodovano nogo ga je namreč pričakala le dobrih 20 kilogramov težka žrebička ponj. Da je bila Vera potem res kos veterinarjevim zahtevam, dokazuje tudi fotografija.

UDOBJE - Begunci so v Črnomlju zahtevali hotelsko nastanitev in se pritoževali nad sicer prisilno belokranjsko gostoljubnostjo. Vendar razumevajoči Črnomaljši menijo, da imajo Kosovci razloge za nerganje, saj so doma gotovo imeli popolno udobje. A kljub temu Črnomaljši za-nima, kam bodo šli Slovenci, ki ne morejo več vezati konca s koncem, kaj šele, da bi imeli takšne ugodnosti kot begunci. Nekateri bi bili menda veseli, če bi jih sprejeli kar v begunski center.

Semiške tropine

PEŠAČENJE - Oskrbniki lov-ske koč na Smuku, Novinovi, so se odločili, da bodo vse, ki bodo prišli 10-krat peš na Smuk, nagradili z majico; tiste, ki bodo pripešali 25-krat, s kapo in tako naprej. Po tej logiki bi moral Tone Golobič, ki je bil lani peš na Smuku 230-krat, dobiti najmanj zimski plašč.

HITROST - Župan Janko Bukovec je priznal, da so cesto od Štrekljca do Goliša gradili kot Noe barko. Počasi, torej. Hitrost gradnje pa je očitno nasprotno sorazmerno odvisna od hitrosti, ki si jo po novi cesti privoščijo nekateri vozniški. Še preden je bila uradno odprta, se je na njej zgodila prometna nesreča. Ali je bila kriva prepočasna gradnja ali prehitra, naj ugame vsak sam.

SUBVENCIONIRANJE OBREŠTNIH MER

SEMIČ - V semiški občini bodo tudi letos sofinancirali realno obrestno mero pri posojilih za pospeševanje razvoja malega gospodarstva in kmetijstva. Iz občinskega proračuna bodo za razvoj malega gospodarstva namenili 1,4 milijona tolarjev subvencij za razvoj kmetijstva pa 600 tisočakov.

PODATKI AGENCIJE ZA PLAČILNI PROMET

Kočevje: Izguba v celotni regiji

Poslovni rezultat krojile velike firme - Obratno kot v republiki

KOČEVJE - Po podatkih kočevske agencije za plačilni promet so imele družbe z območja občin Kočevje, Ribnica, Loški Potok in Osilnica lani v saldu na vseh stopnjah ugotavljanja delnih izidov negativen rezultat. Saldirano čisto izgubo so imele vse štiri občine, skupno pa znaša 376 milijonov 869 tisoč tolarjev.

Med 518 gospodarskimi družbami je čisto izgubo izkazalo 144 družb, v katerih je bilo 2.249 zaposlenih (42 odst. vseh zaposlenih). V kočevski občini je imelo izgubo 91 podjetij, v ribniški 45, v Loškem Potoku 7 in v Osilnici 1. Čisti dobiček je ugotovilo 331 družb s 3.115 zaposlenimi, in sicer: 186 v Kočevju, 132 v Ribnici, 11 v Loškem Potoku in 2 v Osilnici. Skupno ugotovljen dobiček znaša skoraj 900 milijonov tolarjev, skupne izgube pa je za preko milijardo 260 milijonov.

Kljub temu da je bilo med družbami le malo velikih (majhnih z nič do največ 10 zaposlenimi je bilo 488), pa so velike družbe, kot je povedala Ljubica Zemljak z agencije, krojile skupni poslovni rezultat. Samo 7 velikih družb je namreč ustvarilo kar dobiček 65 odst. čiste izgube regije, 24 odst. 135 majhnih družb, 10 odst. pa sta prispevali dve srednje veliki družbi. Pri dobičku je bilo obratno: dobrih 58 odst. ga je ustvarilo 311 majhnih družb, 38 odst. 17 srednje velikih in le slabe 4

odst. 3 velike družbe. Primerjava z republiški podatki kaže, da so ob 1,17-odst. deležu zaposlenih dosegle le 0,71-odst. delež prihodkov in 0,72-odst. delež odhodkov, kar je neugodnejše razmerje kot leto poprej. Razmerje v deležu čiste izgube in čistega dobička pa je ravno obratno kot leta 1997. V državi so lani po štirih letih negativnega poslovanja zabeležili pozitiven rezultat, v regiji pa so po pozitivnem rezultatu v letu 1997 lani ponovno zabeležili negativnega. Med razlogi za to je nedvomno tudi finančna nedisciplinarnost, vendar pa je ta problem v celotni državi, in kot je povedala Zemljakova, regija po tem ne izstopa.

M. L.-S.

Razvojni program le spisek želja?

Primerna podlaga predvolilni programi strank?

KOČEVJE - Kočevski občinski svetniki so na aprilski seji sveta prvič spregovorili o dolgi pričakovani konkretnem predlogu razvojnega programa občine Kočevje. Taa zaobsega tako dolgoročni program, poimenovan Trajnostni razvoj, kot kratkoročni za obdobje od 1999 do 2002.

"Program gradimo na kvalitetnih delovnih mestih, poleg tega pa naj bi to omogočili razvojni centri, kakršna sta že obstoječa podjetniško in turistično informacijska, dva pa nameravamo še ustanoviti," je ob predstavitvi programa povedal podžupan Janez Černač. Poudaril je, da gre za prvi dokument v Kočevju, ki je nastal brez kakršnihkoli stroškov, kot njegovo prednost pa izpostavlja, da so bile podlaga za izdelavo programa predvolilni programi vseh političnih strank v Kočevju in vseh kandidatov in kandidatke za župane. Vendar je prav slednje svetnik Dušan Popović označil za slabost. "Zaradi načina izdelave obstaja bojazen, da je razvojni program le spisek želja," je opozoril. Poleg Popovičevega predloga, da se določijo prednostne naloge, roki in nosilci izvajanja nalog ter da se v programu predvidene naloge za letošnje leto vključi v letošnji proračun, so svetniki podprli tudi predlog Vincenca Janše, da se v srednjeročni plan vnesejo načrti s področja energetike, in sicer: zagotovitev

preskrbe vseh naselij v občini z električno energijo in racionalne oskrbe prebivalcev Kočevja ter da se prouči možnost oskrbe občine z zemeljskim plinom. Svetniki so soglasno sprejeli sklep, da je razvojni program primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo. Do naslednje obravnave bodo program finančno ovrednotili.

M. L.-S.

Ribničan Juraja državni prvak v sprint duatlonu

RIBNICA - V ugodnih vremenskih razmerah je bilo v nedeljo dobro obiskano državno prvenstvo v sprint duatlonu, ki ga je pod pokroviteljstvom občine Ribnica uspešno pripravil Triatlon klub Ribnica. Na petkilometrskem startu se je na prago podalo 67 tekmovalcev, med katerimi so bili v ospredju: kasnejši zmagovalci Saša Juraja, ki do letos nastopa za ribniški klub, lanski prvak Damjan Žepić in domačin Damjan Kromar. Slednji je prvi pretekel 5 tisoč metrov in takoj zajahal kolo. Pedale je silovito vrtel vseh dvajset kilometrov in kazalo je, da bo zlahka opravil s močno konkurenco tudi v sprintu na 2,5 kilometra. Poldrugi kilometer pred ciljem pa sta ga prehitela Uroš Velepec in Saša Juraja. Lanski prvak Damjan Žepić se je moral zadovoljiti z tretjim mestom, Damjan Kromar pa je bil na koncu četrti.

Pred glavno dirko so pripravili tekmovalce za učence osnovnih šol. Premočno je zmagal Ribničan Albert Pelaj. Izid: člani: 1. Juraja (TK Ribnica) 0:59,15, 2. Velepec (Novice Exterme) 0:59,18, 3. Žepić (Stop Team) 0:59,32, 4. Kromar (TK Ribnica) 0:59,43, 5. Dolenc (Novice Exterme) 1:00,09; članice: 1. Simić (Novice Exterme) 1:07,46, 2. Žabjek (Stop-team) 1:10,50, 3. Kozjek (Novice Exterme) 1:11,50. Pokale najboljšim je izročil ribniški župan Jože Tančič.

M. G.

Saša Juraja

PODŽUPAN JE MAG. BRANKO JUŽNČIČ

KOSTEL - Na dnevnem redu pete seje občinskega sveta Kostel so izmed enajstih točk dnevnega reda obravnavali le pet in nato sejo prekinili. Nadaljevali jo v torek. Sprejeli so statut, najpomembnejši akt občine, in za podžupana izvolili mag. Branko Južnčič. Za predsednika odbora za gospodarstvo je bil izvoljen Jože Štefanič, odbora za negospodarstvo Martin Marinc, za okolje in prostor Alojz Selan; predsednik komisije za volitve in administrativne zadeve je postal Franci Vršnik. V nadaljevanju seje so spregovorili še o problematiki financiranja OŠ Fara, saj jo obiskujejo otroci iz treh občin, ter o plovnem režimu na Kolpi, ki so ga predlagali člani ribiške družine Kočevje.

M. G.

NOVI INFORMACIJSKI STEBRI

V okviru urejanja mesta in njegove okolice so v Kočevju pred dnevi zamenjali stare betonske informacijske stebre z novimi, ličnejšimi in, kot pravijo na oddelku za okolje in prostor pri kočevski občini, predvsem funkcionalnejšimi. Na betonske, ki so bili pravzaprav kanalizacijske cevi, se je namreč plakate in druga obvestila težko lepilo. Zato so nabavili 11 novih stebričkov, od katerih so jih 7 namestili po mestu, po enega pa po vseh krajevnih skupnostih razen v Poljanski dolini, kjer bodo za plakatiiranje še naprej uporabljali obstoječi kozolček. (Foto: M. L.-S.)

NABRALI 190 KUBIKOV SMETI

LOŠKI POTOK - V akciji, ki jo je vodila lovška družina, je sodelovalo vsaj 250 udeležencev, pri tem pa ne gre prezreti še najmanj 20 traktoristov, ki so pomagali pri vleki in dvigovanju težkih kosovnih predmetov. Organizatorji se vsem lepo zahvaljujejo, prav tako pa tudi Komunalni Ribnica, ki je nabrane smeti odpeljala na deponijo. Čiščenje je potekalo v glavnem ob gozdnih poteh in krajih, kjer se divja smetišča vedno znova pojavljajo in jih zlasti lovci in gozdarji dobro poznajo. Nabrali so veliko, kar 190 kubikov smeti, še zdaleč pa ne vsega. Menijo, da bi morale take akcije potekati večkrat na leto.

A. K.

Regionalna cesta ob južni meji ostaja le želja

Pričakovali preveč?

STARI TRG - Kaže, da je od države načrtovana regionalna cesta ob južni meji, ki naj bi potekala od Ilirske Bistrice preko občin Loška Dolina in Loški Potok, postala bolj utopija kot pa resničnost. Trenutno je aktualna samo še povezava Pudač-Sviščaki, izpade pa je 12 km odsek od Markovca v Loški Dolini do Loškega Potoka po trasi v sedemdesetih letih zgrajene gozdne ceste, ki pa je bila preteklo leto prekatégorizirana v lokalno, torej prenesena na grbo obeh občin. Občina Loški Potok je na ta račun pohitela z izgradnjo svojega okoli 5 km dolgega odseka, ki pa se na meji z loško občino konca in je, vsaj v zimskem času, brez vsake vrednosti. Očitno je bil začetek gradnje v Loškem Potoku nekoliko preuranjen, meni loški župan Jože Gorše. Morda ni bilo prave koordinacije med občinama, so pa o tem razpravljali in imajo že izdelan del projektne dokumentacije. Žal pa ceste v občinskih planih ni in je najbrž še dolgo ne bo. Župan Gorše pravi, da so tudi oni zainteresirani za to povezavo. Župan pravi, da razume Potočane, ki so računali tudi na prevoze delavcev v Kovinovoplastiko in druga podjetja. Menda tudi ta ideja ni več toliko aktualna spričo vse manj delovnih mest v Loški Dolini, ki so Potočanom še kako prišla prav potem, ko je v potoški občini skoraj v celoti propadla industrija.

A. KOŠMERL

FRANC KISELAK DAL STOKRAT KRI

KOČEVJE - Ob 45-letnici krvodajalstva bo kočevsko območno združenje Rdečega križa svečano podelilo skupno preko 90 priznanj, pri čemer bo Franc Kiselak iz Ložin prejel posebno priznanje za stokrat darovano kri. Podelitev priznanj bo v soboto ob 18. uri v prostorih gostišča Marof.

ŠPANSKA MUHA V RIBNICI

SV. GREGOR - Ta krajevna skupnost ribniške občine je že desetletja najbolj prepoznavna po prizadevanosti članov domačega kulturno-umetniškega društva oziroma gledališke skupini, ki jo vodi neutrudni in daleč naokrog znani Metod Jaklič. Hkrati je režiser in igralec, okrog sebe mu vedno uspe zbrati četrto slemenskih fantov, katerim je pri srečanju ljudska govornica in igralstvo. Letos so na belo nedeljo, uprizarili veseloigro "Španska muha". V nič kaj prijetnem prostoru dotrajanega doma pri Sv. Gregorju se je trla množica ljudi, prejšnjo soboto pa so jo ponovili v Ribnici, seveda pred nabito polno dvorano središča Ideal.

• Pameten človek ne živi ne duhovno ne finančno nad svojimi možnostmi. (Chesterfield)

• Drevo, ki se preveč košati, malo sadja ali nič ne zarodi. (Slomšek)

V Osilnici center za sonaravno kmetovanje

Priznanja tudi štirim podjetnicam za razvoj osilniške doline - Športna tekmovanja

OSILNICA - S številnimi športnimi in drugimi prireditvami v ospredju so bile tekme v raftingu in slalomu na Kolpi - so v Osilnici, po številu prebivalcev najmanjši slovenski občini, hkrati praznovali mednarodni praznik dela in občinski praznik. Na svečani seji občinskega sveta je župan Anton Kovač spomnil, da so v prvem mandatu s skupnimi močmi in seveda ob razumevanju države veliko postorili pri ureditvi doline Petra Klepca.

Vlaganja v ceste in komunalo niso bila zama, saj jim je uspelo povezati tudi vasi po slovenski strani. S tremi projekti, ki so v izdelavi in se nanašajo na razvoj malega gospodarstva, kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, bodo ustvarili možnosti za dolgoročen razvoj občine. V okviru regijskega parka, ki je nova

priložnost za dolgoročno oživanje doline in hkrati možnost za pridobitev dodatnih sredstev od države, bodo ustanovili slovenski center za sonaravno kmetovanje, občina pa naj bi pridobila status turističnega območja.

Ob prazniku je Benjamin Henigman, poslanec v DZ, prejel zahvalo za pomoč pri ustanavljanju

nju občine, priznanja pa so prejele tudi štiri podjetnice, in sicer kot gonilna moč razvoja dežele Petra Klepca: Milenka Kovač, direktorica obrata Grabar, d.o.o., ki zaposluje 15 delavcev; Ana Kovač, direktorica turistično-gostinskega podjetja Kolpa, d.o.o., z desetimi zaposlenimi; Marjeta Kovač, vodja ribogojnice Riba v Ribjeku; in Ana Rugole, vodja trgovine Prodajalna Ana v Bosiljvi Loki. Ob prazniku je bila tudi razstava umetnih rož treh uveljavljenih umetnic iz Bosiljve Loke: Danice Zvab, Marice Štimac in Olge Lenac.

M. G.

V SOBOTO NA EKSKURZIJU

RIBNICA - Klub prijateljev Miklova hiše bo v soboto, 8. maja, svoje člane popeljal na strokovno ekskurzijo pod geslom "Freske iz leta 1594 v cerkvi pri sv. Primožu na Kamniku v luči nove interpretacije". Vodja ekskurzije bo dr. Jure Mikuž.

Glücksu pokal Klepca

V čast praznika Osilnice

OSILNICA - Na Kolpi pri Osilnici je bilo v počastitev občinskega praznika in praznika dela 23. mednarodno tekmovanje v slalomu na divjih vodah (kajak, kanu). Prvega dne so bile tekme za prvenstvo Hrvaške, drugega pa so se borili tudi v tradicionalni dirki za pokal Petra Klepca. Najuspešnejši posameznik dvodnevnega tekmovanja je bil Andrej Glücks iz Zagreba, ki je zmagal tudi v dirki za Petra Klepca, ljudskega junaka osilniške doline. Zmagovalci po skupinah: prvi dan (Odprto državno prvenstvo Hrvaške), člani: C-1 Herceg (Zagreb) -318,10, K-1 Glücks (Zagreb) -305,12, članice: 3x K-1 (Avto Hiša Real Ljubljana) -306,83, drugi dan (tekme za pokal Petra Klepca), člani C-1: Sedlar (Zagreb) -311,49, K-1 Glücks (Zagreb) -311,30, 3x C-1 Zagreb -1-193,03, članice, K-1: Stoilov (A.H. Real) -403,45, 3xK-1 Avto hiša Real -180,78.

M. G.

ZIDAJO SI HIŠO - Romska družina Strojani, ki si je svoj prostor uredila na svoji zemlji ob cesti Zagradec - Ambros, se hitro širi. Pred petimi, šestimi leti jih je bilo mogoče najti sredi gozda v šotorih, napredovali do lesenih barak, letošnjo pomlad pa si Miha Strojani zida novo hišo (kmalu bo pokrita). Nekaj je barak in en šotor. "Zakaj bi pa mi morali živeti v takem? Kam naj dam svojega bolnega otroka, ko bo prišel z operacije? Saj bo takoj spet zbolel!" je bila zgovorna ena od Mihovih hčera, ki ji ni zmanjkalo kritičnih besed tudi o ivanški občini in slovenski državi, ki da ne skrbi dobro za Rome. (Foto: L. Murn)

Kdo je kriv za slabo cesto

Asfalt poka in se lušči

KRMELJ - Pred kratkim zgrajena cesta na južnem koncu Krmelja razpada. Kdo je kriv za tako slabo izvedbo in zakaj nadzorno podjetje o tem še ni reklo nobene, še ugotavljajo. Kot opozarja Janez Močan, predsednik sveta KS Krmelj, ob navedenem odseku ni poskrbljeno za odvodnjavanje, saj bi morali vgraditi 90 metrov muld. Da bi poskrbeli za dober odtok vode, bi morali dokončati še dva kraka kanalizacije.

Urediti je potrebno tudi priključek na glavno cesto, kjer je zdaj nastala stopnica, krajani pa tudi opozarjajo, da so bila dela nasploh slabo izvedena. Tako se je asfalt začel na več mestih luščiti že po enem mesecu, zaradi neutrujenosti ceste pa je v dolžini 40 metrov asfaltna prevleka kar počila. Povrh vsega na 2 mestih ob dežju na cesti nastajajo globoke luže.

PRESENETIL ODZIV KRVOĐAJALCEV - Pri Območnem združenju RK Sevnica so zelo zadovoljni z dobrim odzivom na dvodnevni krvodajalski akciji sredi preteklega tedna. V sredo, ko smo obiskali prizorišče dogajanja, je kri darovalo okrog 250 prostovoljcev, med njimi veliko starih znancev akcij, in kar je še posebej razveseljujoče - zelo veliko je bilo tudi novincev. Naslednji dan so pričakovali še enkrat tolikšen obisk. (Foto: B. D. G.)

OBTOŽBE BIVŠEGA ŽUPANA PETERNELA

Svet kljub vsemu le ni sodišče

Dvomi in obtožbe o nepravilnostih pri poslovanju občine v času bivšega župana ostajajo - Peternel ni želel odgovorjati - Razprave neplodne - Zadevo prepuščajo sodišču

SEVNICA - Tukajšnji občinski svet se je minulo sredo prvič sešel na seji v konferenčni dvorani sevnškega gradu in med drugim obravnaval predlog zaključnega računa občine. Svetniki so ob tem poskušali razčistiti s preteklostjo, a jim to ni najbolje uspelo. Zato so na sejo povabili bivšega župana Jožeta Peternela, ki se je povabilu sicer odzval, ni pa želel odgovorjati na vprašanja, češ da bo govoril le v prisotnosti svojega odvetnika.

Svetnike je zanimalo, kako je s kreditom, ki ga je bivši župan nadel zase, a banka zdaj bremeni občinski proračun, kako je s projekti za sevnško tržnico, ki so bili plačani vnaprej, dela pa ne izvedena, in zakaj končne cene za dela na nekaterih lokalnih cestah močno odstopajo od ponujenih cen ob začetku del. Predsednik nadzornega odbora je poudaril, da je zdaj najpomembnejše ugotoviti, ali bo denar vrnjen v proračun, po drugi strani pa se je vpraševal, kako je možno, da tak kredit bremeni proračun. Direktor občinske uprave Zvone Košmerl je nato novinarje obtožil, da so "narobe posneli razpravo" in da zadnjič o akceptnem nalogu ni bilo govora. Kako je sicer prišlo do obremenitve proračuna, na seji ni povedal, menda pa je Peternelu občina "šla za poroka".

Ker na prejšnji seji kljub nekaterim mimogrede izrečenim predlogom ni bilo jasne zahteve, naj se poda ovadba, je mogoče sklepati, da Sevnčani želijo zadevo rešiti doma. V tem smislu je pozival podžupan Andrej Stricelj, ko so nekateri želeli poklicati na pomoč računsko sodišče. Revizijo je zaradi stroškov in vprašljivih rezultatov že zadnjič zavrnil tudi sedanji župan Kristijan Janc. Svetnika Branka Kelemine je zanimalo, ali

• Tudi s poročilom o nadzoru nad gradnjo lokalnih cest, ki ga je izvajalo brežiško podjetje CRP, svetniki niso bili zadovoljni, ker je bilo presplošno. Jože Mulej iz CRP je pojasnil, da se dogovorjene cene lahko spremenijo le z aneksom k pogodbi, se pravi, da se je investitor z njimi strinjal. Po dolgi razpravi o domnevnih nepravilnostih so svetniki skorajda brez besed sprejeli proračun za letošnje leto.

B. DUŠIČ GORNIK

Dolina Krke bo vse bolj znana

Predstavitve športno-turističnega projekta "Poti ob reki Krki" - 4 milijone dolarjev - Štiri poti - Vključenih 10 občin - Upanje na pomoč države - Otvoritev 25. junija

KRKA - Turistična zveza Dolenjske in Bele krajine ter Občinska turistična zveza Ivančna Gorica sta na turistični kmetiji Javornik pred kratkim predstavili nov športno-turistični projekt Poti ob reki Krki, ki ga je izdelala K2M, d.o.o., Agencija za turizem in razvoj iz Dolenjskih Toplic. Projekt je nadaljevanje obrečnih poti, ki jih je K2M začel postavljati leta 1998 z Obkoljskimi potmi.

Vsebuje štiri poti: Sončno, daljšo kolesarsko pot, dolgo 175 kilometrov, ki poteka od izvira do izliva Krke v Savo, in sicer skozi deset občin; Zeleno, krajšo kolesarsko pot, dolgo 87 kilometrov, ki gre ob zgornjem porečju Krke; Pot slapov, ki je veslaška 20 kilometrov dolga pot od vasi Krka do Žužemberka; Pot gradov in cerkva, ki je 40 kilometrov dolga pešpot od Dolenjskih Toplic do Žužemberka in nazaj. Kasneje nameravajo odpreti še Pot srečanja, ki bo potekala od Kostanjevice do izliva Krke v Savo. Poti so transverzalne tipa in bodo kompletno označene. Časovno so neomejene. Kot gradivo bodo izdali turistično karto Porečje Krke - turistično športne poti, v kateri bo vrisano vse potrebno. Pot bo mogoče opravljati skozi vse leto, neomejeno dolgo, udeleženci pa bodo glede na število opravljenih poti nagrajeni s spominskimi priznanji, medaljami in značkami. Maskota poti je somček, ki se bo pojavljal kot veslač, pohodnik in kolesar.

Kot je zatrdil Jože Majes iz agencije K2M, so cilji projekta

povečati priliv turistov v porečje reke Krke skozi vse leto, izboljšati tukajšnje turistično ponudbo ipd. V projekt, ki bo stal okrog 4 milijone dolarjev, bo vsaka od desetih vključenih občin prispevala 150 tisoč dolarjev, računajo pa tudi na podporo ministrstva za drobno gospodarstvo in turizem. Majes je povedal, da bodo poti po postavitvi projekta delovale praviloma neprofitno, zato je še kako pomembno, da jih bodo ljudje in predvsem turistična društva vzeli za svoje, ker že samo vzdrževanje zahteva veliko denarja. Predsednik Turistične zveze Dolenjske in

Bele krajine Alojz Serini in predsednik Občinske turistične zveze Ivančna Gorica Avgust Likovnik sta pozdravila ta projekt, saj je dolina Krke mnogim še vedno dokaj neznana. Slednji je pripomnil le, da bi z njim morali društva seznaniti mnogo prej, saj bo njihova vloga pomembna. Te dni se bodo srečali in izvajalec projekta K2M bo upošteval njihove pripombe.

Direktor ivanške občinske uprave Vinko Blatnik je zadovoljen, da se v projekt vključujejo njihovi potenciali in da gre za skupno turistično ponudbo desetih občin. "Reka Krka nas pelje na Dolenjsko, čeprav nas nekateri bolj štejejo k Ljubljani. Občina Ivančna Gorica je tudi vključena v projekt Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine," pravi. L. MURN

NA PREDSTAVITVI PROJEKTA - Na desni sta Jože Majes in Alojz Serini, na levi pa Avgust Likovnik in Vinko Blatnik. (Foto: L. M.)

Mladi čebelarji so spet uspešni

Preko 60 krožkov iz vse Slovenije se je 17. aprila pomerilo na državnem tekmovanju iz znanja o čebelarstvu - Zlata priznanja štirim ekipam iz našega območja

GORNJA RADGONA, SEVNICA - Kot nam je iz Sevnice sporočil Franci Marolt, čebelar in mentor številnih krožkov v sevnški, radeški, brežiški in celjski občini, so v teh dneh prejeli tudi rezultate tekmovanja. Tekmovalci iz Posavja, regije, kjer deluje petina vseh slovenskih čebelarških krožkov in kjer imajo edini tudi regijsko tekmovanje, so se v Gornji Radgoni dobro odrezali.

Tekmovanje je bilo uspešno tudi za mentorja Francija Marolta, saj je kar 8 njegovih ekip prejelo priznanja. Kot je povedal, je na šolah veliko zanimanja za čebelarstvo; to dejavnost vključujejo

• Organizatorji, med njimi tudi Čebelarstva zveza Slovenije, so poseben poudarek na tekmovanju namenili varstvu narave in preprečevanju zastrupljanja čebel s škropivi. Tako čebelarji tudi letos opozarjajo sadjarje, naj se poskušajo izogibati škropljenju v dneh, ko čebele najbolj nabirajo med.

tudi v program naravoslovnih dni. Mladi čebelarji se veliko naučijo, a mnogi čebelarji samo v šolskem čebelnjaku, doma pa le redki, ki jih pri tem podprejo starši.

Kako so bili uspešni posavski in dolenjski mladi čebelarji? V testih so največ znanja o čebelarstvu pokazale štiri ekipe, ki so prejele zlata priznanja: v nižji skupini Zlata ekipa iz OŠ Boštanj ter Rok in Nejc Ilc iz OŠ Ribnica, v višji skupini pa Lidija Vinkler in

Gorazd Šantež iz Čebelarskega društva Sevnica.

Srebrna priznanja so prejele ekipe osnovnošolcev iz Leskoveca, Boštanja, Krškega in Koprivnice (nižja skupina); ekipe šol Koprivnice, Grosuplje in Leskovec (srednja) in ekipa OŠ Radeče (višja). Bronasta priznanja so med drugim podelili ekipam osnovnih šol Ribnica, Brežice, Metlika, Pišce in Velike Lašče v nižji skupini, Velike Lašče, Podzemelj, Sentrupert, Krško, Radeče in Metlika v srednji ter OŠ Brežice v višji strošni skupini.

B. DUŠIČ GORNIK

UPOKOJENCI GREDO NA POHORJE

TREBNJE - Društvo upokojencev Trebnje v sodelovanju s Slovenskimi železnicami organizira v soboto, 22. maja, izlet z zelenim vlakom na Pohorje. Odhod vlaka iz Novega mesta bo ob 5.30 in iz Trebnja ob 6.00 zjutraj. Cena izleta je 4.200 dolarjev in vključuje prevoz z vlakom, avtobusom in gondolo, ogled terarija ter kosilo na Pohorju. Prijave zbira Rezka Majer (44-251) ali DU Trebnje (45-760).

V GOSTILNI JAVORNIK MESEC ŠKAMPOV

ŠENTRUPERT - V gostilni Javornik na Rakovniku so v mesecu maju od srede do nedelje od 12. ure dalje pripravili mesec škampovih dobrot. Jedli jih boste na mnoge načine, take, ki jih že poznate in take, ki jih boste jedli prvič. Če boste mizo rezervirali vsaj dan prej, vas bo čakalo še presenečenje. Rezervacije po tel. 068/47-178.

DRAŽJI VRTEC

SEVNICA - Ekonomska cena za bivanje v vrtcih sevnške občine se bo po zadnjem sklepu občinskega sveta zvišala. V Vrtec Ciciban bo po novem ekonomska cena dnevnega programa (6 do 9 ur) za otroke, stare od 1 do 3 let, 55.927 dolarjev, za starejše pa 42.998 dolarjev. V VVE pri OŠ Krmelj bo program za 6 do 10 ur varstva in vzgoje stal 38.009 in v VVE pri OŠ Sentaž 40.494 dolarjev.

ŠENTJANŽ: SREČANJE V NEDELJO

ŠENTJANŽ - Krajevna organizacija RK Sentaž vabi v nedeljo, 9. maja, na srečanje v dvorani krajevnega skupnosti. Srečanje se bo pričelo ob 10. uri z mašo in nadaljevalo ob 11. uri s kratkim kulturnim programom, nakar bo družabno srečanje.

DARUJTE KRI!

TREBNJE - Območno združenje RK iz Trebnja vabi na krvodajalsko akcijo, ki bo od 12. do 14. maja. V sredo, 12. maja, od 7. do 14. ure bo kri mogoče darovati v gasilskem domu v Trebnju, v četrtek, 13. maja, od 7. do 14. ure v osnovni šoli Mirna in v petek, 14. maja, od 7. do 12. ure v kulturnem domu Mokronog.

PRVA LOVSKA RAZSTAVA V ŠENTJANŽU

ŠENTJANŽ - Ker Sentaž letos praznuje 700-letnico prve omembe, se je lovska družina, ki jo vodi predsednik Ciril Brečko, odločila, da bo organizirala lovsko razstavo. Ogledali smo si jo lahko od 12. do 18. aprila in tam izvedeli veliko novega. Tudi mladi novinarji iz OŠ Sentaž nismo zamudili te enkratne prilike. Na razstavi smo zvedeli, da je bila Lovska družina Sentaž ustanovljena že leta 1946. Šteje 40 članov, od tega sta še dva pripravnika. Svojo kočvo v Kamenškem so odprli leta 1977. Na razstavi smo tudi izvedeli, katere živali so zaščitene, kdaj druge lahko streljajo, in še druge zanimivosti. Nekateri razstavljeni nagačeni žili so si sposodili, nekateri pa so last lovcev naše lovske družine. Lovci, ki nas je vodil po razstavi, nam je povedal tudi zgodbo o njihovem zavetniku sv. Hubertu, ki ni imel desne roke, zato še danes lovci pijejo z levo roko.

TINA MAJČEN, 5. razred
VANJA PEČNIK, 7. razred
novinarski krožek, OŠ Sentaž

Krjavljeve iskrice

ZA DOBRODOŠLICO BUNKANJE - Za turizem je treba od besed preiti tudi k dejanjem, so menili na nedavnem sestanku na Krki. Toda kaj, ko je stvarnost včasih čisto drugačna. Samo pol ure po omenjenem pogovoru sta se dva novinarja odpravila na teren po cesti iz Zagradca proti Ambrosu. Kakšen kilometer pred Ambrosom sta zavila na stransko cesto in ustavila. Ravno takrat se mimo pripelje avtomobil z dvema neprijaznima moškima obrazoma. Moška ju grdo pogledujeta, peljeta nekaj metrov naprej, si premislita in vrtneta k novinarjem, odpreta okno in več kot resno vprašata, če bi se rada pretepala. "Kaj delata tukaj? Mi vsakega prebunkamo, kdor pride!" je dejal voznik. Takšno dobrodošlico težko doživijo še kje. Pogovori turističnih delavcev o tem, kako privabiti čimveč turistov, pa se zdijo v takem primeru prav smešni.

CASTIJO KARDELJA - Romi so vedno polni geaj o občini in državi, kako slabo da skrbita zanje. Tudi pri ivanških Romih v Kuželjcu je podobno. Družina medijsko popularnega Miha Strojana si v boljše čase pomaga na svoj način. V naselju ob cesti si je uredila majhen oltarček z različnimi predmeti, v glavnem različnim in cerkvenimi podobami, med katerimi pa več kot izstopa velika fotografija Edvarda Kardelja, ki jim bo pač bolj težko pomagal pri njihovih priprošnjah.

Trebanjske iveri

IMAJO SVOJEGA HUMORISTA - Trebanjem na pridelitve ni treba vabiti humoristov od druge in jih drago plačevati. Imajo namreč kar svoja človeka. "Jaka Šraufcingerja", Milana Kovača, ki je nedavno nastopil na pridelitvi Pesem nas druži v Velikem Gabru in poskrbel za dobro voljo obiskovalcev. Resda se njegovih "for" mnogokrat ni dalo razumeti, ampak nič hudega, morda je še bolje tako.

ZEJA - Trebanjski občinski sveti so nekaj posebnega zaradi svoje dolžine, saj trajajo po osem in več ur, kar pomeni tudi do polnoči. Vmes si svetniki vzamejo en cel odmor, ki ga ponavadi izkoristijo za požirek pri bližnjem gostilniškem sosedu. Morda bi kaj pametneje razpravljali, če bi na mizah imeli kakšne stekleničke soka, kot je to v navadi pri mnogih drugih občinah, kjer so seje celo krajše. Morda bodo nasvet celo vzeli zares.

PRAZNOVANJE NA RAČJEM SELU

RAČJE SELO - Prostovoljno gasilsko društvo Račje selo vabi na slovesnost ob prazniku sv. Florijana - zavetnika gasilcev, ki bo v nedeljo, 9. maja, ob 9.30. Po končanem sporedu bo družabno srečanje pri gasilskem domu.

Sevnški paberki

PRIJAZNO - Župan Janc vsakega gosta na seji sveta, potem ko opravi svojo dolžnost, vljudo povabi, naj ostane s svetniki še do konca seje. Ponavadi se vsi kljub temu kar se da hitro izmuznejo iz seje sobe in odhitijo po svojih poslih. Bivši župan Peternel, ki sicer ni želel odgovorjati radovednim svetnikom, je ostal do konca seje. Morda je obujal spomine na čase, ko je županoval.

KRALJEVSKO - Morda pa je gospod Peternel čakal na zaključek seje, ki je bil tokrat bolj kraljevski. Ne samo da so svetniki prvič sestankovali na sevnškem gradu za svetlečo okroglo mizo iz domačega Stillea, ampak so v svojem krogu imeli letošnjega kralja cvička Alojza Zalaška mlajšega in v rokah kozarec s kraljevskim cvičkom.

SKRITA VAS - Kdo ve, ali bo država kdaj našla pot do naselij Priklence in Osredke. Sedanja javno pot ob Osredkem potoku bi namreč krajani radi povišali v lokalno cesto. Ker je bilo malo težje razložiti, kje ta pot je, so nekateri svetniki pojasnili, da je to naselje, ki ga med vojno celo pedantni Nemci niso našli!

KAJ PA ŠPINET? - Našel se je nekdo, ki je ponudil sevnški občini divan, menda originalni, kos pohištva s sevnškega gradu, ki je od zadnje lastnice gradu po naključju prišel v roke njegovi soprodnici. Divan je menda dobro ohranjen, čeprav kaže, da so se na njem radi imeli. K divanu bi se lepo podal tudi špinet (klavirna podobna stvar), s katerim si je v gradu postregel nekdanji visoki funkcionar udbe in ga odnesel v Novo mesto.

SUŠNO - V krški občini bo letos suša. Taka napoved s samega občinskega vrha prese- neča, saj v občini delajo in po malem odpirajo namakalne sisteme, ki bodo dajali vlogo, čeprav ne bo dežja. Če Krčani natančno razmislijo, pa lahko verjamejo napovedi o sušnem letu. Suša bo v občinski blagaj- ni. Kateri namakalni sistem bo rešil to težavo, krški župan Franci Bogovič verjetno še ugi- ba.

IZGUBE - V Posavju je še zmeraj nekaj podjetij, ki so baje pomembna za vso Slovenijo. Med temi sta tudi brestaniška termoelektrarna in jedrska elektrarna v Krškem. Ta dva objekta zbudata pri državljanih spoštovanje, da ne rečemo strah, zaradi dveh stvari: prvič, s kilovati, ki jih dajo in jih bodo dajali njuni stroji, in drugič, z izgubo, saj sta dva največja izgubarja v Posavju. Skrbi je še več, in sicer zato, ker bodo v Posavju zgradili še celo rešto elektrarn in je pričakovati še nekaj dodatnih generatorjev - izgube.

AKCIJA - V nedavni akciji, ki jo je nedavno organiziral Mladi forum politične stranke ZLSD Krško, je sodelovala ena sama dama, medtem ko je bilo predstavnikov moškega rodu skoraj petdeset. Izgovor, da se punce ne zanimajo za politiko, tokrat verjetno ne pride v poštev, saj je bila akcija večidel nepolitičnega značaja. Mlado- forumovci so namreč čistili obrežje reke Save v Krškem. Nekateri, ki jih ne zanima spol, iščejo pri akciji zgolj nenačel- nost udeležencev, saj so slednji pobirali tako navlažo levičarjev kot desničarsko nesnago, in kar je najbolj občutljivo, na desni strani Save.

PPK LUKEC OSVOJIL SEDEM POKALOV

KRŠKO - Pred dnevi je bil v Izoli plesni turnir Slovenija Open, med tekmovalci so bili tudi plesni pari PPK Lukec iz Krškega, ki so osvojili kar sedem pokalov. Najbolje so se odrezali plesni pari Tadej Drakulič - Kata- rina Račič, Gregor Sotošek - Maja Omerzel, Dejan Baliban - Zala Zorenč, Janez Šarlah - Me- taj Brdnik in Luka Lazanski - Sabina Bizjak.

D.V.

Novo v Brežicah

NOSTALGIJA ALI KAJ DRUGEGA? - Praznovanje vseh vrst praznikov in jubilejev pogosto prinese v misli ljudi nostalgijo za preteklimi časi. Zato je povsem običajno, da v takih primerih na to tudi kakš- no rečejo ali celo zapojejo pe- sem, ki je danes ni več slišati. Manj običajno pa je, da bi no- stalgijo preliili v barvo in z njo po zidovih in asfaltu pisali grafitne z nostalgijo vsebino, kot je bilo to opaziti v zadnjih predprazničnih dneh na mostu čez Krko v Krški vasi. Najbrž z risanjem zloglasnih kljukastih križev in neumestnih parol v tem primeru nostalgija ni ime- la nič, saj nekateri znaki kažejo, da so bili pisci o dogajanjih med drugo svetovno vojno seznanje- ni le iz šolskih učbenikov. Vidi se tudi, da so med pisci taki, ki se tudi med slovensko osamosvo- jitveno vojno verjetno še niso potrebovali brivskega aparata. Kdo ve, morda so z napisi žele- li povedati le to, da si pri vzgoji želijo malo trde roke. V tem primeru se jim pridružujemo!

PRAZNIKA DELA PRAV- ZAPRAV NI BILO - Prvomaj- ski kresovi so dogoreli, pesmi so se izpele, vino je odteklo. Pravzaprav se je kar dobro praznovalo, le delavski razred, ki mu je praznik dela predvsem namenjen, je znova stal bolj ob strani. V Brežicah na nobenem shodu, ne na tistem novem, Vivinem, sredi mesta, ne na vsakoletnem šentviškem ni bilo opaziti in slišati nobenega sin- dikalnega govornika in smejo- čih se mladih delavk, ki bi prihajajočim delavcem z zgara- nimi rokami delile rdeče nagel- ne. In da bo vse še slabše, sta se oba praznična dneva zgodila v soboto in nedeljo, ko imajo delavci že tako ali tako prosto. Je praznik dela torej sploh še kak praznik?

V vodi in na kopnem, v hribih in dolini

ZPM Krško za počitnice

KRŠKO - Zveza prijateljev mladine Krško dejavno spremlja delo in življenje mladih in tako bo pripravila nagradne počitnice za najboljše učence, ki bodo 25. do 28. junija v Piranu. Za to poto- vanje šolarjev k morju starši krije- jo stroške prevoza. Nekaj se bo dogajalo tudi na celini v doma- čih krajih. Med temi dogodki bosta rockovska koncerta 9. julija v Domu svobode Brestanica in 16. julija na Stadionu Matije Gubca v Krškem.

V polnem zamahu so v krški ZPM priprave na čolnarjenje 4. in 5. julija, in sicer gre za spust po Krki za otroke, mladino in starše. Udeleženci se bodo zbrali oba- krat pri OŠ Kostanjevica ob 9.30 in po vožnji zlezli na suho v Račji vasi, kjer jih bo čakal družinski piknik in razburljiv športni pro- gram z odbojko na mivki, badmi- notonom, lokostrelstvom in še s čim. Čeravno je na Krki dovolj prostora za čolne, se kaže prijavi- ti na telefonsko številko 87-250 ali 041 746-800.

Kdor ima raje trdna tla pod nogami, bo lahko zlezal na Tri-

glav, saj ZPM Krško pripravlja 19. do 21. julija v sklopu svojega "programa za družino" pohod na najvišjo slovensko goro. Za vse z manj kondicije bodo na voljo or- ganizirani pohodi na Bohor vsa- ko sredo v juliju, ko se bodo udeleženci vsakič dobili ob 7. uri na avtobusni postaji na Vidmu v Krškem. Vsako avgustovsko sre- do pa bo krška ZPM organizirala pohode na Lisco, kamor se bodo pohodniki odpravljali navedene dni ob 7. uri izpred krške želez- niške postaje.

O naštetih počitniških dejav- nostih so na voljo podrobnejše in- formacije na ZPM Krško, pri Vidi Ban na telefonski številki

• **V otroškem naselju ZPM Krško v Nerezinah na Lošnju bodo tudi letos zdravstvena leto- vanja, in sicer od 18. do 28. juli- ja, od 28. julija do 7. avgusta ter od 7. do 17. avgusta, s tem da je na voljo dodatni počitniški ter- min od 17. do 27. avgusta. Starši lahko za letovanje otrok uveljav- ljajo pravico do denarne pomoči, za kar oddajo prošnjo Centru za socialno delo Krško in ZPM Krško.**

0609 636-755 ali 32-432. V ZPM pravijo, da se v navedene dejav- nosti ne bo mogoče vključiti brez predhodnih prijav.

L. M.

USPEŠNI KRŠKI KOLESARJI

KRŠKO - Člani kolesarskega društva Savaprojekt so v zadnjem času uspešno nastopili na kolesarski dirki v Vi- nici (Hrvaška). V močni mednarodni konkurenci je v kat- egoriji dečkov Rok Zagorec zasedel peto, Damjan Zajec pa šestnajsto mesto. Pri mladincih je zmagal Gusti Fridl, Mišel Zalokar pa je zasedel 9. mesto. Še boljši pa so bili Krčani v kategoriji članov, kjer je zmagal Andrej Gimpelj, tretji je bil Sandi Šmerc, peti Gregor Zajec, Bogdan Ravbar pa je osvojil 9. mesto.

I. Ž.

OBNOVE MEST - Če je Kostanjevica na Krki, kjer je pred prazniki nastala fotografija, še nedolgo tega dajala vtis propadajočega mesta, je zdaj vse drugače. Toliko gradbenikov, strojev in orodja na enem mestu najbrž ni bilo v Kostanjevici že lep čas. Urejanje, ki ima rep in glavo, je temeljito, vendar vsega tega še dolgo ne bi bilo, če bi sanacijo dolenskih Benetk naložili zgolj krškemu občinskemu proračunu. Obnova Kostanjevice trenutno zaposluje mogoče več načrtovalske strokovne pameti in domišljije kot posamezna gradbišča v občinskem središču. Zato gre verjeti tistim, ki napovedujejo, da bo naslednja razvojna poteza v krški občini posodobitev mesta Krško v občinsko središče. Od tod do urejanja Krškega v središče bodoče pokrajine Posavje naj bi bil samo še korak. Nihče si pri omenjenih posegih ne domišlja, da je težje zgraditi mesto, kot mu vdihniti dušo. (Foto: L. M.)

Hiša pri koncu, deponija v začetku

Obnovljena večnamenska stavba v Kapelah postopoma dobiva končno podobo - Prostor za godbo - Samoprispevek kot zanesljivejša pot do denarja - Načrti za komunalno odlagališče

KAPELE - Potem ko so v Kapelah porušili nekdanjo večnamensko stavbo, v kateri je imela sedež tudi krajevna skupnost, in objekt v enakem slogu postavili znova, si krajevna skupnost prizadeva čimprej urediti vse dele zgradbe, saj bi tako prišla do uradnih prostorov tudi sama.

Spodnje prostore v omenjeni stavbi je krajevna skupnost dala v najem podjetju, ki je tam odprlo samopostrežbo z mešanim blagom in po mnenju domačinov zelo lepo urejen bife. V zgornjem delu hiše se je našlo dovolj pro- stora za kapelsko godbo, ki pred- videva, da bo tam uredila zase- dvorano. Skoraj ni verjeti, da bi se godbenikom načrt izjalovil, saj delajo z mislijo na svojo skoraj- njo 150-letnico.

Posebnih zgodovinskih datu- mov pa ni mogoče zapisati v zvezi s cestami v Kapelah. Resda so pred časom na seji sveta KS Kape- le zapisali datum 30. junij 1999, vendar zgolj zato, da bi do tega

roka naredili v krajevni skupnosti vse ceste, za katerih gradnjo so zbirali denar s krajevnim samo- prispevkom. V glavnem so jih as- faltirali že vse, kakor so se bili namenili pred leti ob razpisu refe- renduma.

Samoprispevek v KS Kapele so krajinj plačevali v višini 15 odstot- kov od katastrskega dohodka in 3 odstotke od osebnega dohodka in pokojnine. Tako zbiranje denarja po načelu pomagaj si sam, ker ti drugi (drugače) ne bodo pomagali veliko, so Kapelci pred leti vpeljali tudi v želji po zidavi telovadnice v Kapelah. Želja po tovrstnem telovadišču ostaja v ljudeh, kot ostaja v njih nekaj grenkobe zara-

Sto kamionov tega ne bi odpeljalo

Lovska zveza Posavja Krško ugotavlja, da je aprilaska čistilna akcija odlično uspela - A. Podgoršek: "Pomemben je zlasti vzgojni vidik" - Nekaj udarništva je še v ljudeh

KRŠKO - Lovska zveza Posavja Krško ugotavlja, da je aprilaska akcija čiščenja okolja "Naravi krademo smeti" v organizaciji posavskih lovcev odlično uspela. Zbrani odpadki govorijo o tem, da je bila akcija več kot upravičena, in hkrati odpira vprašanje o dosednji iskrenosti Posavcev, ki govorijo, da bi radi imeli polja in gozdove brez nesnage.

Med omenjenim čiščenjem so v občini Sevnica, Krško in Brežice nabrali skupno 480 kubikov komunalnih odpadkov in za 74 to- vornjakov kosovnega odpadnega materiala. Največ komunalnih odpadkov so zbrali v Brestanici, 42 kubikov, tje sledijo Bizelsko, Čatež ob Savi in Studenec s po 35 kubiki. Kosovnih odpadkov je bilo na Raki za rekordnih 10 tovor-

njakov, le enega manj so naložili na Bizelskem, z 8 pa se lahko po- hvali tudi Globoko.

Vprašanje je, ali so bili ob takih številkah v navedenih krajih iz- jemno pridni čistilci ali so zaslužni za navedene rekorde lokalni one- snaževalci. Zavzetost udeležencev akcije je nesporna, kar potrjujejo poleg navedenih tudi drugi podat- ki z nedavne konference za novi- narje v Krškem. Tamkajšnji poro- čevalec Anton Podgoršek, pred- sednik Lovske zveze Posavja Kr- ško, je med drugim še omenil, da je v čistilni akciji sodelovalo sko- raj 3 odstotke prebivalcev Posav- ja. Izmed vseh posavskih lovcev jih je prišlo na akcijo 66 odstot- kov. Sodelovalo je tudi 899 učen- cev osnovnih šol, 72 učiteljev in 413 drugih občanov, zvečiné član- nov različnih organizacij. Skupno število udeležencev, med katerimi sta bila tudi osemdesetletnika, je doseglo 2.160.

V visoke številke gre domala vse v zvezi z akcijo, tako tudi količine zaužite pijače in hrane. Celo imen sponzorjev in podpor- nikov, ki so zgaotovili malico, je kar nekaj. "Zahvaljujemo se vsem, ki so pomagali izpeljati akcijo,

predvsem udeležencem, ki so opravili veliko in koristno delo," je poudaril predsednik Podgor- šek.

Uspeh in koristnost akcije, o katerem govorijo omenjene števil- ke o količinah in udeležencih, je po Podgorškovem prepričanju tudi v spoznanju, da je v tem tren- utku vendarle še mogoče mobi- lizirati ljudi za tovrstno delo in za prostovoljstvo. "Prepričan sem, da je prav vzgojni vidik zelo po- memben. Podobne akcije bodo, mislim, v bodoče vsako leto vse dotlej, ko bo okolje očiščeno. Vključiti bo treba še več ljudi, predvsem učencev višjih razredov osnovnih šol, o čemer bi se bilo koristno dogovoriti z ministr- stvom za šolstvo in šport," meni Anton Podgoršek.

L. M.

BREŽIŠKI TELOVADCI V LJUBLJANI

LJUBLJANA - Mladi brežiški telovadci, člani TD Sokol, so se udeležili mednarodnega gimna- stičnega tekmovanja za XXII. Pokal Narodnega doma. Rezultati brežiških telovadcev: dečki (10 do 12 let): 2. Križman, 6. Omerzu; dečki (od 8 do 10 let): 7. Vogrinec, 11. Pinterič, 12. Tomše; dečki (6 do 8 let): 7. Tomše, 9. Vodeb, 13. Gorenc, 16. Vid in Jan Žnidaršič. Ekipo brežiških telovadcev je pri- pravil in vodil prof. Jože Senica, legenda dolenske moške gimna- stike.

Posavski osnovnošolci uspešni v plezanju

Športno plezanje

BRESTANICA - V Slovenski Bistrici so osnovnošolci iz vzhod- ne Slovenije zaključili vrsto letoš- njih tekmovanj v športnem pleza- nju. Na umetni steni se je v štirih kategorijah pomerilo 52 tekmo- valcev. Ponovno so se izkazali mladi člani Posavskega alpinistič- nega kluba, saj je Tjaša Zakšek med starejšimi deklicami zasedla odlično 2. mesto, Nejc Pozvek pa je v skupini starejših dečkov delil 2. mesto s tekmeccem iz alpinistič- nega odseka Slovenske Bistrice. V isti kategoriji je Matej Radojčič zasedel 6. mesto in Goran Novak 12. Med mlajšimi dečki sta si Nejc Rostohar in Matic Trebušček de- lila 6. mesto, Blaž Novak je bil 12. Tjaša Zakšek in Nejc Pozvek sta si delila 3. mesto v "mastersu" za nagrado Map Trade.

Tekmovalci Posavskega alpinis- tičnega kluba se lahko pohvalijo tudi z 2. mestom v skupnem se- števkju prvenstva osnovnošolcev vzhodne Slovenije, ki ga je zased- la Tjaša Zakšek v skupini starejših deklic, in 3. mestom Mateja Ra- dojčiča ter 4. mestom Nejca Poz- veka pri starejših dečkih. Tudi ostali tekmovalci Katja Krejan, Nejc Rostohar, Matic Trebušček, Goran in Blaž Novak ter Simon Perčič so v svojih kategorijah zbrali lepo število točk in zasedli zadovoljiva mesta.

Kapelski pozdrav pomladi

Jurjevanje v Kapelah

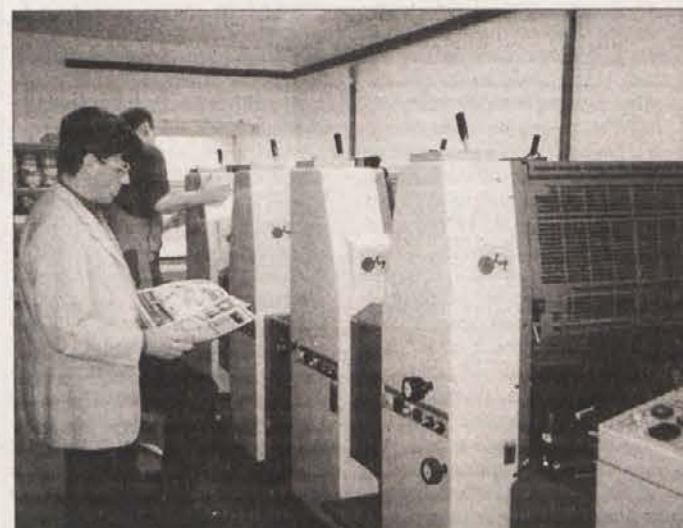
KAPELE - Kulturno druš- tvo Pihalni orkester Kapele or- ganizira v nedeljo, 9. maja, ob 14. uri na Ravnah pri Lovski koči Kapele prireditev v po- zdrav pomladi Jurjevanje v Kapelah. Na prireditvi bodo prikazali tudi običaje z drugih slovenskih območij. Poleg ka- pelskega orkestra bodo v pro- gramu nastopili še mestna god- ba iz Metlike, metliška folklor- na skupina Ivan Navratil, 40 X band iz Krškega in ljudski pev- ci iz Boštjanja, ki bodo zapeli tradicionalne Jurjeve pesmi iz Boštjanja. Otroci osnovne šole iz Kapel bodo tekmovali s spi- si in z okraševanjem Jurja.

Na prireditvi se bodo pred- stavili: tudi Lovska družina Kapele, aktiv kmečkih žena, gasilsko društvo Kapele in Turistično društvo Kapele, ki bodo pokazali in prodajali izdelke.

S prireditvijo, ki jo Kapelci pripravljajo po 23 letih, želijo obujati stare običaje. Tovrsten projekt je podprla tudi Evrops- ka skupnost s programom Phare.

Na jurjevanju bodo organi- zatorji poskrbeli za čvrtje in druge domače jedi, posebnosti tukajšnjih vinskih kleti, dru- žabne igre in še kaj.

GORAN ROVAN

TISKARSKA PRIDOBITEV - Kolor tisk Marjana Geršaka iz Krškega bo poslej opravljal še kakovostnejše tiskarske storitve. Opravil jih bo na japonskem računalniško vodenem tiskarskem stroju, ki zmora do 13.000 izvodov štiribarvnega tiska na uro in v velikosti do 57 x 37 cm. S precej drago naložbo bo petčlanski kolektiv zadovoljeval potrebe po kakovostnem barvnem tisku v Posavju pa tudi na širšem območju. (Foto: M. Vesel)

Posavje lani v rdečih številkah

Gospodarske družbe treh posavskih občin so imele lani za 6,2 milijarde več odhodkov kot prihodkov - Največji izgubarji iz elektrogospodarstva in finančnih voda

KRŠKO - Po podatkih krške podružnice APP je posavsko gospodarstvo lansko leto zaključilo s slabim poslovnim izidom (6,2 milijarde čiste izgube) in z zmanjševanjem števila zaposlenih, žal pa še nič ne nakazuje boljših časov. Kot je poudarila Marjanca Malus, so posavske družbe premoženjsko in finančno vse manj trdne, povečuje se delež obveznosti med viri sredstev, saj proizvodnjo financirajo z dragimi kratkoročnimi krediti, ter poslabšuje likvidnost podjetij. Več kot eno leto ima blokiran žiro račun že nad 200 družb, v katerih je zaposlenih okrog 900 delavcev.

Med vsemi posavskimi gospodarskimi družbami je le poldrugi odstotek velikih, ki pa dajejo kruh 40 odst. vseh zaposlenih in ustvarijo 46 odst. vseh prihodkov regijskega gospodarstva. Statistika kaže, da se pomen majhnih in srednjih družb vztrajno veča. Po številu družb je najmočnejša dejavnost trgovine, medtem ko je skoraj polovico delavcev zaposlenih v predelovalnih dejavnostih.

Največji izgubarji v Posavju so v dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vode; med njimi ni težko prepoznati krške Nuklearne elektrarne in TE Brestanica. Izguba v tej dejavnosti je lani skupaj dosegla kar 5,4 milijarde tolarjev, še 1,5 milijarde izgube pa so prispevale družbe, ki se ukvarjajo s finančnimi posli. Največ izgube je tako nastalo v krški občini, precej še v brežiški, medtem ko so sevniške družbe ustvarile 180 milijonov tolarjev neto dobička.

Lanskoletni poslovni izid Posavja je bil tako globoko v rdečih številkah (za 6,2 milijarde tolarjev

neto izgube), kar pa ni presenečenje, saj je tako že od leta 1994 dalje. Zaskrbljujoče je predvsem, da je razlika med prihodki in odhodki vsako leto večja in da je lanskoletna neto čista izguba kar trikrat večja kot leto prej. Tolaži lahko le podatek, da kar večino izgube prispeva nuklearka, čeprav ima tudi brez nje posavsko gospodarstvo še 84 milijonov izgube, kar je za polovico več kot leto prej. Izguba je najbolj, kar za 186 odst., porastla v občini Brežice.

Lani je statistične podatke o poslovanju oddalo 961 družb. Kar 358 jih ni imelo nobenega zaposlenega. Z izgubo (skupno 8,8 milijarde tolarjev) je poslovalo 365 družb s 4.279 zaposlenimi. Posavske družbe so na tujih trgih ustvarile 24 odst. vseh prihodkov, njihov delež v skupnih prihodkih pa se zmanjšuje.

Prihodke nad 1 milijardo tolarjev je lani po podatkih APP obravnavalo 22 družb. Med njimi ni družbe Vipav Videm, saj je njen sedež šele od letos v Krškem. Povprečne posavske plače so lani

ostajale realno na isti ravni kot leto prej in so za slovenskim povprečjem zaostajale za 15 odst.

Polovica gospodarskih družb v regiji je lansko leto kljub vsemu zaključila z dobičkom, njihov skupni čisti dobiček pa je bil za 28 odst. večji kot leto prej. Nad 100 milijonov čistega dobička so imele 4 družbe (leto prej le ena), ki so skupaj prispevale tudi 44 odst. vsega posavskega dobička. Nad 100 milijonov izgube je imelo 7 gospodarskih družb, med njimi ena iz krške in kar 6 iz brežiške občine. Štiri med slednjimi se ukvarjajo s finančnim posredništvom.

B. DUŠIČ GORNIK

NOV RAZPIS ZA RAZVOJ PODEŽELJA

RIBNICA - Sklad za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja je v petek, 30. aprila, objavil že 4. javni razpis za financiranje razvojnih projektov. Na letošnjem razpisu lahko sodelujejo podjetniki iz demografsko ogroženih območij ter pridobijo ugodna posojila in poročila v višini 1,3 milijarde tolarjev. Ta razpis zajema samo gospodarske naložbe, saj bo za razvojne programe na kmetijah objavljen še poseben razpis pristojnega ministrstva. Za prošilce je namenjenih 2,5 milijarde tolarjev nepovratnih sredstev in ugodnih posojil. Za projekte, ki naj bi ohranili poseljenost slovenskega podeželja, bo letos na razpolago skupno 3,8 milijarde tolarjev. Pri skladu poudarjajo, da gre verjetno za zadnji razpis v tej obliki. Vlada je namreč v državni zbor že poslala nov zakon, ki bo urejal spodbujanje skladnejšega regionalnega razvoja.

Ali bo kaj ostalo od APP?

Po sedanjem predlogu v Krškem ne bo izpostave za pobiranje in razdeljevanje javnih financ

KRŠKO - Če bi se APP razpadla, bi se plačilni promet, tj. izpostava, prenesel na druge osebe, po jeseni leta 2001 ne bo več. Ministrstvo za finance pa načrtuje Upravo za javna plačila, preko katere se bodo pobirale in razdeljevale javne finance. Enota za izvrševanje proračuna bo imela po prvem predlogu 8 izpostav po Sloveniji, med njimi pa naj ne bi bilo posavske.

Direktor posavske podružnice Andrej Zupančič je pred časom o tem že obvestil posavske župane in svet občin. Sam je namreč prepričan, da bi regija morala imeti tako izpostavo. Svoje prepričanje utemeljuje s tem, da Posavje ni naravno povezano z nobenim drugim središčem. Trdi tudi, da infrastruktura, oprema in ljudje že obstajajo, Posavje pa je po njegovi

področje s stališča javnih financ. Pomembnost naj bi mu še posebej dajal mejni prehod Obrežje, ki bo v prihodnosti najpomembnejši slovenski mejni prehod. Med vsemi območji, ki takih izpostav ne bi imela, je Posavje daleč najmočnejše po številu nalogov, oseb in vrednosti s področja javnih financ. Zgovorno je razmerje 60:40 v prid sosednje dolenjsko-beelokranjske regije, ki je neprijemno večja.

Če bo Posavje ostalo regija, meni Zupančič, bo taka izpostava potrebna še zato, ker bo vodila tudi evidence in statistične podatke o gospodarstvu. In navsezadnje bi to pomenilo tudi nekaj delovnih mest.

B. D. G.

NIKA TER INVESTIRANJE IN RAZVOJ Z IZGUBO

BREŽICE - Brežiška finančna družba iz skupine Nika, Investiranje in razvoj, d.d., je nedavno objavila nerevidirane računovodske izkaze za leto 1998. Iz njih je razbrati, da je ta delniška družba lansko leto zaključila s 349 milijoni tolarjev čiste izgube. V primerjavi z letom 1997 je imela za 150 milijonov tolarjev manj prihodkov od financiranja, za 100 milijonov več odpisov finančnih naložb ter za 110 milijonov več stroškov obresti in drugih odhodkov od financiranja.

IZVOZNI KATALOG

LJUBLJANA - Včeraj je Združenje za agroživilstvo pri Gospodarski zbornici Slovenije predstavilo prvi izvozni katalog, v katerem je zbrana ponudba domačih prehrabnih izdelkov.

• Varujte se šarlatanov! (Voltaire)

• Zakon je kot pajčevina: mušice se zapletajo vanjo in poginejo, velike muhe pa jo raztrgajo. (Anaharsis)

Več partnerjev - močnejši sklad

Razpis za ugodna posojila malemu gospodarstvu na območju Dolenjske - Jamstveni sklad naj bi nadomestil občinske subvencije in v petih letih razbremenil proračune

NOVO MESTO - Ena osrednjih dejavnosti mladega Podjetniškega centra v Novem mestu je ta čas vzpostavitev jamstvenega sklada. Tega je že potrdila tudi država, ki je preko Ministrstva za malo gospodarstvo že lani primaknila del denarja za oblikovanje sklada, enega od sedaj petih delujočih v Sloveniji. Kot napoveduje direktor PC Andrej Škrinjar, naj bi v petih letih sklad imel toliko denarja, da se bo ta lahko obračal in vračal, kar dolgoročno pomeni razbremenitev občinskih proračunov. S skladom se je mogoče izogniti neposrednim subvencijam gospodarstvu in dodeljevanju kreditov ali nepovratnih sredstev po občinah.

Letos se je združbi novomeške, šentjernejske in škocjanske občine z vložkom v sklad pridružila še trebanjska občina. Kot pravi Škrinjar, se bodo morali zdaj dogovoriti še z vsako novonastalo občino posebej. Radi bi postali pravi regijski center in združili še kapital iz Kočevja, Ribnice in Bele krajine, ki je bila s sodelovanju povabljen, a se doslej še ni odzvala, čeprav tamkajšnji podjetniki že vprašujejo po posojilih.

Ravno v teh dneh bo objavljen razpis za ugodna posojila za male podjetnike in obrtnike. Na voljo naj bi bilo (računajo, da bodo občine v proračunih potrdile izdatke po že sprejetem petletnem planu) okrog 300 milijonov tolarjev za posojila in še 150 milijonov jamstvenega kapitala. Ker so se dogovorili z bankami na tem območju, bodo obrestne mere za dolgoročne kredite T+4 odst., tudi stroški obdelave posojil bodo

manjši od običajnih (0,5 odst. v enkratnem znesku), poleg tega bo možen polletni odlog plačila glavnice.

Za posojilo lahko zaprosijo tisti, ki bodo pristopili k skladu z enkratno pristopnino v višini 25 (za začetnike) oz. 50 tisočakov. Lahko se zgodi, da kdo plača pristopnino, pa ne dobi posojila. Tak ima možnost kandidirati spet prihodnje leto, sicer pa bodo imeli člani še druge prednosti, na primer pri usposabljanju, svetovanju itd.

Kot pravi Škrinjar, se bo na začetku še dogajalo, da bo zmanjkalo denarja, nato pa bodo v

• 50 odst. posojila bo mogoče pri skladu tudi zavarovati; pozavarovanje pa bo določeno po dogovoru med banko in skladom za vsak primer posebej. Posojila so namenjena naložbam, s katerimi bo Podjetniški center skupaj z ustanovitelji vzpodbujal odpiranje novih delovnih mest, uvajanje nove tehnologije, novih izdelkov, inovacij, izvozno usmerjenost, izboljšanje kakovosti izdelkov ter upoštevanje demografsko ogroženosti. Mali podjetniki in obrtniki bodo lahko dobili od 1 do 10 milijonov tolarjev posojila, in sicer do največ 40 odst. vrednosti celotne naložbe. Posojila bo odobril odbor, v katerem so zastopani partnerji sklada, pri odločitvi pa bo pomembna tudi individualna, osebna ocena za posamezno podjetje ali obrt.

skladu stalna sredstva, ki se bodo vračala in obnavljala. Pomembno je še to, da bodo razpoložljiva sredstva v skladu razdelili sorazmerno z vložkom občin, enako bo z denarjem države, tako da ni bojazni, da bi bila kakšna občina odrinjena. Ostali vlagatelji (morda v bodoče obrtna zbornica ali kako podjetje) bodo lahko sami opredelili, komu namenijo denar (obrtnikom, svojim koncesionarjem ipd.).

B. DUŠIČ GORNIK

SEJEM VARNOSTI

LJUBLJANA - Na Gospodarskem razstavišču bo med 18. in 21. majem potekal sejem Varovanje - Security, ki se predstavlja po enoletnem premoru in bo poskušal odgovoriti na vprašanje, kako varni so naši domovi, naša lastnina, naši predmeti in naši otroci.

V TPV želijo zmanjšati odvisnost

Rasli z Revozom, zdaj bi radi še poleg njega - Povečali naj bi proizvodne programe v nekaterih družbah ter v vseh razširili tržišče - Lani za tretjino več prihodkov

NOVO MESTO - Skupina TPV je največji lokalni dobavitelj Revozu, zato je večina njenih družb močno odvisna od dogajanj v njem. Površno gledano, se 70 odst. prihodkov skupine prilije iz Revozu. Kot je povedal direktor skupine TPV Vladimir Bahč, želijo v prihodnje povečati proizvodnjo in trg tako, da bi zmanjšali to odvisnost in s tem tudi tveganje. To naj bi dosegli s povečanjem proizvodnih programov in razširitvijo trgov za družbe, ki imajo druge kupce, in hkrati tudi z novimi kupci za sedeže.

Razmišljajo o tehnoloških rešitvah, ki bi omogočale, da bi tudi sedežev (zdaj nerodne za prevoz) prodajali še drugim kupcem.

Čeprav družbe TPV poslujejo samostojno, je njihov osrednji proizvodni program vezan na izdelavo sedežev za Renaultova vozila:

izdelujejo sestavne dele in podsklope ter nazadnje sedeže same. Družba v mešani lasti TPV-Johnson, ki izdeluje sedeže za avtomobile clio, je zdaj povsem odvisna od Revozu. V njej je zaposlenih 100 delavcev. Tako je od Revozu posredno odvisna tudi družba Arsed s 50 zaposlenimi, ki izdeluje ogrodja za sedeže in jih prodaja družbi TPV-Johnson. Ostali programi dosega manjši delež v prihodkih (prikolice Amigo, podvozja za bivalne priklole, prodaja in servis avtomobilov).

Skupina TPV je po letu 1993 intenzivno rasla skupaj z Revozom. Povečeval se je njen skupni prihodek, letni prihodek na zaposlenega in tudi dodana vrednost na zaposlenega. "Smo komplicirana združba majhnih podjetij, kar je sicer po stroškovni plati malo dražje, hkrati

• Skupina TPV, ki skupno daje delo 370 zaposlenim, je lani ustvarila 7,9 milijarde tolarjev prihodkov, kar je za tretjino več kot leto prej. Leto je zaključila tudi z 11 odst. več dobička (182 milijonov tolarjev). Omenjeni prihodki so brez notranjih preprodaj, se pravi, da zajemajo tisto, kar skupina proda ven.

pa je to prednost, ker morebitna kriza ne zajame vseh družb," pravi direktor Bahč. Zavedajo se, da s tako hitrostjo ne bodo mogli rasti naprej, vendar načrtujejo še naprej rast proizvodnje in prihodkov, kar naj bi zagotovili z novimi kupci.

Vsi pomembnejši kazalci dajejo dobro podobo skupine. Po dodani vrednosti na delavca (3,5 milijona tolarjev) dosegajo v Sloveniji dobro mesto, sicer pa imajo glede na povprečje v svetu še velike rezerve. Tudi celotna gospodarnost je boljša kot v regiji ali v Sloveniji, ugodna sta je celotni prihodek na delavca (355.000 mark letno) in tudi kapitalna pokritost dolgoročnih sredstev.

B. DUŠIČ GORNIK

Nič ne sme biti naključno

Skupina TPV že 10 let razvija celovito kakovost - Le tako lahko ostane partner avtomobilski industriji

NOVO MESTO - V projekt so vključili vse vodilne delavce. "Vodstvo mora verjeti, da pot v celovito kakovost ni strošek, ampak nekaj, kar izboljšuje delo. To je napor, ki na kratek rok ne daje rezultatov, saj so na začetku stroški večji od rezultatov," pravi direktor skupine TPV Vladimir Bahč.

"Boj za kakovost je stremjenje k temu, da se nič ne prepusti naključju," trdi direktor Bahč, "vedno je treba vedeti, kaj mora kdo narediti, spoštovati je treba red in pravila (če

ralnega direktorja sproti beležijo, kako je s posameznimi dejavniki kakovosti in kako z rezultati. Uvedli so letne osebne razgovore in povečali izobraževanje od 18 ur na delavca v letu 1994 na 58 ur v lanskem letu. Ekipa presojajo napredek v kakovosti, primerjajo z zastavljenimi cilji, ugotavljajo, kaj to pomeni, in načrtujejo za naprej, seveda pa so družbe podvržene tudi zunanji kontrolam.

"V nekaj letih se vidi napredek, saj deleža neustreznih izdelkov že nekaj časa ne merimo več v odstotkih," je dejal Bahč. Še pred 10 leti so našli po 13.000 neuporabnih na milijon izdelkov, v letu 1997 se samo 150, želijo pa priti na 50 ali celo manj. Močno so zmanjšali tudi reklamacije kupcev.

Skupina je že leta 1993 pridobila certifikat ISO 9001, zdaj pa postavlja projekt za pridobitev okoljskega certifikata ISO 14000. Družba TPV Avto je pred kratkim prva med Renaultovimi koncesionarji pridobila certifikat ISO 9002. V skupini TPV želijo še korak naprej - k odličnosti. Za zdaj se samooceňujejo po strogih kriterijih in redno beležijo kazalce kakovosti, saj se nameravajo prijaviti tudi na državni razpis.

B. D. G.

Vladimir Bahč

ne gre, jih je treba spremeniti in ne kršiti), skrbeti za stalno izboljševanje in iskati nove rešitve."

Proizvodni krožki in vodstveni timi kakovosti ter tim gene-

KAKO KAŽE NA BORZI?

Vlagatelji čakajo signal

Po kratkotrajnem poskusu, da bi posamezne borzne hiše preokrenile padajoče tendence borznih tečajev, so spoznale, da so sile, ki potiskajo delnice navzdol, še vedno premočne. Začasno zamrznjeni denar v varnih blagajniških zapisih narodne banke, nevzpodbudne razmere na južnem Balkanu, pesimistične projekcije gospodarske rasti v državah EGS - vse to in verjetno še kaj je botrovalo, da investitorji niso sledili špekulativnemu namigu, zato so se tečaj delnic okrog 1. maja spet znašli na izhodišču. Dnevni promet je usahnil na 200 do 300 milijonov tolarjev in SBI se je ponovno spustil globoko pod 1.800 točk. Večina investitorjev se sicer zaveda, da bo prej ali slej nastopil čas, ko se jim bo tožilo na primer po Krških delnicah pri cenah okrog 27.000 tolarjev ali Lekovih po 37.000, da nekateri izjemno nizkih piddovskih cen niti ne omenjajo. Kljub temu se nakupov še vedno izogibajo in čakajo močnejših signalov novega optimizma. Žal bo, ko bodo ti splošno občutni, za poceni nakupe že prepozno.

Skraj vsak dan delniške družbe objavljajo nove sklice skupščin ali objavljajo izplačila dividend. Nekatere smo že našli, zato naštejmo nekaj novejših skupaj s skrajnim rokom, ko

morate imeti delnice v lasti, da vam dividende še pripadajo: Grad 600 SIT (11. maj), Intara 215 SIT (12. maj), Banka Vipa 1.600 SIT (13. maj), Swaty 150 SIT (20. maj), SKB banka 55 SIT (28. maj), BTC 350 SIT (31. maj), Probanka 1.484 SIT (8. junij), PID Infond Zlat 16 SIT (datum še ni določen). Če bodo predlagani zneski sprejeti na skupščinah, bodo lastniki prejeli dividende približno mesec dni po navedenih datumih.

V prihodnjih dneh bo borzna kotacija A razširjena še z eno vrsto delnic. Ljubljanski Lek je uvrstil na borzni trg še eno serijo svojih delnic. Gre za 140.394 prednostnih in participativnih delnic serije B z nominalno vrednostjo 6.000 in knjigovodsko vrednostjo 19.823 SIT na dan 30. junija 1998. Delnice dajejo 3-odstotno fiksno dividendo, prednostno pred navadnimi delničarji, ki bo kumulativno prenesena v naslednje leto, če tekoči dobiček ne bi omogočal njenega izplačila. Dajejo tudi pravico do udeležbe pri dobičku, ki preostane po zagotovitvi prednostne dividende, in sicer v višini, enaki udeležbi navadnih delničarjev.

IZTOK PLUT
Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

Zadruga, ki se bori za Suho krajino

"Suho krajino lahko rešijo le domači ljudje," je prepričan direktor Janko Skube

ŽUŽEMBERK - Številnih delavskih avtobusov, ki so še pred leti nazaj vozili Suhokranjce na delo v Ljubljano, Ivančno gorico in Novo mesto, danes ni več, ker tam ni več delovnih mest zanje, pa tudi v žužemberški Iskri, ki je včasih zaposlovala preko 500 ljudi, danes v njenih prostorih dela veliko manj delavcev. Ves ta čas pa je bilo odprtih le nekaj novih delovnih mest. Kmetijska zadruga Suha krajina, ki se je pred šestimi leti razšla z novomeško in polna novih načrtov stopila na samostojno pot, kot največja suhokranjska firma vsak dan občuti težke gospodarske razmere.

Čeprav so pred štirimi leti v zadrugi naredili razvojne načrte, ki jih zaradi vsesplošne krize niso uspeli še uresničiti, še vedno optimistično gledajo naprej in upajo, da bodo to, kar so načrtovali - da bi okrog 25 njihovih kmetij lahko živelo od pridelave jaja, mlečnih polizdelkov, oreh, lešnikov in suhega sadja, uspeli uresničiti v prihodnjih letih. "Hodemo, da zadruga v teh krajih ostane, kajti če propade še ona, bo nadaljnji razvoj teh krajev še bolj negotov kot je danes," je prepričan njen direktor Janko Skube.

Zadruga ima štiri samopostrežne trgovine z mešanim blagom, pa kmetijsko oskrbni center v Žužemberku, kjer je na voljo tako rekoč vse. Na žalost kupna moč Suhokranjcev še vedno pada, dogaja se celo, da okrog prvega v mesecu, ko se izplačujejo pokojnine, poraste prodaja kruha in mleka.

V okviru zadruge delujeta še poslovna enota kooperacija, ki od kmetov odkupuje predvsem živino in mleko, in pekarna Grad, kjer že tri leta uspešno pečejo slaščice, od tort, rogljičkov in piškotov do krofov. Vsega skupaj je v zadrugi zaposlenih 71 delavec, ko so šli na samostojno pot, pa jih je bilo 48. Največ delavcev so na

Janko Skube

novi zaposlili pred tremi leti, ko so v obnovljenih prostorih grajske kašče odprli pekarno Grad, pa tudi v bodoče nameravajo nove delavce zaposlovati predvsem v pekarni. Čeprav se je zadnje čase na slovenskem tgu pojavilo veliko proizvajalcev konditorskih izdelkov in je konkurenca huda, so v Žužemberku zadovoljni s prodajo njihovih izdelkov, ki jih tržijo pod blagovno znamko "Dobrote iz grajske kašče" po celi Sloveniji.

PEKARNA GRAD - Ta mesec bo minilo tri leta, odkar je zadruga v obnovljenih prostorih grajske kašče odprla pekarno za piškote in druge sladke dobrote. V pekarni je trenutno 19 zaposlenih. (Foto: J. D.)

SREČANJE DRUŠTEV PODEŽELSKESKE MLADINE

NOVO MESTO - Društvo podeželske mladine Novo mesto bo organiziralo v soboto, 15. maja, srečanje slovenskih društev podeželske mladine. Udeleženci si bodo med drugim ogledali Švrtovo kmetijo v Jelšah pri Otočcu, pozneje pa bodo tudi na Trško goro. Zbor udeležencev bo ob 8. uri na parkirišču pri gradu na Otočcu.

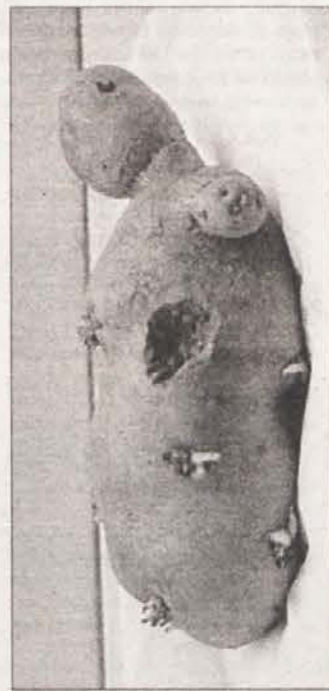

VELIKA PONUDBA NA ENEM MESTU - Metliška Kmetijska zadruga je pretekli petek v Mestnem logu odprla nov sodoben agroservis, v katerem - kot je dejal direktor Ivan Kure - po zgledu večjih mest ponujajo kupcem na obrobju Metlike vse za svojo dejavnost na enem mestu. Ko je predajal ključke poslovnosti Alojzu Stefaniču (na fotografiji levo), je pohvalil pripadnost trgovcev zadrugi, saj so trgovino preseljevali tudi na nedeljo in praznik. Župan Slavko Dragovan pa je poudaril, da je ta trgovina prvi korak k poslovnost-trgovskemu centru v Mestnem logu, v kateri bodo zgradili tudi bencinsko črpalko, nove objekte za mednarodni mejni prehod in razširili ceste. (Foto: M. B.-J.)

V načrtu pa imajo tudi razširitev ponudbe izdelkov z manjšo energetsko vrednostjo iz polnovrednih mok.

Večina Suhokranjcev je po izgubi službe ostala doma, borna suhokranjska zemlja pa jih težko preživlja, saj so kmetije velike v povprečju le od 3 do 4 ha, poleg tega so njihove parcele zelo razdrobljene. "Zadnje čase opažamo porast odkupa mleka, čeprav je kmet, ki ima od 10 do 15 krav, pri nas izjema," je povedal Skube. Suhokranjci veliko pričakujejo tudi od nove občine Žužemberk, ki naj bi spodbudila razvoj podjetništva in obrti.

J. DORNIŽ

KAJ SI MISLITE O NJEM? - Tako, kot je zdaj, je lahko želva, če ga postavite pokonci, je lahko brnasti odliček vojaka po boju, natančno opazovanje s precejšnjim odmerkom domišljije pa razkrije še kaj. V resnici je, seveda, krompir. Ko smo ga fotografirali na robu Glavnega trga v Novem mestu, se je večini mimoidočih zdel kot želva. Kakor koli, glavno besedo o tem krompirju ima Stane Željko s Suhorja, ki ga je pridelal, seveda še ne letos, in ga tik pred letošnjim praznikom dela dostavlja v uredništvo Dolenjskega lista. (Foto: L. M.)

ZLATO PRIZNANJE MESARJU LAVRIČU

LOŠKI POTOK - V petek, 23. aprila, je Kmetijski zavod iz Ljubljane oz. njihova svetovalna služba iz Ribnice organizirala Na Veliki Slivnici pri Velikih Laščah ocenjevanje domačih suhomesnih specialitet. Iz Loškega Potoka je dal na preizkušnjo svoje izdelke domači upokojeni gostilničar in mesar Tomo Lavrič. Njegovi izdelki so v domačem kraju in gostom že dolgo znani, zato ni čudno, da se je iz salamiade vrnil z zlatim priznanjem.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanč

Pospeševanje žlahtne gnilobe

V naši deželi se je zelo razmahnila pridelava vin iz prezrelega grozdja. Kakovost nekaterih vin je zelo visoka in vinogradniki se izjemno trudijo, da bi pridelali grozdje s čimveč sladkorja. Letos smo bili priče trgatvam v januarju in februarju. Količina grozdja na trti se iz znanih razlogov zelo zmanjša. Gotovo so mnogi vinogradniki, ki se spuščajo v to tvegano pridelavo vin visoke kakovosti, nazadnje razočarani nad gospodarskim računom. Znano je, da za prvovrstno kakovost predikatnih vin ni dovolj samo visoka koncentracija sladkorja v grozdju, temveč tudi delež žlahtne gnilobe grozdja.

Avstrijci imajo na Gradiščanskem izjemne možnosti za pridelavo vin z ostankom sladkorja. Svetu so dokazali, da obvladajo to umetnost. Imajo pa podobne težave kot mi s čakanjem na "pozne" trgatve, zato iščejo načine, kako pospešiti prezorevanje grozdja na trti.

Leta 1995 so zastavili na laškem rizlingu poskus, ki so ga nadaljevali leta 1996 in 1997. Umetno so okuževali grozdje s sporami glivice Botrytis cinerea, da bi izžvali čimprej žlahtno gnitje grozdja. Omenjena glivica je sicer v vinogradih stalno prisotna, saj dela težave že junija, ko trta šele dobro ozele ni in pokaže nastavek. Toda v jeseni, ko je grozdje že zelo sladko in si želimo, da bi se glivica pojavila na zrelem grozdju,

ju, mnogokrat umanjka. Jesenske megle pospešijo žlahtno gnitje, da bi se dovolj ovlažila grozdje, da bi se žlahtna gniloba na zrelih jagodah dovolj razširila. Spore glivice so razmnožili v laboratoriju, jih pomešali v vodo in škropili: leta 1995 3. oktobra, leta 1996 16. septembra in leta 1997 14. oktobra.

Po dvanajstih dneh so začeli analizirati grozdje na sladkorno stopnjo, težo grozdja 100 jagod, pH vrednost in kisline. V vseh treh letih so ugotovili učinek umetne okužbe in prezorevanje grozdja je hitreje napredovalo kot na neokropljenih trtah.

Zastavlja se vprašanje, če bi se tudi v praksi izplačalo takšno pospeševanje žlahtnenja grozdja. Zaenkrat industrijsko še ne razmnožujejo spor žlahtne glivice, čeprav to ne bi bil tehničen problem. Obstaja tudi pravna plat tega vprašanja. Zakon o vinu bo zajel tudi takšne "napredke". Ali bo dovoljeval pridelavo vin s takim poseganjem v naravo? Ali bi kupci sprejeli tako pridelano vino kot posebno naravno? Gotovo bi poenostavitev pridelave povečala količino takih vin in zato za trg in pivce ne bi bila več toliko zanimiva. Skratka, spoznali smo novost, ki bo ali rodila sadove ali bo pa prepovedana ali pozabljena. Obetavni rezultati triletnega poskusa gotovo ne bodo dovolj, da bi lahko šli v široko prakso. Verjetno bo potrebno še proučiti tudi stranske učinke, ki jih izkazuje vsako vmešavanje v naravne zakonitosti. dr. JULIJ NEMANČ

TESTIRANJE ŠKROPILNIC

TREBNJE - Kmetijska svetovalna služba bo v ponedeljek, 10. maja, ob 8. uri pred zadržno trgovino organizirala servisiranje in testiranje traktorjskih škropilnic. Prijave zbira svetovalna služba (tel. 460-671).

TRTNE CEPLJENKE - Dolenjski in posavski trtničarji so opravili letošnje cepljenje trtnih sadik. V zabojskih z žagovino in na toplem se bo zaraslo cepilno mesto in odgnal prvi poganjek. Maja jih bodo posadili v trsnice, kjer se bodo do jeseni ukoreninile in izoblikovale v sadike, primerno za saditev v vinogradih. Trtničarji nudijo pestro izbiro sadik, domačini pa se najbolj zanimajo za tiste, ki dajo cviček. (Foto: M. V.)

HELENA MRZLIKAR gospodinjinski kotichek

Pravilno ravnanje s hrano

Da bi zmanjšali tveganje zastrupitev s hrano, je treba upoštevati osnovna pravila higiene, kadarkoli in kjerkoli pripravljamo hrano. Kje in kako dolgo shranjujemo živila v zaprti embalaži, zvezo iz priloženih navodil (deklaracij) o živilu oziroma vsebini. Drugače ravnamo z živilom, ki smo ga že načeli ali pa kupili brez posebne embalaže. Tudi v živilih, ki so navidez brezhibna, se lahko že po dveh urah pri sobni temperaturi utegnejo razvijati zdravju škodljive snovi.

Kuhano hrano čimprej pojemo oziroma dobro ohlajeno shranimo v zamrzovalnik, če smo se odločili pripraviti zalogo obrokov. Če pripravljamo živilo, ki ga ne bomo pojedli takoj, hranimo v pečici pri temperaturi nad 60° C ali v hladilniku med 4 in 8° C. Preden shranimo kuhano hrano v hladilnik, jo čim hitreje ohladimo. Posodo s kuhano hrano postavimo v posodo z mrzlo vodo, to pa večkrat zamenjamo. Hrane ne ohlajamo v hladilniku, ker spremenjena nastavljena temperatura lahko poškoduje hladilnik in uniči živila v njem.

Če hrano pogrevamo, jo moramo ponovno prevreti oziroma prepeči. V hladilniku hranimo jedi in živila različno dolgo. Svežo salamo hranimo 2 dni v plastični skatli, surove klobase in šunko pa teden dni zavite v aluminijev folijo. Lepljivo salamo ali šunko zavrzemo, ker bakterije že tvorijo zelo strupene snovi. Surove ribe hranimo največ en dan zavite v plastično folijo. Školjke pa hranimo le nekaj ur, sicer so, odprte neuzite! Surovo meso hranimo 1 do 2 dni v pokriti posodi in nikoli v ovoju iz plastike. Zmleto meso pa največ 12 ur v pokriti posodi, ker se v njem hitro množijo nevarne salmonelle. Surovo perutnino hranimo 1 do 2 dni v plastični foliji dobro ločeno od drugih živil, pečeno pa največ 3 dni v plastični skatli. Zaradi nevarnih salmonel jo temeljito spečemo ali skuhamo. Surovo mleko vedno skuhamo, ga dobro ohladimo in v zaprti posodi hranimo do 2 dni, ostanke narezanega sira zavijemo v plastično folijo ali brezračno (vakuumsko) zapremo v plastično vrečko ali posodo. Kislo mleko, jogurt in sir, na katerem se je naredila plesen, zavrzemo.

KAJ PIŠEJO DRUGI

Praščerejce so odrli še mesarji

Čeprav slovenska praščereja ne krije niti treh četrtin potreb po svinskem mesu, se dogaja, da rejci prašičev ne morejo prodati mesa ali pa jim mesarji ponujajo zanj tako nizke cene, da se zdalec ne krijejo rejskih stroškov. Vzrok za tako stanje je uvoz svinjskega mesa, s katerim se ukvarjajo vsi povprek, zaradi levega dobička, seveda. Po interventnem odkupu 20.000 prašičev, izsiljenim z grožnjo s stavko, in uvedbi dodatnih dajatev za uvožene prašiče so se razmere nekoliko normalizirale, po končanem odkupu pa se težave nadaljujejo. Domači prašiči mesarjev ne zanimajo in zgodba se ponavlja.

Prekmurski praščerejci so s težavami seznanili pristojnega ministra in veterinarsko upravo, v dokaz uvažanja svinjskega mesa pa so si skupaj ogledali mejni prehod v Dolgi vasi in obrate Mesne industrije Pomurka, kjer so čakali hladilniki z uvoženim mesom. Praščerejci zdaj zahtevajo dodaten interventni odkup vsaj 7.000 prašičev, ki že preraščajo svojo najprimernejšo klavno težo in s tem izgubljajo kakovost. (Vestnik)

-n

Z NOVOMESKE TRZNICE

Tudi minuli ponedeljek je bila tržnica polna sadik rož in zelenjave. Branjeve po 180 do 200 tolarjev, surfinije po 180, vodenke, verbene in fukcije po 150, petunije po 100, sadike paradižnika, paprike in feronov po 50, zavitek sadik zelja, brstičnega ohrova, cvetače, nadzemne kolerabice po 150 do 250, sadike kumar po 30, merico fižola za seme po 150 do 200, liter čebulčka po 500, krompir po 80 do 100 kilogram, česen po 600, kolerabo po 200, čebulo po 150, šalotko po 400, radič po 300, berivko po 400, šopek peteršilja po 50, šopek mlade čebule po 100, liter in pol jabolčnega kisa po 200, suho sadje po 1.000, orehe po 800, kozarec medu po 800 do 900, bruske po 180 in jabolka po 60 do 130 tolarjev kilogram.

kmetijski nasveti

Niše - pozabljene poljščine

Slovensko kmetijstvo se bo moralo temeljiteje in načrtneje lotiti iskanja svojih tržnih niš, če bo hotelo preživeti. Preučiti bo moralo tudi možnosti za uspešno gojenje nekaterih opučenih kultur, kot so lan, konoplja, proso, ajda, ki bi z novimi, boljšimi sortami in sodobno agrotehniko lahko postale dohodkovno zanimive, poleg tega pa bi bile koristne dopolnilke v kolobarju, ki je bo vse bolj prevladujoči koruzi postal za načela agronomске stroke nesporejmljivo osiromašen, kar se v teku let ne more dobro končati.

Pred dvesto leti so naši predniki posejali na leto še 6.000 ha njiv s predvinim lanom, kar je pol toliko, kot sedaj posadimo krompirja. Sejali so ga za pridobivanje platna pa tudi lanenega semena, ki ima izjemno krmilno in zdravstveno vrednost. Ajde so sejali na celo do 30.000 in več tisoč hektarjih, veliko tudi proso in konoplje. Bolj donosne poljščine in drugačne prehranske navade so te kulture skoraj povsem izrinile s polj, tako da jih komajda še poznamo.

Prof. dr. Jože Spanring, eden največjih slovenskih poznavalcev poljedelskih kultur in kultivarjev, opozarja, da so tudi te zapostavljene ali celo opuščene poljščine v svetu naredile lep napredek s selekcijo in agrotehniko. Tako na primer navaja v sodobnem kmetijstvu, da dosega madžarska rumenozrnata sorta lanu barbara pridelek 3770 kg zrnja na hektar, kar je tisoč kilogramov več, kot dosega ameriška rjava sorta omega. Tudi pri drugih kulturah so velike razlike in bi bilo potrebno strokovno preučiti in preizkusiti, kako bi se novosti obnesle v naših rastnih in podnebni razmerah.

Posebno poglavje je konoplja, ta odlična in izjemno uporabna industrijska rastlina, ki pa z avtoriteto možnosti zlorabe doživlja zakonsko obravnavo, kakršna nam je vse prej kot v čast. Poznavalca dr. Darja Kocjan Ačko je celo prepričana, da bo konoplja morala počakati na dober zakon, sicer ne bo napredka, saj ni mogoče kaj posebnega ustvariti med neprestanim nasprotovanjem dušebrižnikov, ki v konoplji vidijo samo mamilo in nočejo nič slišati za razliko med industrijsko konopljo in kanabijom. Samo navdušenje je premalo, uspešno pridelovanje zahteva dobro zakonsko ureditev, podporo stroke in naklonjeno okolje.

Inž. M. L.

V Moderni galeriji jubilejna razstava Jakčevih umetnin

Odpirna bo do 23. maja

LJUBLJANA - Od 28. aprila do 23. maja je v Moderni galeriji na ogled jubilejna razstava slik in grafik Božidarja Jakca, enega najplodovitejših slovenskih likovnih umetnikov, rojenega v Novem mestu. Moderna galerija hrani preko 180 njegovih grafik, risb, monotipij in slik. Na tokratni razstavi ob 100-letnici Jakčevega rojstva se je kustosinja razstave Helena Pogačnik Grobelšek omejila na predstavitev okrog sto grafik in slik. Razstavljena dela, ki jih je s pomočjo Barbare Gosar in Boruta Korošca restavrirala Nada Madžarec, so razdeljena v značilne tematske sklope: Doma in od doma, V kavarni in Na koncertu. Razstavljene so tudi fotografije družinskih dogodkov ob Jakčevih razstavah.

Ob razstavi je izšla zloženska in komplet razglednic Jakčevih del z umetniškovo biografijo. Obiskovalci razstave si lahko ves čas ogledajo tudi dva filma o umetniku: Srečanje z Božidarjem Jakcem avtorja Jožeta Hudečka in Sodobniki: Božidar Jakac avtorice Brede Kovič.

KAMNITA ČEBULICA ZA ARBORETUM - V času pomladanske razstave v Arboretumu v Volčjem Potoku je razstavljal tudi holandski umetnik Dirk Heij (prvi z leve, ob svojem bakrenem kipu "Drevo"), ki že 12. leto živi in ustvarja v belokranjskem Dragatušu. Razstavo, na kateri je bilo na ogled 11 kipov v lesu, kamnu in bakru, je v imenu nizozemskega ambasadorja na Dunaju odprl kulturni ataše dr. J. B. Van Heerde, umetniškovo delo pa je predstavil muzejski svetovalec umetnostni zgodovinar Jožef Matijević. Ker Arboretum vsako leto kupi v Holandiji dva milijona tulipanskih čebulic, je tudi Heij podaril Arboretumu kip iz kamna Hotaveljčana v obliki tulipanske čebulice, podjetju Mar-mor iz Hotavelj pa tulipanon cvet iz kamna in bakra. Sicer pa se je vsakemu od sponzorjev razstave umetnik zahvalil s svojo grafiko. (Foto: Tinko)

ŠTIRI NOVE KNJIGE

LJUBLJANA - V prostorih Društva slovenskih pisateljev so v torek predstavili štiri nove knjige Cankarjeve založbe: Milana Dekleve Reševalca ptice, Marjana Strojana Parnike v dežju, Kristofa Dvojaka Veter v Odiseju in "pisemski roman" Tria TriRitke z naslovom Spolitika.

RAZSTAVA STEKLA V GRADU PODSREDA

PODSREDA - Na gradu Podsreda so včeraj odprli mednarodno razstavo o razvojnem smereh v oblikovanju stekla. Razstavljene predmete prihajajo iz finskega muzeja stekla v Riihimäki, z njimi pa se predstavljajo umetniki iz anglosaksonskega sveta. Razstavljena dela so rezultat natečaja, ki ga je v sodelovanju z uveljavljeno angleško ustanovo Craft Council iz Londona organizirala fundacija Jerwood. Razstava v Podsredi bo odprta do 27. junija vsak dan, razen ob ponedeljkih, med 10. in 18. uro.

KREGAR V MIKLOVI HIŠI

RIBNICA - V Miklovi hiši bodo jutri ob 20. uri odprli razstavo slik Staneta Kregarja iz zbirke Moderne galerije v Ljubljani. Razstavo bo predstavila kustosinja Helena Pogačnik Grobelšek.

NEMŠKA GRAFIKA V NARODNI GALERII

LJUBLJANA - S posredovanjem dr. Konrada Oberhuberja, dobrega znanca novomeškega Bienala slovenske grafike, so v novem krilu Narodne galerije v Ljubljani včeraj odprli razstavo nemške grafike 15. stoletja. Razstavo je omogočila Grafična zbirka Albertine z Dunaja, katere direktor je dr. Oberhuber.

REVIJA PEVSKIH ZBOROV

GROSUPLJE - Sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti bo jutri, 7. maja, ob 20. uri priredil v avli osnovne šole medobčinsko revijo odraslih pevskih zborov občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica. Nastopilo bo 10 pevskih zborov.

Kdaj nova arheološka zbirka?

Dolenjski muzej hrani izredno bogato arheološko dediščino, ki čaka, da bo s stalno zbirko dostopna javnosti - Letošnje razstave - Pestra muzejska pedagoška dejavnost

NOVO MESTO - Dolenjski muzej se je, podobno kot še drugi slovenski muzeji regionalnega značaja in pomena, z novo zakonodajo značilno pred dejstvom, da se več ne napaja iz republiškega proračuna, ampak je poslej dolžna zanj denarno skrbeti občina ustanoviteljica, se pravi Mestna občina Novo mesto. Direktor muzeja Zdenko Picelj meni, da te spremembe ne bodo zavrele muzejskih dejavnosti in da bo Dolenjski muzej kljub temu po pomenu in delu ostal pokrajinski. Lahko pa bo prišlo do začasnih zatikanj pri zahtevnejših naložbah, saj se je za novomeško občino investicijski delež države od nekdanjih 50 odst. skrčil na vsega 10.

Ena od velikih naložb, v katero bo vsakakor treba iti, je obnova Križatišča, kjer naj bi dobila svoje prostore nova stalna arheološka zbirka. Novo mesto je pomembno železnodobno najdišče ne samo v Sloveniji, ampak v Evropi in svetu, za bogato zgodovinsko dediščino pa vlada veliko zanimanje, kar je nedvomno pokazala tudi razstava Železna doba na Slovenskem - Kapitelska njiva, ki je po obiskovanosti in odmevnosti podrla vse rekorde. Pomembnost se potrjuje še kar naprej: letošnje neplanirano izkopavanje na Mestnih njivah (najdišče je bilo ogroženo zaradi ponovnega oranja) je odkrilo novih 110 grobov kulture žarnih grobišč, redna izkopavanja na Kapitelski njivi, ki že potekajo, pa bodo gotovo tudi letos postregla z novimi pomembnimi najdbami. Arheološko bogastvo Novega mesta nedvomno zasluži, da je stalno na ogled strokovni in širši javnosti, še posebej ker se prav z njim vse opazneje gradi kulturna identiteta mesta. Pogoj za postavitev pomenu te dediščine primerne stalne razstave pa so primerni prostori. V Dolenjskem

Direktor Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj

V GALERIJSKIH PROSTORIH KRKE

Bogat 22. dolenjski knjižni sejem

Od 10. do 14. maja - Večer s pesniki Pesmi štirih - Sejem knjig, dve razstavi

NOVO MESTO - V galerijskih prostorih Krke bo tudi letos potekal tradicionalni, že 22. dolenjski knjižni sejem. Pripravljajo ga KUD Krka v sodelovanju z novomeško Knjižarno Mladinska knjiga, Knjižnico Mirana Jarca in Dolenjskim muzejem.

Na otvoritveni večer v ponedeljek, 10. maja, bodo ob 20. uri v goste povabili avtorje skupne pesniške zbirke Pesmi štirih: Kajetana Koviča, Cirila Zlobca, Janeta Menarta in Toneta Pavčka. "Zbirka je bila lani ponatisnjena že četrtočrtno in njeni avtorji si brez dvoma tudi zato zaslužijo našo pozornost," je povedala Simona Gorjup, nova predsednica Sveta za knjigo pri KUD Krka. Pogovor bo usmerjal Ciril Zlobec, literarni večer pa bosta popestrila šansonjer Lado Leskovar in mojster Mojmir Sepe. Sredin večer 12. maja so naslovili Novo mesto na razglednicah. Ob 20. uri bodo predstavili monografijo z istoimen-

RAZSTAVA KIPOV VLADIMIRE ŠTOVIČEK

BREŽICE - Ob 50-letnici Posavskega muzeja Brežice bodo danes ob 20. uri v muzejski galeriji odprli kiparsko razstavo Vladimire Štovičeka. Kiparko bo predstavil umetnostni kritik dr. Mirko Juteršek. Razstavo bo odprl župan občine krško Franci Bogovič. Otvoritev bodo popestrili s programom gojenice glasbene šole Krško.

skim naslovom, ki jo je minulo jesen izdal Dolenjski muzej. V pogovoru o razglednicah danes bodo sodelovali kustodinja muzeja Majda Pungercar, arhitekt Jovo Grobovšek in vodja trženja ljubljanskega podjetja Sidarta Marko Pintarič. Ob zaključku sejma, v petek, 14. maja, se bodo ob 17. uri predstavili najmlajši literati, ki bodo brali svojo poezijo. Večer bo

Pomladna Rast

Zanimivo branje v 2. št.

Gosta pomladne številke revije Rast, ki v rubriki Naš gost poskuša širši javnosti predstaviti v našem okolju ali zanj pomembne osebnosti in ustvarjalce, sta zgodovinar dr. Stane Granda iz Novega mesta in akademski kipar Jože Vrščaj iz Črnomlja. Z dr. Grando je pripravila daljši pogovor Marinka Družmerič, kiparja Vrščaja pa z besedo predstavlja likovni kritik Aleksander Bassin, barvne reprodukcije njegovih izbranih umetnin pa se vrstijo skozi vso številko.

Od literarnih ustvarjalcev se tokrat s svojimi novimi in še neobjavljenimi deli predstavljajo pesniki Jadranka Matić Zupančič, Andrej Lutman, Stanka Hrastelj in Vlado Garantini, od prozaistov Andrej Rifel Felan in Ivanka Mestnik, iz tujih leposlovnih logov pa v prevodu Darije Jakše slovaški pisatelj Vincent Sikula.

Razdelek, namenjen kulturi, ima muzejski poudarek. Muzejski pedagog Ivan Kastelic piše o krizi, ki jo muzeji poskušajo preseči s spreminjanjem in razvojem novih zasnov svoje dejavnosti, etnologinja Ivanka Počkar pa ob petdesetletnici Posavskega muzeja v Brežicah razmišlja o vlogi muzejskega etnologa ter o dejanskosti in novih zamislih ureditve tamkajšnje etnološke zbirke. Zanimivost o načrtovanju uvažanju akacijevih dreves pri nas je v arhivu odkrila arhivistka Meta Matijević, dipl. inž. kranjske arhitekture Alenka Kolšek predstavlja park dvorca Novi Dvor pri Radečah, dr. Artur Štern pa v prispevku Pesnikova preračunljivost ponuja neobičajne odgovore na vprašanje, zakaj pesnik piše.

V rubriki Družbena vprašanja Franci Šali razmišlja o današnjem prevladujočem negativnem odnosu do naše socialistične izkušnje in opozarja na pozitivne vrednosti socializma, dr. Marjan Ravbar se loteva vse bolj aktualnega vprašanja o strategiji regionalnega razvoja v Slo-

veniji s pregledom stanja v dolenjskih občinah, Zdenka Jakše pa piše o panzofiji znamenitega pedagoga Komenskega. Rubrika Odmevi in odzivi prinaša razmišljanje Mitje Sadeka o podcenjevalnem odnosu do latinščine v šolskem izobraževanju, izzvalen zapis Tomaža Levčarja Porušimo staro in zgradimo novo, predstavitev lapidarija Belokranjskega muzeja izpod peresa kustosinje Alenke Misja, kritiko Klemen Dvornika o filmu Temni angeli usode, predstavitev novomeškega mladinskega časopisa Park v zapisu njegovega urednika Marijana Doviča in zapisu Tomaža Koncilija o novi plošči Ko hodiš nad oblaki skupine Dan D.

Številko zaključujeta prof. Karel Bačar s 57. nadaljevanjem gradiva za dolenjski biografski leksikon in Lidija Murn s pregledom kulturnega dogajanja v januarju in februarju. MIM

veniji s pregledom stanja v dolenjskih občinah, Zdenka Jakše pa piše o panzofiji znamenitega pedagoga Komenskega. Rubrika Odmevi in odzivi prinaša razmišljanje Mitje Sadeka o podcenjevalnem odnosu do latinščine v šolskem izobraževanju, izzvalen zapis Tomaža Levčarja Porušimo staro in zgradimo novo, predstavitev lapidarija Belokranjskega muzeja izpod peresa kustosinje Alenke Misja, kritiko Klemen Dvornika o filmu Temni angeli usode, predstavitev novomeškega mladinskega časopisa Park v zapisu njegovega urednika Marijana Doviča in zapisu Tomaža Koncilija o novi plošči Ko hodiš nad oblaki skupine Dan D.

Številko zaključujeta prof. Karel Bačar s 57. nadaljevanjem gradiva za dolenjski biografski leksikon in Lidija Murn s pregledom kulturnega dogajanja v januarju in februarju. MIM

Golievo priznanje kinooperaterju Branku Tisu

Film kot ljubezen od mladostniških let

Ob obiskovanju kinopredstav le redkokdo pomisli, da za filmom ne stojijo le režiser in igralci, pač pa tudi nekdo, ki ga predvaja. V dvorano mora priti že nekaj ur pred začetkom prve predstave in vseskozi skrbeti, da vse poteka nemoteno, pa tudi oddide zadnji. Branko Tisu iz Trebnjega se že desetletja v trebanjskem kinu kinoooperater skupaj s svojim pomočnikom Lojzetom Patetom, dve leti pa vodi tudi KUD za filmsko in video animacijo. Pred kratkim je kot zahvalo za svoje delo prejel Golievo priznanje in plaketo za življenjsko delo.

Branko - doma je iz Polja pri Trzinu - sedaj upokojenemu naturaliziranemu Trebanjcu, predstavlja film veliko ljubezen že od mladostniških let. Še kot vzdrževalca v rudniku rjavega premoga v Krmelju ga je k filmu povabil sovašcan Branko Komljanec. V kinu Svoboda mu je Branko pomagal in se zraven učil. "Takrat smo pri enem filmu imeli tudi po šest prekinitev, tako majhni so bili tedaj koloti. Ja, marsikaj je danes drugače," se spominja Branko, ki je filme nato dve leti vrtel tudi v Sentvidu pri Ljubljani med služenjem vojaškega roka.

Ob prenovi trebanjske kinodvorane pred leti so iz ročnega sistema osvetlitve na ogelje prešli na sistem žarnic, še vedno pa imajo le en projektor. Branko je ponosen, da sta se s Patetom znašla: med predvajanjem filma z dvojnim navijanjem ujameta konec traku in ga zlepi z novim kolutom. Film teče nemoteno. "Jaz

Sobotni literarno-glasbeni večer: Pisk in Žabjak 3-o

V soboto, 8. maja, v klubu pod kavarno

NOVO MESTO - Novomeški mladinski časopis Park in založba Goga želita oživiti zaspan kulturni utrip mesta tudi v obliki sobotnih literarno-glasbenih večerov, ki naj bi se dogajali enkrat ali dvakrat na mesec. V gosteh so že imeli Aleša Carja in Janja Virka s kvartetom Zareta Živkoviča ter Sonjo Porle s Kontrabantom.

8. maja ob 20.30 pa bomo v Klubu pod kavarno lahko pričeli nastopu pesnika in pisatelja Klemen Piska, ki je s svojo zbirko Labas valaras (po litovski Dober večer) v lanskem letu doživel kar precejšen odmev. Morda še zanimivejši so njegovi živi nastopi, ki jih skupaj z Miranom Štampiharjem spreminja v pravi komorni gledališki spektakel. Kot glasbenik bo Klemen sodeloval tudi na koncertu džezovske skupine Žabjak 3-o, ki jo sestavljata še violinist Marijan Dovič ter kontrabasist Rok Svetlič. Žabjakovi bodo s svojim nastopom zaokrožili ta sobotni večer. Vstopnine ne bo.

V BOLNIŠNICI DELA TUGA LEBIČA

NOVO MESTO - Danes, 6. maja, bodo ob 20. uri v restavraciji Splošne bolnišnice Novo mesto odprli slikarsko razstavo del slikarja Tuga Lebiča iz Novega mesta. Slikarja bo predstavil kustos Jožef Matijević, v kulturnem sporedu pa bo sodelovala violinistka Petra Gačnik.

Branko Tisu

sem čisto moker, v dvorani pa nihče nič ne opazi. Če je film dolg, kot je bil na primer Titanic, ki je bil do zdaj tudi najbolj gledan, potem je to navitje potrebno tudi štirikrat," je povedal Branko, ki nobenega filma ne more gledati brezskrbno. "Moja najljubša filma sta Plesala je eno samo poletje in En dan življenja, novi slovenski filmi pa se mi zdijo težko razumljivi in ljudem premalo blizu." Sicer pa v kinu opaža manj obiskovalcev kot pred leti, razlogi so znani. Najbolj gledane so dobre komedije ali drame.

V Trebnjem filme vrtijo ob petkih zvečer in ob nedeljah popoldne. "Če ne bi imel tako razumevalne žene in otrok, pri filmu gotovo ne bi držal toliko let," pripoveduje prejemnik Golievega priznanja, ki je za film navdušen že tudi svoje vnuke. Otroci so najhvaležnejša publika, če izvažemo zapornike v KPD Dob, ki so jim njegove filmske predstave sploh malone edino razvedrilo.

Branko je pravi mojster tudi pri oblikovanju železa. Ponosen je, da sta skupaj s sodelavcem Patetom ohranila in obnovila stari italijanski kinoprojektor, ki je že tri leta na ogled v predverju trebanjskega kulturnega doma. LIDIJA MURN

V KOSTANJEVICI RAZSTAVLJA BOGDAN BORČIČ

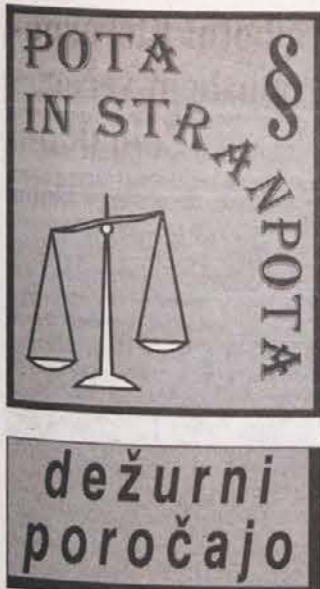
KOSTANJEVICA - V Galeriji Božidarja Jakca bodo jutri, 7. maja, ob 19. uri odprli razstavo slik akademskega slikarja prof. Bogdana Borčiča. S priložnostnim programom bo nastopila harfistka Mojca Zlobko. Razstava bo na ogled do 20. junija, vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 18. ure.

PREČUDOVIT GORSKI SVET V KOČEVJU

KOČEVJE - V soboto, 24. aprila, je fotografsko društvo Grča imelo v gosteh gorenskega fotografa Marka Pogačnika, ki je v gostišču Tušek prikazal ob diaprojektorju prečudoviti gorski svet in ob velikem zanimanju kočevskih fotografov razkril prenekatere skrivnosti iz svojih dolgoletnih fotografskih izkušenj. Marko Pogačnik je trenutno eden vodilnih slovenskih naravoslovnih fotografov, kar dokazuje tudi z razstavami in z objavami svojih del v različnih publikacijah z naravoslovno vsebino. Fotografsko društvo Grča ima v načrtu v letošnjem letu organizirati še nekaj takih predavanj. Člani društva se pripravljajo na svojo prvo fotografsko akcijo "Mirtoviški potok". V prazničnih dneh so si področje fotografiranja že ogledali. Obenem pa s svojimi deli osvajajo svet, saj so v zadnjem mesecu razstavljali v Ameriki, na Kitajskem in Italiji. Med razstavljenimi deli so predvsem posnetki kočevske krajine, gozdov in živalskega sveta. J. PAPEŽ

BREZ ORKESTRA NE GRE - Občinski pihalni orkester Trebnje, ki je ob letošnjem občinskem prazniku prejel tudi Golievo priznanje za delo na področju kulture, združuje zdaj že kar 200 članov. Delujejo v orkestru, mladinskem orkestru in skupini mažoret. Orkester uspešno vodi prof. Igor Teršar (na sliki zadaj levo), kar dokazujejo tudi nastopi na številnih prireditvah na trebanjskem koncu. Letos je orkester skupaj z mažoretkami gostoval tudi na sejmu turizma v Ljubljani, kjer je "zaigral" skupaj s prijatelji, pustno godbo iz karnevalskega mesta Mozirja. (Foto: B. D. G.)

OB KOSILNICO IN KOLO Z MOTORJEM - V času od 1. februarja do 20. aprila je neznanec vlomil v garažo pri stanovanjski hiši v Sadi-nji vasi in ukradel kosilnico ter kolo z motorjem. Nepridiprav je s tem lastnika škodoval za okoli 45 tisočakov.

VLOM V DELOV KIOSK - Od 24. na 25. april je neznan storilec vlomil v Delov kiosk v Trebnjem in ukradel več plinskih vžigalnikov, 3 kartice telekoma, več papirnatih zavojčkov za zavijanje cigaret ter polnilce za vžigalnik. Neznanec je povzročil za okrog 15 tisočakov škode.

OB DEVIZE - 24. aprila je nekdo v Brezovem logu v Novem mestu vlomil v stanovanjsko hišo, last G. H., pregledal prostore in omare in iz ženske torbice vzel devize. Neznanec je lastnico škodoval za 40 tisočakov.

UKRADEL GORSKO KOLO - V noči na 24. april je neznanec v Ulici Slavka Gruma v Novem mestu prišel v kletne prostore stanovanjskega bloka, vlomil v klet, last M. D., in ukradel gorsko kolo. Neznanec je lastnika škodoval za 74 tisočakov škode.

ZMAKAVT PRED VINOTEKO - 28. aprila je neznan storilec na parkirnem prostoru pred vinoteko Martin na Čardaku v Črnomlju ukradel kolo z motorjem, celado in jakno. S tem je A. B. iz Gribelj škodoval za 90 tisočakov.

OB GUMI IN PLATIŠČA - V času od 28. do 29. aprila je neznanec prišel do objekta podjetja Eminent v Črnomlju in tam s parkiranega juga ukradel gumi in platišča prednjih koles. S tem je omenjeno podjetje škodoval za 20 tisočakov.

Kradejo mrtvim

Na mokronoškem pokopališču tudi mrtvi nimajo miru. Obiskujejo jih tudi ljudje, ki nimajo namena, da bi se tam poklonili pokopanimu, ampak da po grobovih krajevo sveče. Ali jih imajo namesto elektrike ali pa gre samo za kleptomane? Ne verjamem, da bo kdo z ukradenimi svečami rešil svojo življenjsko stisko, pač pa ugotavljam, da to pokopališče je eno od najlepše urejenih na Dolenjskem, obiskujejo tisti, ki jih moti pozornost, ko jo izkazujejo svoji svojim najdražjim.

In če iz majhnega raste veliko: ali bomo sedaj ob sveči in rože, nato ob spomenik in na koncu še ob pokopnika?

D. M. STERNAD

Vlomilci so bili spet na delu

Največ vlomov v zidanice - Priložnost dela tatu

NOVO MESTO - Lepo vreme očito prija tudi vlomilcem in tatovom in v minulih dneh so policisti na območju Dolenjske in Bele krajine zabeležili precej vlomov, predvsem v zidanice. V času od 23. aprila do 2. maja je nekdo v Rodinah vlomil v zidnico F. S. iz Črnomlja, vendar ni ničesar odnesel, z vlomom pa je povzročil za 20 tisočakov škode. V noči na 30. april je neznan storilec v Rodinah vlomil v zidnico J. S. iz Črnomlja in ukradel trofejno puško, več domačih klobas, salam, polovico slanice, liter domačega žganja ter več nabojev. Lastnika je s tem škodoval za 100 tisočakov. V času od 27. do 30. aprila je nekdo vlomil v vikend V. B. iz Ljubljane v Praprečah in ji ukradel dve koži medveda, dve sliki iz blaga, meč, kožo telčka, lisice, krave, radio-kasetofon, televizor, zračno puško, dve sliki na platnu, več butelj in drugo. Neznanec je s tem lastnico škodoval za 550.000 tolarjev.

V času od 30. aprila do 1. maja je nekdo vlomil tudi v podjetje Sodex-ho v Kočevarjevi ulici v Novem me-

PRETEPAL SVOJA OTROKA

KRŠKO - 27. aprila zvečer je patrulja krške policijske postaje intervenirala, ker naj bi J. D. iz okolice Krškega v stanovanju pretepal svoja otroke. Policisti so ugotovili, da je vinjen J. D. res pretepal 11-letnega in 10-letnega sina, vendar se je pred prihodom patrulje že pomiril. Policisti so ga opozorili, da ga bodo v primeru, če bo s kršitvijo nadaljeval, pridržali. Enega od otrok, ki je bil poškodovan, pa so v spremstvu matere odpeljali v zdravstveni dom. J. D. je medtem naprej razgrajal in grozil sva-ku. Otrok, ki je ostal doma, se je ustrašil, da ga bo oče spet začel pretepati, zato je poklical policiste, ki so razgrajajoča prišli iskat in ga zadržali do iztreznitve na policijski postaji.

UKRADEL VEČ TELEFONSKIH KARTIC

DOBOVA - Neznanec je 27. aprila vrgel v izložbeno okno bencinskega servisa Petrol v Dobovi dve opeki in tako prišel v notranjost, kjer je pri prodajnem pultu ukradel neznano število telefonskih kartic Mobi in večje število kompletov za prostoročno telefoniranje za GSM. S tem dejanjem je povzročil za okrog 90 tisočakov škode.

RAZDEJAL BARAKO PRI HMELJNIKU

HMELJNIK - V času od 26. do 27. aprila je nepridiprav na Hmeljniku naredil na parceli F. K. iz Novega mesta, kjer ima barako in klopi, pravo razdejlanje. Razbil mu je vse mize in klopi, razmetal in uničil rože, količke za ograjo, zlomil slivo, razmetal drva in poškodoval ter prevrnil barako. Neznanec je s tem lastniku povzročil za okoli 100.000 tolarjev škode.

RAZGRETI BEGUNEČ

ČRNOMELJ - 1. maja zvečer so policisti do strelitve pridržali 41-letnega S. Z., ki začasno stanuje v zbirnem centru za begunce v Črnomlju, ker je tam razgrajal, žalil begunce in jim grozil s pretepom. Ker je s kršitvijo nadaljeval tudi potem, ko so na kraj prišli policisti, so ga pridržali. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

STRGAL JI JE TORBICO IN POBEGNIL

NOVO MESTO - 30. aprila nekaj po 19. uri je šla 80-letna J. R. iz Novega mesta s prijateljicama peš po Smrečnikovi ulici v Novem mestu. Ko so prišle do vrta, jih je dohitel mlajši moški, jih odrinil in J. R. na silo iz rok strgal torbico ter pobegnil. Ženska je imela v torbici osebne dokumente in nekaj denarja. Neznanec je lastnico škodoval za okrog 5 tisočakov.

stu. V restavraciji je vlomil v omari-ce nad točilnim pultom in ukradel več cigaret, nato pa je odprl še registrsko blagajno, vendar v njej ni bilo denarja. Vlomil je tudi v pisarno, pregledal predale pisarniških miz, vendar ni ničesar odnesel. S tem je podjetju povzročil za več kot 25 tisočakov škode.

V času od 28. do 30. aprila je nekdo v Blatniku prišel v nezaklenjeno priročno skladišče in ukradel električno kotno brusilko ter električni ročni vrtni stroj. S tem je lastnika A. M. škodoval za 25 tisočakov. 29. aprila popoldne pa je bil okraden tudi E. G. iz okolice Žužemberka, ki je pred vikendom v Golobinjku parkiral svoj avtomobil, se preoblekel, hlače pa pustil na polici v prtljajniku in odšel delat na streho vikenda. Njegovo odsotnost je izkoristil nepridiprav, ki je prišel do njegovega avta, odprl pokrov prtljajnika in iz hlačenega žepa ukradel denarnico, v kateri je lastnik imel dokumente in 250.000 tolarjev.

J. D.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Za prvomajske praznike so mnogi ljudje pripravili bolj obložene mize kot sicer, očitno pa so si nekateri to privoščili tudi na tuj račun - npr. neznanec, ki je vlomil v gospodarsko poslopje S. G. v Podurnu pri Dolenjskih Toplicah in ukradel dva purana. Kot kaže pa ju je nameraval še porediti, saj je s sabo odnesel tudi manjšo vrečo s krmili.

• Ne boste verjeli, tudi zastave krajevo. V času praznikov je namreč nekdo ukradel zastavo, ki je visela na stavbi osnovne šole Mokronog. Pri tem se je moral kar potruditi, saj je snež v višine treh metrov. Šolo je škodoval za okrog 20 tisočakov.

• Objeznežev, takšnih in drugačnih, nikoli ne zmanjka, enkrat se spravijo na mlada drevesa, drugi na procelja ali celo na omarice kabelskega omrežja. Konec aprila je namreč nek razboritež z brcanjem poškodoval dve razdelilni omarici kabelskega omrežja v Kettejevem drevoredu v Novem mestu. Podjetje Boma iz Novega mesta je s tem škodoval za okrog 150.000 tolarjev.

ZASEGLI SAMOKRES

NOVO MESTO - 1. maja zvečer so policisti pri 18-letnem A. B. iz Brezgega zasegli samokres znamke M 57 in nabojnik z osmimi naboji. Zoper kršitelja bodo napisali predlog sodniku za prekrške.

PRETEPAL BI SE

ŠENTJERNEJ - 30. aprila zvečer so policisti do strelitve pridržali vinjenega 34-letnega S. H. iz okolice Šentjerneja, ker je na dvorišču stanovanjske hiše v Vinjem Vrhju brez vzroka udaril in strgal srajco S. A. ter udaril D. M. in ji strgal obleko. Ko so prišli policisti, je oviral postopek, jih žalil in pozival k pretepu. Policisti so ga obvladali in ga pridržali. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

RAZBIL IN RAZDEJAL JE JUGA

ČRNOMELJ - V noči na 2. maj je neznanec v Ulici Mirana Jarca v Črnomlju prišel do parkiranega juga 55 in s polenom razbil steklo na vratih, nato pa v notranjosti odtrgal ohišje volana, potrgal električne kable, raztrgal prevleke sedežev in poškodoval sedeže. Nato je odprl še pokrov motorja in odtrgal kable razdelilne kape. S tem dejanjem je lastnico Z. B. iz Črnomlja škodoval za 100 tisočakov.

HOTEL JE REŠITI SOSEDO

KRŠKO - 58-letni J. B. iz Krškega je 28. aprila ponoči slišal vpitje iz sosednjega stanovanja. Kot najbližji sosed je stopil do vhodnih vrat stanovanja, da bi pogledal, ali sosedja potrebuje pomoč. Ker so bila vrata zaklenjena, je na silo vdrl, na hodniku pa je naletel na sosedo v ljubezenskem položaju z neznanim moškim. Lastnica je zahtevala, naj "rešitelj" takoj zapusti njeno stanovanje, ker pa ni hotel oditi, je obvestila policiste, ki bodo zoper J. B. napisali kazensko ovadbo zaradi kršitve nedotakljivosti stanovanja.

RAZBIL IZLOŽBO IN UKRADEL PUŠKO

ČRNOMELJ - 2. maja zjutraj je nekdo v Kolodvorski ulici v Črnomlju s kamnom razbil okno trgovine Bocinos in iz izložbe ukradel zračno puško ter tri zavoje nabojev za zračno orožje. S tem je lastnika B. I. iz Črnomlja škodoval za 60 tisočakov.

• Mi smo hipnotizirano ljudstvo, televizijska škatla pa je krsta, v kateri naš car pokopava svoj narod. (Tijanić)

• Mož me vara z drugo, jaz pa nje-ga s tretjo. (Grafit)

• Čez noč se delajo samo otroci. (Budna)

Most v jutrišnji dan brez drog

Na Srednji kmetijski šoli Grm je potekal projekt "Preprečevanje zasvojenosti" - Da bi dijakom pokazali zdrav način življenja - Zaključke bodo predstavili tudi staršem

Eden izmed največjih problemov mladih v procesu odrasčanja so prav gotovo zasvojenosti. Drogje so za mladega človeka kot magnet. Privlačijo ga, ker misli, da bo z njihovo pomočjo postal samostojnejši in samozavestnejši. Privlači ga tveganje in vse, kar je novo. Njegovo razpoloženje prehaja iz ene skrajnosti v drugo, samemu sebi ne zaupa in je odvisen od mnenja vrstnikov. Doživeti želi čim več, hoče biti predrzen in pogumen, hkrati pa je nestrpen in nečakan. Pomembno je, da ima mlad človek možnost čutiti lastno moč. Več kot ima uspehov, bolj zaupa vase in ravno to dviga njegovo samozaupanje in samozavest.

Na Srednji kmetijski šoli Grm se zavedajo, da ima šola pomembno vlogo in hkrati možnost vpliva na mladega človeka, zato so se odločili, da dijakom na bolj sproščen in neformalen način približajo pomembna življenjska spoznanja. V tem šolskem letu poteka pri njih projekt Preprečevanje zasvojenosti z geslom "Da bo naša mladost srečnejša." V projektu so sodelovali številni profesorji, dijaki in zunanji strokovnjaki. Namen projekta pa je bil dijakom pokazati, kakšen je zdrav način življenja, jih seznaniti z negativnimi posledicami drog in jih naučiti socialnih veščin.

Dijaki so skupaj s svojimi mentorji ustvarjali, razmišljali o stvarih, ki jih osrečujejo ali jim grenijo življenje. Pri angleškem jeziku so posneli film in prepevali po angleško, pri nemškem jeziku so razmišljali, ali so otroška leta resnično najlepša. Dijaki so spoz-

navali posledice uživanja drog, izdelovali zloženke, kako druge prepričati, da lahko živimo brez drog. Z raziskovalno nalogo so ugotovili, da so droge prisotne med dijaki, v dijaškem domu so

• V petek, 23. aprila, so s slavnostno prireditvijo sklenili krog petmesečnega sodelovanja in vsem prisotnim na zaključni slovesnosti sporočili, da so začeli graditi most v jutrišnji dan brez drog. 5. maja bodo zaključek projekta predstavili tudi svojim staršem.

tekmovali v kvizu o škodljivosti kajenja. Pri zgodovini so se pogovarjali in izdelovali plakate o kulturnem gibanju mladih po drugi svetovni vojni. Pri slovenskem jeziku in drugih predmetih so veliko pisali in razmišljali o mladosti, sreči, kaj je droga. Sodelovali so v delavnicah, ki so bile pred-

DOLENJSKI ROMI - Že tri desetletja se občine po Sloveniji, ki imajo tudi romsko prebivalstvo, trudijo, da bi jim zagotovile primernejše bivalne razmere, v izobraževanju vključile njihove otroke in nasploh izboljšale kvaliteto njihovega življenja. A brez pravega uspeha. Do reševanja tega problema se bolj mačehovsko obnaša tudi država, ki Rome in njihove probleme prepušča občinam. Še najbolj velikodušna je pri odobravanju socialnih pomoči, a na ta način Rome ne bo pritegnila k delu. Je že tako, da je včasih rijo lažje podariti, kot pa neukega naučiti loviti. In tako se krog brez pravih rešitev za Rome in za ljudi, ki živijo v njihovi bližini, po svoje vrti naprej. (Foto: J. Dornič)

PODTAKNIL POŽAR

ŽUŽEMBERK - 20-letni T. P. iz okolice Žužemberka je utemeljeno osumljen kaznivnega dejanja, ker je 25. aprila zvečer v Podlipi prišel do senika, last 45-letnega T. P., in z vžigalnikom zažgal seno, nato pa pobegnil v gozd, odkoder je opazoval požar. Kasneje se je vrnil na kraj požara, vendar ni pomagal pri gašenju. Zaradi požara je nastalo za 3 milijone tolarjev škode.

OB JANŠEVI KRITIKI SODIŠČA

Ob zadnji sodbi, izrečeni poslan-cu iz vrst SDS g. Ivo Hvalici, se je močno razburil vodja opozicije g. Janez Janša in sodišču očital tako brezpornost kot tudi mafijski način delovanja.

Z mnogimi njegovimi trditvami se je mogoče strinjati z opombo, da na takšno početje pristaja le še manjši del sodnikov, ki pa s svojim načinom dela ustvarja brezpornost državo in postajajo pod vprašanje avtonomno delo sodišč. Edina kritika, ki jo je potrebno dati na izva-janje g. Janše, je dejstvo, da zelo ostro obsodijo sodno vejo oblasti, tožilstvo in policijo samo takrat, kadar pade po njihovih hrbtih, ko pa žrtve sodišče postanejo ostali državljani, pa tega nekako nočejo opaziti. Težko bo komurkoli, tudi Social-demokratom, vzpostaviti pravno državo, če brezpornost vidijo in javno obsodijo samo takrat, ko je to njim po volji.

ADOLF ŠTORMAN
Republikanci Slovenije

vsem izkustvene, in ustvarjali pod geslom "Poglejmo vase, spoznajmo se in bodimo prisotni. Naučimo se živeti pravilno, zdravo in vedro." Ob vseh teh priložnostih je nastalo zelo veliko dobrih plakatov in drugega gradiva. Dijaki so imeli priložnost, da izrazi-jo sebe in povedo veliko pomembnih stvari. Ugotovili so, kako zelo je pomembno, da si prisluhnemo.

IRENA AVSENIK,
dipl. socialna delavka in vodja projekta

ROPARJA JE POSKUŠAL PRIJETI

KRŠKO - 65-letna E. M. iz Radeč je šla peš po pločniku Kolodvorske ulice iz smeri hotela Sremič proti železniški postaji. Približal se ji je neznanec, ji iz roke strgal torbico in bežal proti avtobusni postaji Krško. To je opazil neki voznik, ustavil in stekel za njim. Ko je ropar to opazil, je odvrnil torbico in suknjič. Pri bloku ga je voznik dohitel in prijel, vendar ga je neznanec udaril s pestjo po obrazu in bežal preko železniških tirov. Policisti o roparju še poizvedujejo.

VLOM V MERCATORJEVO TRGOVINO V KRŠKEM

KRŠKO - V noči na 2. maj je neznanec vlomil v Mercatorjevo poslovalnico na Resi v Krškem. V trgovino je prišel skozi skladišče, kjer je na silo odprl vrata, in potem s polje pobral okrog 160 "štek" cigaret različnih znamk. Poleg tega se je ustavil še v pisarni poslovodje, preiskal predale pisalne mize, kjer je vzel za okrog 15 tisočakov gotovine. Trgovino je s tem škodoval za okrog 460.000 tolarjev.

IZDAJAL NEKRITE ČEKE

KRŠKO - 33-letni S. R. iz okolice Krškega je z namenom, da si pridobi protipravno premoženjsko korist, izdal 15 čekov, čeprav je vedel, da zanje na svojem tekočem računu nima kritja. Prav tako je z bančno kartico 10-krat dvignil gotovino iz bankomata. S tem dejanjem si je protipravno pridobil premoženjsko korist v višini 309.000 tolarjev.

Ustavno sodišče je prisluhnilo pobudi Roma Rajka Šajnoviča

Ocenilo bo (ne?)-zakonitost novomeškega občinskega statuta

LJUBLJANA - Ustavno sodišče Republike Slovenije je pred kratkim soglasno sklenilo, da začne postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti statuta Mestne občine Novo mesto in oceno ustavnosti zakona o lokalni samoupravi v delu, v katerem določa število članov občinskega sveta.

Postopek za preizkus pobude je sprožil Rajko Šajnovič, ki je v svoji vlogi navedel, da na lokalnih volitvah v letu 1998 ni mogel kandidirati za predstavnik romske skupnosti v občinskem svetu Mestne občine Novo mesto. Poudaril je, da je dolgoletni borec za pravice Romov in član medobčinskega društva Rom Novo mesto. Statut občine, ki ne določa, da imajo tudi predstavniki Romov pravico izvoliti svojega predstavnika v občinskem svetu, je po njegovem mnenju v nasprotju z ustavo in z 39. členom Zakona o lokalni samoupravi. Ustavnemu sodišču je predložil tudi dokaze, da je želel kandidirati, vendar mu je bilo to onemogočeno. Pozval je tudi občinski svet, naj spremeni svoj statut in omogoči Romom zastopstvo v njem.

Ustavno sodišče je prisluhnilo Šajnovičevim argumentom in ugotovilo, da po sedanjem zakonodaji o zastopstvu Romov v občinskem svetu odloča občina samostojno s statutom, da pa je

Rajko Šajnovič

vprašanje, če taka zakonska ureditev dejansko omogoča uresničitev 65. člena slovenske ustave. Zakon o lokalni samoupravi sicer daje pravico do predstavnosti v občinskem svetu avtohtonim romskim skupnostim, ne določa pa kriterijev, na podlagi katerih bi lahko občine ugotovile, ali na njihovem območju živi avtohtona romska skupnost.

Zaradi teh odprtih vprašanj je ustavno sodišče pobudo o oceni ustavnosti in zakonitosti novomeškega statuta pa tudi zakona o lokalni samoupravi in zakona o ustanovitvi občin in določitvi njihovih območij tudi sprejelo.

M. LEGAN

Ročno delo

**DOLENJSKE
PEKARNE**

Mandljevi keksi
Krhki orehovi keksi
Keksi s koščki čokolade
Babičini keksi

Ročno izdelani keksi iz Dolenjskih pekarn.

SUBARU ATRAKTIVNE SEJEMSKKE UGODNOSTI

NOVI LEGACY

LEGACY SEASON
BOGATA OPREMA IN ATRAKTIVNA CENA

FORESTER
TERENSKA LIMUZINA - SUPER CENA

Rado Kamorkoli na nivoju!

INTRO LJ-Mesto 061 140 13 72 AVTOMARKET LJ 061 161 35 25 KRŽIČ Vrhnika 061 752 129 SKRBIŠ Pragerska 062 842 250 MG CENTER Šentjurič 0602 85 888 OLIV Velenje 063 863 960 VUGA Nova Gorica 065 29 022 KADIVEC Šentur 064 418 0032 BABIČ Kriko 0608 21 307
SRS LJ-Vin 061 140 13 72 MARUČELJ Del pi LJ 061 647 104 KRAJNC Maribor 062 309 19 70 ŠILER Potaica 062 654 20 01 ANDI AVTO Šentjur 063 743 389 RAZDOBNIK Polzla 063 722 605 UKMAR Vipava 065 640 011 KADIVEC Lento 064 718 585 KAJMAR M. Sobota 069 21 444

SUZUKI SEJEMSKI POPUSTI IN ADUTI

PONUDBA MESECA - KLIMA PO POSEBNO UGODNI CENI

NOVA GRAND VITARA 3D h 3.195.000 SIT

NOVI BALENO h 1.995.000 SIT

LJUBLJANSKA IN DOLENJSKA PRODAJNO SERVISNA MREŽA
INTRO 061 140-13-72 AVTOMARKET 061 161-35-25 AVTOTECH 061 666-359 KISOVEC 0601 71 331 MURN 068 24 791
AVTOMARKET 061 159-38-41 S.R.S. 061 27-47-89 VESEL 061 731 032 ULA 068 44 231 BABIČ 0608 21 307

begrad

Begrad, d.d.
gradbeništvo, trgovina, inženiring
Kočvarjeva 2, 8000 Novo mesto
Informacije: Telefon: 068/371-96-11
Telefax: 068/371-96-12

TRGOVSKO POSLOVNI CENTER
"NOTRANJI TRG" v Bršljinu
v Novem mestu

SAMO ŠE:

- lokal v I. nadstropju (140 m²)
- lokal v I. nadstropju (40 m²)
- poslovni prostori v mansardi (30-100 m²)

begrad

Begrad Črnomelj
gradbeništvo, trgovina, inženiring, d.o.o.
Zadružna c. 16, 8340 Črnomelj
Informacije: Telefon: 068/52-255
Telefax: 068/51-670

TRGOVSKO POSLOVNI CENTER
NA ZADRUŽNI CESTI - OBJEKT II
v Črnomlju

SAMO ŠE:

- poslovni prostori v I. nadstropju

POSEBNA PONUDBA:

STANOVANJA

V STANOVANJSKEM BLOKU
NA GRAJSKI v Črnomlju

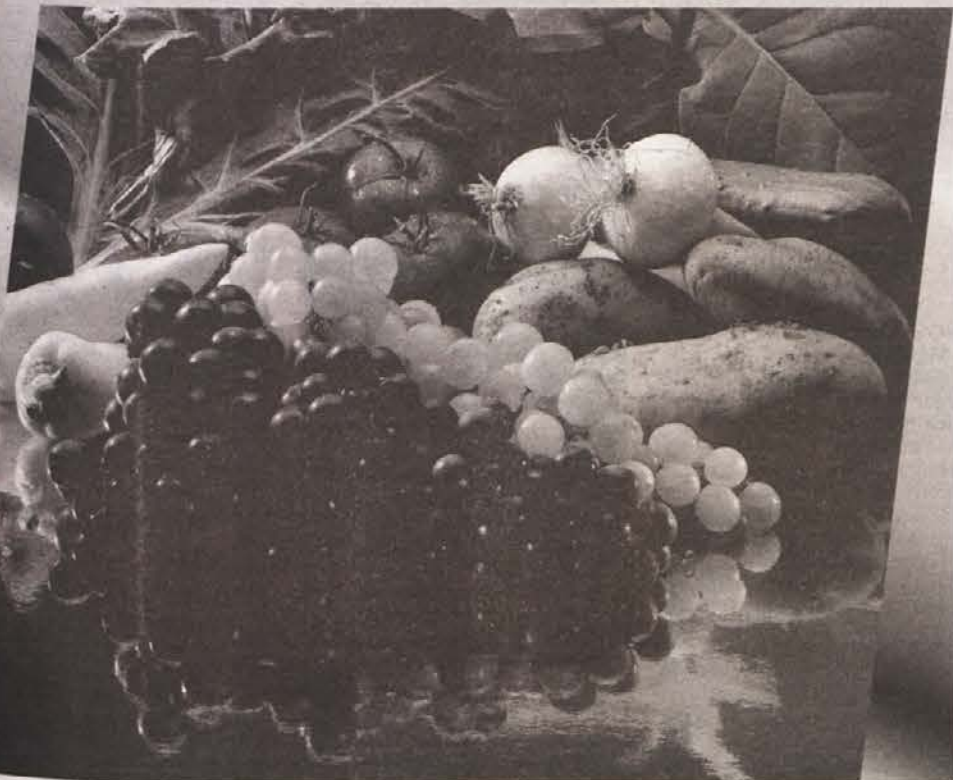
10% POPUST!

- dvosobno stanovanje v II. nadstropju (51 m² + klet)
- trisobno stanovanje v mansardi (80 m² + klet)

**KUPCI, POHITITE Z NAKUPOM NEPREMIČNIN
PRED UVEDBO DDV!**

Kaj je še boljše
od Ridomila?

novi Ridomil Gold®

Ridomil Gold varuje vaše kulture še bolje pred glivicami plesnivkami. Je fungicid iz nove super učinkovite generacije. Čeprav je dvakrat učinkovitejši, je okolju bolj prijazen. Sistemsko in translaminarno delovanje štiti tudi nov prirastek. Škropljenje lahko programiramo vnaprej. Po dežju škropljenja ni potrebno ponoviti, zato je število

škropljenj manjše. Izjemen je tako v vinogradništvu kot v poljedelstvu. Zahvaljujoč izjemnemu varstvu gomoljev pred krompirjevo plesnijo je Ridomil Gold povsod po svetu vodilni fungicid v krompirju. Ridomil Gold je zlata vreden fungicid. Škropiti z Ridomilom Gold se izplača ... tudi vam.

Nadaljnja pojasnila in nasveti:

Novartis Agro d.o.o.
Krtičeva 3
1000 Ljubljana
Tel.: 061/136 12 03
Faks: 061/136 12 14

Ridomil Gold®

NOVARTIS

PRAVI ANGLEŠKI

DEGUSTACIJA V NOvem MESTU

V sredo, 19. maja na stečaj odpiramo svoja vrata in vas vabimo, da na testnih vožnjah sami preizkusite in spoznate odličnost angleških vozil

Rover 200, Rover 400, Land Rover Freelander in MGF.

Poleg užitka v vožnji boste deležni še brezplačnega strokovnega pregleda vašega vozila, predstavili vam bomo novi Land Rover Discovery in Land Rover Range Rover, s kančkom sreče pa si lahko prižrebate bogate nagrade.

Pridite, veselimo se vašega obiska!

Makoma, Belokranjska cesta b.š., Novo mesto

Za dodatne informacije pokličite na telefon: 068/341 043

KREKOVA BANKA

ČE STE SE ODLOČILI ZA PRODAJO VAŠIH DELNIC, KI STE JIH PRIDOBILI Z ZAMENJAVO ZA LASTNINSKE CERTIFIKATE, LAHKO TO STORITE PRI NAS. PRIJAZNO VAM BOMO SVETOVALI IN POMAGALI IZPOLNITI NAROČILO ZA PRODAJO DELNIC, KI KOTIRAJO NA LJUBLJANSKI BORZI.

PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 322-190
www.krekova-banka.si

Da bo denar v službi človeka

DOLENJSKI LIST

Gremo na morje! Z gumami Kléber.

Obiščite pooblaščen trgovine Kléber in povprašajte po nagradnih karticah. Potrebno jih bo samo izpolniti in z našo pomočjo boste takoj v igri.

Pravila so enostavna, nagrade pa poletno mikavne. Sodelujete lahko do 30. junija, sicer pa ste pri nas vedno dobrodošli, z veseljem vam bomo svetovali!

250 majic + 3 x enotedenske počitnice v Istri za dve osebi

Pooblaščen trgovine

Mercator iz Krka z.o.o.
Knafelčeva 2, 8000 Novo mesto
Vidic Zlatko vulkanizatorstvo
Ljubljanska 91, 8000 Novo mesto
Aleš Lesic s.p.
Trnje 14, 8250 Brežice
Ibri d.o.o.
Prešernova 15, 8250 Brežice
Melita Furjan s.p.
Mihalovec 71c, 8257 Dobova
B+M Unetič
Rostoharjeva 62, 8270 Krško
Darbo Oblak s.p.
Breg 41, 8273 Leskovec
Branko Metelko s.p.
Planinska 8, 8290 Sevnica
Boris Kovačič s.p.
Gornje Vrhopolje 13, 8310 Sentjernej
Strahinč Nikica
Breg revolucije 5, 8330 Metlika
Matija Brunskele s.p.
Hrast 1a, 8331 Suhor
Anton Mali s.p.
D. Bučarja 9, 8340 Črnomelj
Prodajno-servisna mreža Citroen
Prodajno-servisna mreža Renault

* Nakup v obliki

Enemu denar,

Vsi, ki boste vozilo Mazda priporočili novim kupcem, lahko za svoj nasvet dobite **3 odstotke** neto vrednosti vozila, ki ga bo kupil vaš prijatelj. **V denarju!** Kupci Mazde, ki se boste odločili za nakup novega avtomobila Mazda na priporočilo prijatelja, lahko svojo odločitev nagradite z dodatno opremo v vrednosti **3 odstotkov** cene vašega novega vozila brez prometnega davka!

drugemu več opreme

Ljubljana: GAMA CENTER, tel. (061) 141 43 38; GRUDA, tel. (061) 26 82 83; A COSMOS, tel. (061) 159 50 90; AMBROŽ LVM, tel. (061) 34 22 58; Maribor: AUTOCENTER ŠERBINEK, tel. (062) 42 45 00 50; Celje: STIGMA 93, tel. (063) 41 12 51; Kranj: AVTO MOČNIK, tel. (064) 24 16 96; Nova Gorica: AUTORENT, tel. (065) 28 460; Koper: QUALITY SERVICE, tel. (066) 38 983; Novo mesto: MSM, tel. (041) 68 07 74; Radenci: MOHOR MM, tel. (069) 65 830; Murska Sobota: AVTOCENTER LEPOŠA, tel. (069) 36 770; Brežice: BOGO BAUMKIRHER, tel. (0608) 61 078; Zagorje: AVTOHIŠA KRŽIŠNIK, tel. (0601) 64 729
www.mazda.mms.si

MIRA
frizerski salon
Sabina Zakšek, s.p.
Marjana Kozine 3
Novo mesto

*
• ponedeljek in torek
od 9. do 16. ure,
• sreda, četrtek in petek
od 12. do 19. ure,
• sobota
od 8. do 13. ure.

☎ 041/533-001

Krka zlahka zmagala na Polzeli

Košarkarji Krke so prejšnjo sredo nepričakovano klonili na domačem igrišču pred Savinskimi Hopsi - Spodrsrljaj popravili v soboto, ko so brez večjih naporov doma premagali Polzeljane

NOVO MESTO - V boju za tretje mesto v 1. državni košarkarski ligi Kolinska je bilo pričakovati, da bodo košarkarji Krke, ki še vedno igrajo brez Nakiča, brez večjih naporov premagali Savinske Hopspe.

Prvi takti tekme so tudi tako kazali, saj so gostitelji vodili kar s desetimi koši prednosti, pa tudi prvi polčas se je končal v njihovo korist. V nadaljevanju pa je nastopila huda kriza. Ni ga bilo igralca, ki bi znal uspešno zaključiti napad, zato so gostje Novomeščane lovili in jih pred koncem tekme tudi dohiteli. Vendar vse ni bilo izgubljeno. Devetnajst sekund pred koncem je Matjaž Smoliš, nedvomno najboljši mož tega srečanja, zgrešil dva prosta meta pri rezultatu 61:60 za goste, kar je bilo usodno. Ne spominimo se, kdaj bi Matjaž poleg koša vrzel dve žogi. Očitno so svoje odigrali tudi

živci. Po zapravljeni priložnosti za vodstvo, ki bi lahko pomenilo tudi zmago, so gostje še dvakrat zadeli

GRUM V AKCIJI - Samo Grum je bil med boljšimi domačimi košarkarji na tekmi s Savinskimi Hopsi, vendar poraza ni mogel spreminiti v zmago. (Foto: M. Klinec)

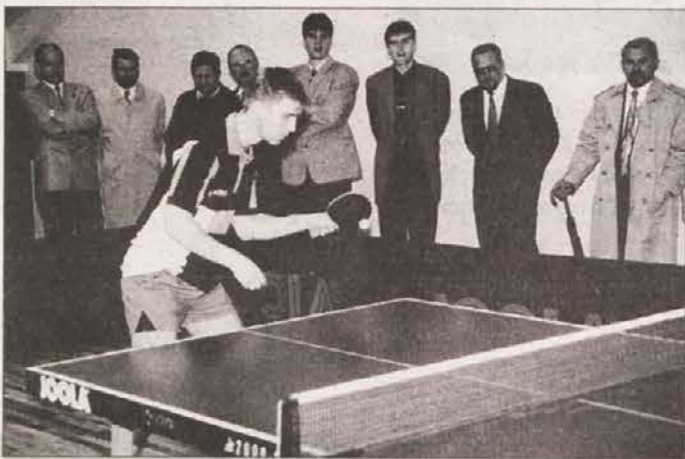
koš in tekma je bila odločena. Povratno tekmo, ki bi lahko pomenila konec boja za 3. mesto ali pa podaljšanje negotovosti, so na Polzeli dobili Novomeščani, kjer je svoje spet opravil branilec Simon Petrov in ponovil dobro igranje, ki jo je pred tednom pokazal v srečanju s Pivovarno Laško v Novem mestu. Tretjo odločilno tekmo so Novomeščani s Polzeljani odigrali včeraj, tako da je že odločen zmagovalac.

S. D.

NAJMLAJŠI SO KEGLJALI

NOVO MESTO - Na kegljišču pri Vodnjaku so končali regijsko kegljaško prvenstvo za najmlajše kategorije. Pri deklicah so zmagale: Jožica Birkelbah in Tjaša Strgar (obe Črnomelji), Ksenija Osolnik (Trebnje) in Nensi Modrinjak (Črnomelj). Pri kadetih je bila najboljša Anka Senica (Trebnje), pri mladinkah pa Irena Goleš (Trebnje). Pri dečkih je bil vrstni red naslednji: Dejan Mržljak (Črnomelj), Marko Plavec in Gregor Rešeta (N. m.), pri kadetih pa je bil najboljši Rok Kocjančič (N. m.).

N. G.

PRENOVLJENA DVORANA - Takole sta igralca novomeškega namiznoteniskega kluba Krka Gregor Komac in Ksu Jia z medsebojnim dvobojem odprla nadgrajeni del prizidka k novomeški športni dvorani. Novomeško športno dvorano so namreč lani in letos temeljito prenovili. Zamenjali so parket in betonske tribune z premičnimi montažnimi, s čimer so pridobili kar precej dragocenega prostora za vadbo; z nadgradnjo prizidkov so pridobili dve manjši dvorani, ki jih bodo lahko s pridom uporabljali tako športniki kot šole, ki imajo v dvorani Marof športno vzgojo. S prenovljenimi in novimi prostori je novomeški šport prišel do 550 m² uporabnih površin. (Foto: I. V.)

Semičan Dejan prijetno presenetil

Med zmagovalci motokrosa v Stranski vasi je bil tudi 11-letni Semičan Dejan Ogulin

STRANSKA VAS PRI SEMIČU - Motoklub MIX iz Semiča je za prvi maj na dirkališču v Stranski vasi pripravil dirko v motokrosu, ki je veljala tudi za državno prvenstvo. Prireditev si je ogledalo blizu 3.000 ljubiteljev motokrosa in je bila zelo dobro organizirana, zato so tudi tekmovalci dali vse od sebe.

Prireditelji so največ pričakovali od Semičanov Dejana Ogulina in Marka Špeharja. Mlada tekmovalca, ki še nabirata izkušnje, nista razočarala. Dejan je v kategoriji podmladkarjev (80 cm) vozil zanesljivo in tudi zmagal, čeprav je imel enakovrednega tekmeča v Damjanu Tržanu iz Slovenjskih Konjic. Marko Špehar, ki se že nekaj časa pojavlja na športni sceni, je z zanesljivo vožnjo v kategoriji motorjev do 80 cm premagal Krčana Gorazda Oprešnika in zasedel drugo mesto. Bučne gledalce pa je na noge dvignila vožnja naših najboljših tekmovalcev v kategoriji motorjev 250 cm, kjer so se za prva tri mesta borili Sašo Kragelj, Sebastjan Kern in Boštjan Kampuš. V drugi vožnji, ko je najbolje kazalo Kraglju, je zmagal Boštjan Kampuš, ki je izkoristil smolo Kraglja, ki mu je malce pred ciljem spustila zračnica. Vseeno je v skupnem seštevku točk iz dveh voženj slavil Sašo Kragelj in ponovno dokazal, da sodi med tekmovalce evropskega razreda. Rezultati - podmladek 60 cm: 1. Irt (Sitar Team), 3. Salobir (Fun

sport Krško), 6. Marjan Konda (AMK Konda N. m.), podmladek 80 cm: 1. Ogulin (NIX MK Semič), 4. Rovar (Fun sport), 6. Pandur (AMD Šentvid), 7. Dolinšek (FUN sport), 11. Tadija (AMD Šentvid). Državno prvenstvo 80 cm: 1. Kurnik (AMD Mototurist), 2. Špehar (NIX), 3. Oprešnik (Fun sport), 9. Natalija Konda (AMD Konda), 10. Barle,

11. Kavšek, 18. Smrekar (vsi AMD Šentvid), 22. Zafran (MK Fortuna Trebnje) itd. Državno prvenstvo 250 cm: 1. Kragelj (AMD S. Konjice), 7. Čuden (AMD Brežice), 9. Rus (AMD Šentvid), 13. Ilc (MIX), 16. Pancar (AM Fortuna) itd.

SLAVKO DOKL

KK PEČI KERAMIKA PODRLA 1658 KEGLJEV

NOVO MESTO - Končano je kegljaško prvenstvo v disciplini 4x100 lučajev. Zmagala je vrsta KK Peči Keramika, ki je podrla 1658 kegljev, sledita Revov I. (1619) in Krka (1602).

N. G.

Smučarji so pokopali zimo

Zaključek smučarske sezone v Viti - Novomeščani uspešni predvsem med cicibani in mlajšimi dečki in deklicami

NOVO MESTO - Pred prvomajskimi prazniki so zimo pokopali tudi smučarji, ki so se ob zaključku sezone zbrali v športnem centru Vita pri Trebnjem. Mladi tekmovalci smučarskega kluba Krka Rog iz Novega mesta so bili minilo zimo zelo uspešni, saj je klub po rezultatih tekmoval v šestih starostnih kategorijah v centralni regiji s 4044 točkami osvojil odlično drugo mesto, pred Novomeščani, s 4749 točkami je zmagala ljubljanska Olimpija, tretje so Domžale in četrti znameniti ljubljanski Novinar, katerega člana sta bila tudi dva izmed najboljših smučarjev na svetu, Mateja Svet in Rok Petrovič. V centralni regiji je nastopalo 13 klubov, med katerimi je bilo tudi Krško, ki je s 350 točkami osvojilo 8. mesto. V državnem merilu je Krka Rog med 37 klubov osvojila ekipno 13. mesto, zmagal pa je Bled. Krka Rog je med mlajšimi cicibani in cicibankami ter

med mlajšimi dečki in deklicami osvojila ekipno prvo mesto. Novomeščani so se izkazali tudi med posamezniki. Tako je bila med cicibankami Vanja Brodnik druga in Katja Zalar tretja. Med cicibani je bil Marko Knafelje tretji in Grega Kostanjšek peti, med mlajšimi deklicami je bila Lana Grandovec druga. Moja Mesojedec tretja in Mateja Špat četrta, med mlajšimi dečki pa Rok Ravbar drugi.

Med starejšimi dečki in deklicami se je med prvih pet na lestvici pokala centralne regije uvrstila le Manca Simič, ki je bila tretja. Med starejšimi dečki se je z drugim mestom izkazal tudi Gašper Pelko iz Dolenjskih Toplic, ki tekmuje za smučarski klub Olimpija, kjer kot trener dela tudi Novomečan Gregor Koprivnik, nekdanji tekmovalac in trener smučarskega društva Rog.

I. V.

MARLI SOMOLLI DRUGA V LJUTOMERU

LJUTOMER - Na otvoritveni kasaški prireditvi, ki je bila ob koncu tedna v Ljutomeru, so nastopili tudi konjeniki iz Krškega in Šentjerneja. Drugo mesto je zasedla Marli Somolli pod vajejtni Krčana Šepetavca, tretje v drugi kategoriji pa Bukefalos pod vajejtni Šentjernežana Voja Meletiča.

S. J.

KOLPA JE USPEŠNA

PODZEMELJ - Nogometaši Kolpe iz Podzemlja so v prejšnjem krogu doma premagali favorizirano Ivančno Gorico s 3:2 (streli: Sever, Filak in Žugelj). Podoben podvig pa jim ni uspel v nedeljo v Ljubljani, ko so z NK Arne Tabor 69 samo remizirali (1:1). Strelec za Kolpo je bil Žugelj. Nogometaši Kolpe so bili že blizu popolnega uspeha, a so zastreljali enajstmetrovko.

TREBANJKE NA DVEH TURNIRJIH

TREBNJE - Trebanjske kegljave so nastopile na dveh turnirjih, in sicer v Trzinu in Postojni. V Trzinu se je najbolje odrezala Slavka Okoren (417 podrtih kegljev), v Postojni pa Alenka Miklavčič, ki je podrla 419 kegljev. Uspešna je bila tudi mladinka Irena Goleš, ki je dosegla svoj osebni rekord, ta znaša zdaj 397 podrtih kegljev.

N. G.

KEGLJAŠKO PRVENSTVO

NOVO MESTO - Veterani so končali svoje prvenstvo. V posameznih kategorijah so bili najboljši: Angelca Dalmacija in Cveta Veble (Trebnje) ter Ada Celič (N. m.), oziroma Andrej Mohorčič, Adi Štor in Jože Urbančič.

N. G.

MILENA VEBER PODRLA 444 KEGLJEV

PIVKA - Na 5. odprtem kegljaškem prvenstvu Pivke je Trebanjka Milena Veber podrla 444 kegljev in je trenutno v vodilni skupini. Ostale Trebanjke pa so dosegle naslednje rezultate: Andreja Rifelj 411, Dušana Škedelj 408 in Slavka Prosenik 399 kegljev.

N. G.

ZASLUŽEN ZA ZMAGO - Vrtar Andrej Kračman je v nedeljo imel kar precej dela in ga je dobro opravil.

Elan je premagal Tabor

Nogometaši novomeškega Elana so z odlično igro v drugem polčasu ugnali Tabor iz Sežane

NOVO MESTO - Nogometaši Elana so kar malce s strahom pričakovali nedeljski dvoboj s sezamskim Taborom, ki je eden od kandidatov za sam vrh, ki vodi v 1. državno ligo. Po prvem polčasu, ko so gostje imeli veliko lepih poročilnosti - eno je uspešno tudi zaključil gostujoči igralec Barut - Novomeščanom ni kazalo nič dobrega. V drugem polčasu so se gostje malce pomaknili v obrambo, kar je zanje bilo usodno. Vse niti srečanja so v svoje roke prevzeli domači nogometaši, ki so zaigrali vrhunsko. Pot do zaslu-

ženega uspeha je odprl Trivko Lučič, ki je kar dvakrat ukanil gostujočega vratarja. Izkazal se je tudi Zagar, ki je z glavo zadel mrežo gostov. Potem so gostje rezultat znižali na 3:2, kar je še bolj spodbudilo nogometaše Elana, da so zaigrali vrhunsko. Zadelek Zlobka in malo kasneje evrogol Pirca je pomenil konec upanja za goste, ki so sklonjenih glav z rezultatom 5:2 zapuščali novomeški štadijon. Pohvaliti je treba vse nogometaše, svoj delež pa je prispeval tudi vratar Andrej Kračman, ki je bil zelo zanesljiv.

ORGANIZIRAJO TENIŠKE TEČAJE

NOVO MESTO - Teniški klub Portovald obvešča ljubitelje tenisa, da se bodo v maju pričeli začetni in nadaljevalni tečaji tenisa za odrasle. Informacije dobite na GSM 041/557-857 (Jirka Volt), vsak dan med 9. in 13. uro, ali na igriščih v Portovaldu.

PODELITEV POKALA - Mladi Dejan Ogulin, ki veliko obeta, prejema pokal za prvo mesto od semiškega župana Janka Bukovca (Foto: S. Dokl)

TOM V MERANU

Nina Janžekovič (levo) v družbi s slovitro Španko A. Sanches Vicario.

Nina Janžekovič igrala v Džakarti

Premagala Avstralko

Dvajsetletna novomeška tenisačica Nina Janžekovič, članica RK GRIP Novo mesto, se je vrnila iz Indonezije, kjer je v Džakarti sodelovala na dveh turnirjih, vrednih po 10.000 ameriških dolarjev. Nina, ki je igrala na glavnih turnirjih, je na prvem turnirju v 1. krogu premagala Avstralko Dittman (6:3, 6:2), v drugem pa je izgubila s kasnejšo zmagovalko, Indonezijsko Sawundari (6:4, 6:4). Na drugem turnirju pa je izgubila v 1. krogu, premagala jo je Indonezijska Iskadar (6:4, 4:6, 6:4). Čeprav gre za zelo dobro igralko, saj je bila dvakratna zmagovalka v dvojicah, je imela Nina v tretjem odločilnem nizu precejšnjo prednost, vendar jo je v težavah vremenskih prilikah (huda vročina) zapravila.

OBČNI ZBOR KOLESARSKEGA DRUŠTVA

GABRJE - V soboto, 8. maja, ob 20. uri bo v kulturnem domu v Gabrju občni zbor Kolesarskega društva Papež Podgorje. Društvo, katerega predsednik je Slavko Matko, bo med drugim sprejelo delovni načrt za letošnje leto. Pri tem udeleženci ne bodo mogli mimo tega, da se Gabrje vsaj nekajkrat letno pojavlja v poročilih o kolesarstvu, tako zaradi njegovih uspešnih tekmovalcev kot zaradi tekmovalne proge, ki so jo že nekaj let zapored pripravili v vasi.

LEVIČAR, DVOJMOČ IN BRINOVČEVA OSVOJILI PRVA MESTA

KAMNIK - V prvi tekmi za Pokal Slovenije v praktičnem streljanju so se najbolje odrezali Dušan Levičar (C.P.S. Krško), Ludvig Dvojmoč (Dvojmoč Šentjernej) in Tadeja Brinovec (Kondor Sevnica), ki so osvojili prva mesta (revolver in pištola), v kategoriji standarna pištola pa je bil Krčan Franc Umek drugi.

D. L.

VESELI PREDSEDNIK - Takole se je s pokalom za drugo mesto v ekipnem vrstnem redu pokala centralne regije skupaj s trenerji veselil predsednik smučarskega kluba Krka Rog Novo mesto Jože Golob, ki že dolga leta vleče novomeški smučarski voz. (Foto: I. V.)

Boštjan Mervar oblekel rumeno majico

Novomeški kolesarji dobili uvodno preizkušnjo dirke Po Sloveniji - V nedeljo cilj v Novem mestu

NOVA GORICA - V ponedeljek se je v Novi Gorici z 2,5 kilometra dolgo posamično vožnjo na čas začela letošnja dirka Po Sloveniji. Že na uvodni preizkušnji pa so kolesarji Krke Telekom pokazali, da sodijo med favorite, saj je Boštjan Mervar na kratki progi krepko posekal vse konkurente in oblekel rumeno majico, zelo dobro pa sta preizkušnjo opravila tudi novomeški Italijan Giacomo Battistel in veteran Sandi Papež.

Kljub temu da letos ni na startu kar štirih lani najbolje uvrščenih mož novomeškega moštva: Branka Filipa in Gorazda Štanglja, ki sta odšla v tujino, ter poškodovanega Vladimirja Miholjeviča in Pavla Šumanova, ki je nehal tekmovali, se letos novomeški kolesarji niso vnaprej predali; da mislijo povsem resno, pa so dokazali že na startu. Prvi med člani edinega slovenskega

• Na startu torkove 183 km dolge etape po Primorskem ni bilo poškodovanega Milana Eržena, preostalih pet novomeških kolesarjev pa je zadržalo rumeno majico. Ciljni sprint 30 kolesarjev je dobil italijanski profesionalac Gabriele Balducci iz moštva Navigare, drugo mesto pa je zasedel Boštjan Mervar, ki je tako še povečal prednost v skupnem vrstnem redu. Junak etape je bil Novomeščan Martin Derganc, ki si je med 100 km dolgim samostojnim pobegom nabral že 10 minut prednosti, a so ga ostali 10 km pred ciljem ujeli.

poklicnega moštva se je s štartnega podija spustil Milan Eržen, ki se je na kratko progo, speljano po novogoriških ulicah, krenil v slogu "na vse ali nič" in na zadnjem izredno ostrim zavoju zdrsnil s proge, se pobral in s skoraj enominutnim zaostankom ves popraskan prišel na cilj. Od tam so ga odpeljali v šem-petrovski bolnišnici, kjer so mu zašili rani na bradi in kolenu. Drugi izmed Novomeščanov je šel na progo Boštjan Mervar, ki mu nesreča tovariša iz moštva ni vzela poguma, tako da je s precejšnjim tveganjem in nekoliko sreče, kritični ovinek zvozil tako, da mu je kolo močno oddrsnilo, a se je obdržal in postavil najboljši čas, ki ga kasneje nihče izmed 67 preostalih kolesarjev ni presegal.

Boštjan Mervar

Medtem ko sta Uroš Murn in Robert Pintarič svojo nalogo opravila previdneje in se nista uvrstila med najboljših deset, sta trenerja Srečka Glivarja s tretjim oziroma petim

mestom in le trisekundnim zaostankom presenetila Italijan v njegovem moštvu Giacomo Battistel in veteran Sandi Papež, ki se je po enoletnem odmoru iz trenerskih vrst spet vrnil med tekmovalce.

Strateg novomeškega poklicnega moštva Srečo Glivar je bil po uvodu v dirko Po Sloveniji zelo zadovoljen, saj je rumena majica prišla v njihove roke, kar pomeni, da jo bodo morali le braniti, medtem ko se bodo druga moštva utrjala z napadi. Zaveda se, da njegova vrsta ni tako močna kot lani, a so fantje vseeno odločeni, da osvojijo katero izmed etapnih zmag in poskušajo rumeno majico pripeljati do nedeljskega cilja v Novem mestu.

Poleg Krke Telekom na dirki sodelujeta tudi moštvo Savaprojekta iz Krškega, katerega najbolje uvrščeni kolesar je bil Novomeščan Bogdan Ravbar, ki je z 11-sekund-

nim zaostankom osvojil 38. mesto, v slovenski izbrani vrsti kolesarjev do 23. leta pa je nastopil tudi Novomeščan Martin Derganc, ki že tretje leto zapored vozi v italijanskem amaterskem moštvu Fior. Martin je z 10 sekundami zaostanka osvojil 31. mesto. Igor Kranjec iz Rožnega pri Brestanici, ki vozi za Perutnino Ptuj Radensko Rog, pa je s štirikundnim zaostankom osvojil šesto mesto.

Izidi: 1. Boštjan Mervar (Krka Telekom) 2:39,2, 2. Chris Walker (Linda McCartney, Velika Britanija) +2, 3. Giacomo Battistel (Krka Telekom) +3, 4. Sandi Papež +3, 6. Igor Kranjec (Perutnina Ptuj Radensko Rog) +4, 20. Uroš Murn (Krka Telekom) +8, 31. Martin Derganc (Slovenija) +10, 38. Bogdan Ravbar (Savaprojekt Krško) +11 itd.

IGOR VIDMAR

KOLESARSKI MARATON - Kolesarski maraton, ki ga je v nedeljo pripravil KK Krka Telekom, je privabil kar 360 kolesarjev. Kolesarji, ki so vozili v dveh skupinah (36 in 80 kilometrov), so vsi pripeljali na cilj. Na sliki: start kolesarjev pred dvorano Marof. (Foto: S. Doki)

TENIŠKI TABOR NA RABU - Športno društvo GRIP iz Novega mesta je pripravilo teniški tabor na otoku Rabu, ki so se ga glavnem udeležili mladi tenisači. Prijetno druženje ob igri pa so izkoristili tudi za pripravo načrtov za tradicionalne aktivne tedne mladih, ki bodo v športnem parku v Šmarjeških Toplicah. Teniški tabor so podprli parketarstvo Cesar, Mestna občina Novo mesto in Bistro Žolna. Na sliki: udeleženci tabora na Rabu.

V SOBOTO V DVORANI MAROF - Plesalci plesnega kluba Novo mesto, ki se bodo v soboto na domačem parketu merili z vrstniki iz vse Slovenije, so svoje znanje pokazali tudi med otvoritvijo prenovljene športne dvorane Marof. (Foto: I. V.)

Ples spet v Novem mestu

Skupina staršev in mladih plesalcev plesne šole Urška ustanovila plesni klub - V soboto v dvorani Marof

NOVO MESTO - Plesalci pred dvema letoma ustanovljenega plesnega kluba Novo mesto se bodo v soboto, 8. maja, prvič predstavili someščanom. Od zadnje novomeške medalje v športnih plesih je minilo že poldrugo desetletje, odkar je usahnil takratni klub, a plesna dejavnost z njim ni zamrla.

Kljub temu da je bil plesni klub Novo mesto ustanovljen šele pred dvema letoma, se Novo mesto ponaša z dokaj bogato plesno tradicijo. Plesni klub z enakim imenom je zelo uspešno deloval v sedemdesetih in na začetku osemdesetih let, ko so nekateri pari posegali po medaljah tudi na državnih prvenstvih. Sredi osemdesetih let je dejavnost plesnega kluba usahnila in s tem je usahnila tudi tekmovalna plesna dejavnost. Ples se je preselil v plesni center Dolenjske, ki ga je takrat ustanovil plesni učitelj in nekdanji trener novomeških plesalcev Boris Vovk, njegovi plesni šoli pa se je pred šestimi leti pridružila plesna šola Urška, ki jo vodi nekdanja plesalca plesnega kluba Novo mesto Boris Janičević in Mateja Mazovec, ki sta svojo plesno pot v študentskih letih nadaljevala v Ljubljani. Če k temu prištejemo še tečaj nekdanjega vrhunskega plesalca Aleša Čavloviča, ki je leta 1984 z Eriko Medle osvojil zadnjo novomeško medaljo na državnem prvenstvu v kombinaciji standardnih in latinoameriških plesov, je jasno, da so se Novomeščani in Dolenjci imeli kje naučiti plesati.

Kljub široko razvejani plesni dejavnosti pa več kot deset let v Novem mestu ni bilo človeka, ki

bi bil pripravljen obuditi tekmovalni ples. Ko je pred dvema letoma skupina mladih plesalcev končala program plesne šole pri plesni šoli Urška, se je med njimi in njihovimi starši porodila želja, da bi se otroci poskušali tudi na pravih plesnih tekmovanjih, kar pa v okviru plesne šole ni bilo možno, zato so ustanovili klub, v katerem pod vodstvom Boris Janičevića in Mateje Mazovec vadi sedem parov. Predsedovanje kluba je prevzel Zdenko Picelj.

Lani so prvič nastopili na tekmovanju Plesne zvez Slovenije, da bi za športni ples navdušili še koga in klub bolje predstavili javnosti, pa so se v plesnem klubu

• Sobotni kvalifikacijski plesni turnir se bo začel ob 10.30 s tekmovanjem najmlajših, ob 15.30 bodo nastopili mladinci in člani razreda C, ob 18. uri pa bo turnir dosegel vrhunec z nastopom mladincev in članov razredov B in A, ko bodo novomeški ljubitelji športnega plesa lahko po nekaj letih videli na delu boljše slovenske pare.

Novo mesto odločili, da bodo letos pripravili eno izmed kvalifikacijskih tekmovanj za državno prvenstvo v latinoameriških in standardnih plesih. V soboto, 8. maja, bo v vodstvu tekmovanja sedel kar nekaj nekdanjih Novomeščanov, ki so svojo plesno dejavnost nadaljevali v Ljubljani. Delegat plesne zvez bo Marko Vodnik, med sodniki bosta sedeli dr. Meta Zagorec in Mateja Mazovec, medtem ko bo vodja tekmovanja Boris Janičević.

I. VIDMAR

IMENOVALI "ČUVAJA PLAŽE"

KOSTEL - Ena najlepših in največjih plaž v zgornji Kolpski Dolini so gotovo Zavrtke pri Slavskem Lazu v Kostelu. Turistično športno društvo je organiziralo 17. aprila čiščenje plaže v Zavrtkah in urejanje dostopa do nje. Dela je nekoliko ovirala narasla Kolpa, a so delo kljub temu uspešno opravili. Dostop vozilom do plaže bo poslej onemogočala rampa, kajti v preteklih letih so osebnih avtomobilov parkirali tik ob Kolpi, nekateri vozniki pa so tam celo prali vozila in tako onesnaževali vodo. So pa v zameno uredili v bližini parkirišča za avtomobile. Dogovorjeno je tudi že, da bo za red na plaži in sploh na tem območju skrbel poseben "čuvaj plaže v letnem času". To bo Vlado Koren iz vasi Slapnik.

Na ranču Okoren letos dva tečaja in galoperska dirka

Desetletne izkušnje in priznanja za rejo konj

DRAGA - Ob koncu marca je športna zveza galoperjev Jacky club Slovenija po sklepu ministrstva za šolstvo in šport postala nacionalna panožna športna zveza, ki ima pravico urejati vsa vprašanja s področja tega športa. Tako je postala tudi članica International Federation of Horseracing Authority. Trenutno Jacky club Slovenija združuje šest klubov. V organizacijo spada tudi športno konjeniško društvo ranč Okoren iz Drage v Loškem Potoku, ki ima že desetletne izkušnje in visoka priznanja v raznih disciplinah. Nekdaj popularni endurance opuščajo in se usmerjajo na galopiranje. Že nekaj let prirejajo tudi tečaje za začetnike, katerih duša je Franc Okoren s svojima hčerkami. Ima čez dvajset konj, ki so primerni za začetnike, nekaj med njimi, ki so seveda prava dragocenost, pa tudi za vrhunske dosežke. Vsekakor v čredi dominira 6-letni žrebec Oktilion, ki je dosegel že veliko zmag, poleg tega skrbi za razplod Okornov črede in za rejce širom Slovenije, ki žele priti do dobrega konja.

V juliju bosta na njegovem ranču dva tečaja za jockeyje in najmanj ena galoperska dirka.

A. KOŠMERL

VABILO LJUBITELJEM TENISA

NOVO MESTO - Teniški klub Portovald vabi ljubitelje tenisa na svoj II. rekreativni teniški turnir, ki bo v soboto, 8. maja na teniških igriščih Portovalda. Prijave sprejemajo na teniških igriščih med 9. uro in 9.30. Informacije dobite vsak dan na telefon GSM 041/557-857 (Jirka Volt), od 9. do 13. ure. Prijavnina za člane kluba je 500, za druge pa 1.500 SIT.

TEK V KOSTELU

KOSTEL - Ob dnevu upora in v počastitev praznika dela so prizadeti člani TSD Kostel pripravili prvi tek v Kostelu. Zaradi številnih prireditev ob koncu meseca drugod po Sloveniji je bila udeležba s 16 tekmovalci na 16-kilometrski zelo zahtevni progi skromna, a sila zanimiva in negotova. V skupini do 30 let je zmagal Menič iz novomeškega Portovalda, v skupini do 50 let je bil najhitrejši Mišmaš iz Dolenjskih Toplic, v skupini nad 50 let je slavil Ivanetič iz Metlike. Med ženskami je zmagala Auerspergerjeva iz Novega mesta. Nekateri tekmovalci so zaradi nepoznavanje proge zgrešili smer in bili ob koncu tekme diskvalificirani. Dr. Stanko Nikolič, predsednik TSD Kostel, je povedal, da so upoštevali pripombe tekmovalcev za prihodnji tek, na katerem se bo zanesljivo zbralo več tekmovalcev.

M. G.

NAJBOLJŠI SO BILI NOGOMETAŠI DOLENJSKIH TOPLIC

DOLENJSKE TOPLICE - V počastitev državnega praznika 27. aprila so v Dolenjskih Toplicah odigrali nogometni turnir, kjer je zmagala doma ekipa, drugi so bili nogometiški Meniške vasi in tretji Soteske. Prve tri ekipe so prejele pokale občine Dolenjske Toplice in praktične nagrade sponzorjev: gostiln Kolesar in Henrik ter pizzerije Račka.

R. V.

TEKMOVALCI SO SE Z VELIKO VNEMO POGNALI PROTI LISCI - Zaradi velike višinske razlike so nekateri kmalu morali tek upočasniti. (Foto: S. D.)

Na Lisci so bili vsi zmagovalci

Tradicionalni prvomajski 8. gorski tek privabil 140 tekačev iz Slovenije in Hrvaške

OREHOVO - V tej mali vasi ob Savi se je prvomajskega jutra začel tradicionalni 8. gorski tek na Lisci, ki je v Posavje privabil pisano družino rekreativnih tekačev. Na startu se jih je zbralo blizu 140 in skoraj vsi so premagali težavno več kot osem kilometrov dolgo izredno razgibano progo. Na Lisci je tekmovalce pričakalo veliko ljudi, ki so pozdravili vse tiste, ki so zmogli to zahtevno progo. Organizator teka Pavel Drobne in še peščica športnih zanesenjakov je svoje delo opravila zelo dobro, k dobremu vzdušju pa je veliko pripomoglo lepo vreme.

Rezultati - ženske: do 19 let: 1. Praprotnik (Lovrenc), 3. Zalokar (Studenc); do 20 let: 1. Vahčič (Artič); do 30 let: 1. Vivod 51.03.00 (absolutna zmagovalka) Ptuj, 4. Zupan (V. Brusnice); do 40 let: 1. Rejc (Tolmin); do 50 let: 1. Bratuša

(Maribor); moški - do 19 let: 1. Keber (Celje), 2. Sok (Kozje), 5. Vilčnik (Sevnica), 9. Lindič (Š. Toplice); do 20 let: 1. Krens (Gornji Grad), 6. Grojzdek (Sevnica), 7. Kašič (Sevnica), 8. Kink (Zabukovje), 9. Mlakar (Sromlje); do 30 let: 1. Simončič (Laško), 4. Martič (Kočevje), 6. Cvar, 9. Kovarčič (oba Krško); do 35 let: 1. Mernik 43.33.00 (absolutni zmagovalci) Celje, 11. Povše, 15. Sinkovič (oba Sevnica), 17. Kline (Orehovo); do 40 let: 1. Manfreda (Lovrenc), 4. Kuzmin (Brežice); do 45 let: 1. Kirn (Hrastnik), 2. Ožanič (Kostel), 10. Doljak (N. m.), 17. Jazbec (N. m.), 18. Drašček (Radeče), 22. Kužnik (N. m.); do 50 let: 1. Pirman (Š. Loka); do 55 let: 1. Bertonec (Godešič), 2. Kocjančič (Kočevje); do 60 let: 1.

VABLJENI NA MARATON V ČATEŽ

ČATEŽ OB SAVI - Atletski klub Brežice vabi ljubitelje teka na 5. mednarodni maraton Terme Čatež 99, ki bo v nedeljo, 9. maja, ob 10.30 uri. Tekmovalci se bodo pomerili na proгах, dolgih 3, 10 in 21 kilometrov. Prireditelj je vključena v akcijo OKS "Slovenija teče za zdravje".

KRČANI PLAVALI NA DUNAJU

DUNAJ - Mlada krška plavalca Rok Kerin in Nika Jevnik, člana PK Celulozar, sta prejšnji vikend plavala v hudi konkurenci na Dunaju. Resda nista bila med zmagovalci, vendar sta popravila vrsto svojih osebnih rekordov, ki nekaj pomenijo. Rok je osvojil peto mesto na 400 metrov mešano in osmo v disciplini 200 m mešano. Nika Jevnik pa je kar trikrat osvojila 18. mesto, in sicer v disciplinah 100 m prsno, 100 m delfin in 100 m hrbtno.

S. P.

KOČEVJE PRVE V IZOLI

KOČEVJE - Veteranke Roko-metnega kluba Kočevje so redne udeleženke prvomajskega mednarodnega dvodnevnega turnirja v Izoli. Tokrat jim je uspel veliki met, saj so prvega dne v skupini mlajših veterank po porazu proti Dupljam (8:6) zasedle drugo mesto, v nedeljo pa so v kvalitetni skupini premagale Olimpijo iz Vodice (Hrvaška) z 11:4 in Piran z 10:3. V odločilni tekmi pa so ugnale še Velenje s 5:2. V svojih vrstah so imele najboljšo igralko na turnirju Majo Guštin in trenerja Dušana Križmana, ki je prejel kar tri pokale.

PAVEL DROBNE ima največ zaslug, da je tek na Lisci ena najbolj obiskanih rekreativnih prireditev v Sloveniji.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Asfalt na Gorjance nesprejemljiv tujek

DL št. 14, 8. aprila

Ko sem lani zvedel, da je v Uredbi o kategorizaciji državnih cest tudi naša cesta Gabrje-Gospodična-Vah-ta, sem bil zelo zadovoljen, saj to pomeni veliko priznanje zame kot nekdanjega predsednika krajevne skupnosti Gabrje, ki sem vodil rekonstrukcijo in asfaltiranje ceste Brusnice-Gabrje in s tem skupaj s sovaščani tako rekoč pripeljal civilizacijo v naš kraj, saj navedena uredba odpira možnost razvoja turizma našega območja, ker so za to dobri naravni pogoji.

Pač pa sem bil razočaran nad konzervatorji Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, katerih članek Asfalt na Gorjance nesprejemljiv tujek temu kategorično nasprotuje. Ker sem preživel dvajset let v tujini in dobro spoznal večji del Evrope, me ni moglo zgovoriti, kaj je sprejemljivo za naše okolje. Če tega ne obvladajo, naj si gredo za začetek ogledat vsaj Nacionalni park Visoke Ture v Avstriji, kjer pripelje avtomobilska cesta v center območja na Franz Josefs Hoehe na 2.300 m n.v. tik pod Groslockner ob ledeniku Pasterza z vstopom v enajstih kolonah.

V obveznih izhodiščih srednjeročnega in dolgoročnega plana je del Gorjancev res predviden krajinski park, ampak v istih izhodiščih je isto območje tudi definirano območje turizma. Ta izhodišča pa pomenijo tudi to, da je potrebno te namene vnesti tudi v občinski plan, pred tem pa je potrebno s strokovnimi podlagami razrešiti konflikte v prostoru.

V ta namen je bila že pred petimi leti izdelana Krajinska zasnova Gorjanci, ki je stala precej milijonov, pa še do sedaj ni prišla v javno razpravo, kjer bi lahko tudi gospodje konzervatorji dali svoje mnenje, prav tako tudi vsi ostali občani. Zato pričakujemo, da se bo to sedaj, ko je nov veter v naši občini tudi zgodilo.

Razčistiti je potrebno tudi pojem krajinski park, kaj pomeni glede omejitve in kdo bo lastnikom na tem območju dal nadomestno rento za omejeno gospodarjenje. Če park pomeni tako blokado, kot je neureditev cest, ki jo istočasno predpisuje Pravilnik za javne ceste, je to za naš prostor nesprejemljiva zadeva.

Od parkiranja v Gabrju in sprehajanju po Gorjancih, kot si gospodje v članku predstavljajo turizem, naš kraj ne bo nikoli nič imel. Po takem mišljenju je Afrika izjemno turistično razvita, saj večina ljudi tam hodi peš, in to po najkvalitetnejšem blatu in prahu.

Turistični kraj mora ponuditi čim širšo ponudbo, katere usluge izvajalec potem tudi zaračunava. Tako mnenje deli z mano večina krajanov, zato pričakujemo, da bo opisana cesta kmalu asfaltirana in odprta za turistični razvoj našega območja.

MARTIN GAZVODA
predsednik sekcije šoferjev pri
Obrtni zbornici Novo mesto
K studenc 23, Gabrje,
8321 Brusnice

• Ljudi lahko imaš za norca nekaj časa; nekaj ljudi lahko imaš za norca celo ves čas; ne moreš pa imeti za norca vseh ljudi ves čas. (Lincoln)

V NEOBVEZEN PREMISLEK

S tujim perjem

Bržkone je tako že od pametiveka. Namreč to, da eni delajo, drugi pa se tolčejo po prsih, hvalijo se z delom in uspehi tistih prvih. Poglejte: prišlo je v navado, da župan pošilja medijem sporočila, kaj se bo v občini dogajalo, in če imajo časopisi, radijske postaje ali televizija sodelavce iz občine, jih zaprosijo za prispevke. Pošta potuje čez Gorjance in nazaj. Pa ni štos v tem, čeprav bi župan res lahko vedel, kdo od njegovih krajanov kam dopisuje oziroma s kom in kako sodeluje, saj navsezadnje ne gre za pretirano veliko število ljudi, mogoče za tri, štiri. Pa tudi to še ni poanta. V obvestilu za nedavni sprehod okoli Metlike ob obletnici imenovanja kraja nad Obrhom za mesto je pisalo približno takole: "25. aprila 1999 pripravljamo..." in na koncu se je črno na belem lastnoročno podpisal sam gospod župan, ki pa z dejanjem ni imel nič skupnega, saj je prireditev pripravila mestna skupnost, ki ima za predsednika popolnoma drugega človeka. Da je ta drugi človek pripravil zadevo skupaj s sodelavci, je jasno tistim, ki so delali, kdor pa je prebral samo županov dopis, je bil prepričan, kako se je občinska administracija potila s pripravami na sprehod okoli ljubljanskega mesta, seveda na čelu z gospodom županom. Vse skupaj bi človek celo zanemaril, če bi se občinarji izprsi vsaj s cvenkom za čaj, sendvič ali kaj podobnega, a kaj, ko tudi tega ni bilo!

TONI GAŠPERIČ

Dinos mora čimprej iz Bršljina

Z novo lokacijo, ki je že dolgo nujna, bi ubili dve muhi na mah, pa še kakšno povrchu

Novomeški Dinos, ki zbira odpadke oz. surovine za predelavo iz cele Dolenjske - v glavnem gre za čelezo, pločevino, pa tudi razne druge kovine, papir in steklo, vsega se nabere za okoli 30 ton dnevno - se že od leta 1972 nahaja na Ljubljanski cesti v Bršljini, ima pa skupaj okrog 30 zaposlenih. Četudi je nekoliko skrit za drevjem in hišicami, je Dinos vendarle na lokaciji, ki je za to dejavnost več kot neprimerna.

Ureditveni načrt centralnega dela Bršljina, ki se danes že aktivno uresničuje, predvideva spremembo karakterja prostora tudi neposredno ob Dinosu. Centralni del Bršljina naj bi se iz bolj kot ne industrijsko-servisne cone spremenil v nov poslovno-trgovski in upravni center Novega mesta. Čudi pa dejstvo - zdi se celo nerazumno - da v dokumentu ni bil zajet prostor ob Ljubljanski cesti severno od tod vse do bodoče obvoznice in s tem tudi prostor Dinosu. Nekdo je očitno menil, da se karakter tega prostora lahko ostro loči že pri sedanjih policijskih postajah; toda kar je, pač je.

Vsekakor je očitno, da se v prostor bodočega centra, kot tudi v bližino stanovanjskega naselja Dinosu slabo vklaplja oz. da bo takšna raba tega prostora v prihodnje še bolj neprimerna ter da bi bilo potrebno stvar sanirati, predvsem pa razmišljati oziroma poiskati novo lokacijo za Dinos. S tem bi osvobodili obstoječo lokacijo za investitorje, ki bi s primernejšo, mestotvorno dejavnostjo tukaj primerne ugodili interesu mesta, hkrati pa bi bilo moč zadovoljiti tudi interes Dinosu, ki za večjo učinkovitost svojega dela nujno potrebuje priključek na železniško omrežje, kar pa na obstoječi lokaciji, žal, ni izvedljivo. Priključek na železnico bi olajšal prevažanje surovin do pre-

delovalca, s čimer bi bil, kar je precej pomembno, prevoz s cest preusmerjen na tiro. Nova lokacija Dinosu bi bila tako lahko poseg, ki bi "ubili dve muhi, pa še kakšno zraven, na en mah".

Kot primerna nova lokacija za Dinos se kaže prostor v Češči vasi oz. Zalogu, kjer je sedaj že BTC, ki je del svojih površin pripravljen oddati drugim uporabnikom. V tem prostoru je tudi sicer predvideno morebitno lociranje novih industrijskih objektov, zato Dinos tu ne bi nikakor kvaril "vzdušja", celo nasprotno. Lokacija je primerna tako zaradi obstoječih kot tudi bodočih infrastrukture, predvsem pa omogoča Dinosu izgradnjo priključka na železniško omrežje; tudi izgradnja zahodne mestne obvoznice, ki bo nadaljevanje severne, je le dodaten argument za takšno odločitev.

Da bi omogočili zbiranje, predelavo, reciklažo najrazličnejših vrst odpadkov, kar je danes ena izmed pomembnejših in dobrodošli dejavnosti, mora Novo me-

sto vsekakor dokazati svojo okoljevarstveno držo ter gospodarstvu omogočiti kar najboljše pogoje za delo tudi z vidika prostora, zmanjšati število zgrešenih investicij obstoječim porabnikom prostora, novim investitorjem pa z atraktivnimi lokacijami, in to del Bršljina v nekem oziru postaja, tudi omogočiti prihod v mesto in tukajšnji razvoj. Saj vemo: "mislimo globalno, delujemo lokalno".

TOMAŽ LEVIČAR

NAGRADNI VPRAŠANJI NOTRANJSKEGA RADIA

LOGATEC - Notranjski radio Logatec tokrat vprašuje, v katerem gostišču na Vrhniki prepeva Dejan (nagrada je večerja oz. kosilo da dve osebi v Gostilni Marinci) in katerega dne bo otvoritev nove industrijske prodajalne družbe Iskra Antene (nagrada je sobna antena). Odgovore pošljite do sobote, 8. maja, na NTR Logatec, p.p. 99, 1370 Logatec, s pripisom: za oddajo "99 minut za obešanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradenica za 18. april sta: Rozi Golob iz Cerknice in Janez Totter iz Črnomlja.

Litijske novice

RAZSTAVA GRBOV NA GRADU BOGENŠPERK - Te dni si obiskovalci gradu Bogenšperk v nekdanjem lovskem muzeju lahko ogledajo razstavo grbov, ki jo je pred nekaj dnevi odprlo društvo Heraldika Slovenica. Med njimi žal ni grba litijske občine, ker ni izdelan po heraldičnih pravilih. Po njihovem mnenju izkopašine, kot je vaška situata, ne sodijo v grb.

KLAVIRSKI KONCERT HA- UPTMANOVE - V litijskem kulturnem domu se je pred dnevi predstavila mlada umetnica, pianistka Veronika Hauptman, ki je svojo glasbeno pot začela v litijski glasbeni šoli. V Ljubljani je leta 1993 diplomirala pri prof. Alenki Dekle- va in 1998 nadaljevala na glasbeni akademiji pri prof. Hinku Haasu. Izpopolnjuje se na številnih mednarodnih mojstrskih tečajih. Je dobitnica študentske Prešernove nagrade. Koncert v Litiji je posvetila svoji mami.

POSLANSKI VEČER - Franci Rokavec, poslanec v državnem zboru, je pripravil drugi poslanski večer z gosti: državnim sekretarjem za ceste Žaretom Pregljem, predsednikom uprave DARS-a Janezom Božičem in direktorjem direkcije za ceste Viljemom Žavarlanom o cestni problematiki v litijski občini. Letos se bodo poleg dokončanja del na Zasavski cesti pri Verneku in priprave idejnega načrta za odsek Spodnji Hotič-Zgornji Log dela nadaljevala ali pa se že na cestnih odsekih Trebljevo-Gozd Reka, Velika Reka-Velika Preska, Moravče-Čatež in na cesti Šmartno-Bogenšperk. Pripraviti je treba idejni načrt za šmarsko obvoznico.

SVETOVNI DAN KNJIGE - V litijski knjižnici so letošnji dan knjige proslavili nekoliko drugače. Na glavnem trgu pred znamenito "štirno" naj bi postavili stojnico s prodajo starih knjig, ki so jih knjižnici podarili občani, ter pripravili kulturni program, a je vse skupaj preprečilo slabo vreme. Program so pripravili kar v knjižnici, kjer so si obiskovalci lahko ogledali tudi razstavo z naslovom Babica, dedek in vnuk. Letošnje leto je namreč razglašeno za mednarodno leto starejših.

K. ŠUŠTERŠIČ

Sožitje ne potrebuje kasnejših sprav

Toplice v spomin na dan upora in praznik dela

DOLENJSKE TOPLICE - Leto za letom pripravijo v tem zdraviliškem kraju dostojno počastitev dneva upora in praznik dela. Zdaj, ko imajo svojo občino, so 27. aprila popoldne prvič slavili obojni praznik v dvorani toplaške osnovne šole. Že ob 14. uri je bila tam najprej letna konferenca Zveze borcev, na kateri je predsednik Metod Rom izčrpano poročal o enoletnem delu organizacije, ki združuje 139 članov, med katerimi je 66 žensk. Dobro sodelujejo z domačim upokojskim društvom, vedno pa najdejo razumevanje za svoje delo tudi pri vodstvu zdravilišča, osnovni šoli, podjetju IRIS in enoti GG v Podturu - Črmošnjicah.

Poročila so potrdila, da bori NOV v Dol. Toplicah ne varčujejo z močmi, ko sprejemajo in uresničujejo letne načrte. Veliko drobnih nalog varuje dediščino NOB in kulturnih vrednot, vedno pa jih preveča zlasti skrb za najstarejše in bolne člane. O delu Območne organizacije ZB jim je govoril predsednik Ludvik Golob. Posebej so pohvalili delo Društva za ohranjanje partizanskih grobov na Rogu in Jožeta Bučarja, ki združuje zdaj že skoraj 500 članov. Že zdaj je povabil borce in druge domačine na srečanje, ki bo 3. julija na Resi. Do leta 2002 bodo uredili tudi grobišče v Starem Logu, kjer so letos zasadili 1300 mladih dreves.

Ob 16. uri se je začela slavnostna akademija, na kateri so sodelovali pevci upokojskega društva iz Straže pod vodstvom Mitje Bukovca, domači šolarji in njihovi prijatelji iz Vavte vasi. Prvi je govoril na proslavi Metod Rom, za njim pa župan Franci Vovk, ki je toplo pozdravil zbrane Topličane in jim čestital za praznik. Med drugim je poudaril, da ne potrebujemo novih priložnosti za kasnejše sprave, saj nam sožitje ponuja mirno in ustvarjalno življenje. Pretresljivo pesem v spomin partizanu Janezu Tomincu-Tomažu iz Suhe krajine je prebrala Ljuba Senica. Celoten spored je veljal spoštljivim občutkom preteklosti in kar obsežnim nalogam v mladi, razvijajoči se topliški občini.

T. GOŠNIK

V ENI NOČI ZA NEKAJ PLAČ

NOVO MESTO, TREBNJE - Nekateri na svoje podvige z informacijami dobro oboroženi lopovi v eni noči zaslužijo toliko kot nekateri delavci v več mesecih ne. Neznani znikavci, ki je v noči na 18. april v ulici Nad mlino vdrli v avto D. O. iz okolice Straže, je v noč odšel z za 237 tisoč tolarjev trenir, rjuh, brisač in spodnjega perila, kar je lastnik prodajal na terenu, pobral pa je tudi dokumente. Še bolje je zaslužil drugi neznani lopov dva dneva pred tem, ko je v Trebnjem vdrli v hišo M. K. in s sabo odnesel za pol milijona tolarjev, deviz, tolarjev in zlatnine.

KAJ PIŠEJO DRUGI

Če bomo požrli to, potem bomo požrli tudi karkoli

Kako si slovensko ustavno sodišče samo zbija avtoriteto

Sporna razsodba ustavnega sodišča glede večinskega volilnega sistema je dejansko taka, da njeno nerazumnost lahko uvidi vsak otrok. Kršitve procesnih pravil, po katerih bi bilo sploh mogoče priti do utemeljene razsodbe, tako v oči bijoče, da razsodbi jemljejo sleherni legitimnost - nenazadnje se je celo nihče od njenih avtorjev doslej ni uspel z minimalno verodostojnostjo postaviti po robu nadvsem prepričljivim kritikam. Največ, kar so lahko storili, je le suho zagotavljanje njene brezpriznavnosti - tu da je najvišja in poslednja beseda, pred katero naj poklekne celotni pravni in politični red in pred katero naj pozabimo na svojo pamet. Vnazajšnje spreminjanje pravil in neskrupulozna, javno oznanjana politična motiviranost razsodbe sta tako očitna, da tej najvišji besedi jemljeta sleherni veljavo.

Če bomo požrli to, potem bomo požrli karkoli, vsakršno oblastniško samovoljo, in ne bo je več instance, ki bi lahko z verodostojnostjo in legitimnostjo s prstom pokazala na posamezne kršitve. Ali si ni ustavno sodišče s tako razsodbo in z nepravilnostjo na samokritiko samo odvzelo avtoriteto, ki bi lahko ščitila pravno državo? Zato je nespoštovanje razsodbe ustavnega sodišča danes dolžnost, ki nas zavezuje ne kot pripadnike te ali one politične opcije s takimi ali drugačnimi kalkulacijami, ne kot zagovornike tega ali onega volilnega sistema, temveč kot dediče razsvetljenstva. (Delo)

MLADEN DOLAR

S KRVAVEGA KAMNA NA JAVOROVICO - Prvomajskega pohoda na Javorovico, ki so ga pripravili člani Območnega združenja slovenskih častnikov Novo mesto, se je udeležilo okoli 100 častnikov in njihovih družinskih članov. V sončnem vremenu so pohodniki premagovali strmine Gorjancev, da bi tako obudili spomine na partizane, ki so se borili za osvoboditev domovine in za slovensko državo. Pohodniki so zaključili pohod na Javorovici, kjer so se udeležili prvomajske proslave. Vsem so se močno vitsile v spomin besede slavnostnega govornika Miloša Kovačiča. Na Javorovici so se okrepčali z golažem, ki so ga skuhal kuharji Vojašnice Novo mesto. Na sliki so udeleženci pohoda, ki ga je že tretjič zapored pripravila ZOŠC Novo mesto. (Foto: D. Đukić)

Najnovije v laseh

Nekaj vrst najnovjših letošnjih frizur:

• **Nežne plavalaske:** blaga asimetrija; s postopnim striženjem je odvzeta teža las in tako dosežemo vizualno gostoto las. Barva je topla, svetla, kar dosežemo z več niansami hkrati.

• **Dolgi lasje delujejo žensko:** lasje so na straneh postrženi stopničasto, glede na naravno skodranost pa je dovolj oblikovanje konic z gelom, ki jih oblikujemo s prsti.

• **Povratek minivala:** letošnje poletje mojstri frizur napovedujejo tudi povratek minivala. Toda na drugačen način, kot smo ga bili navajeni: gre za nežne kodre, in ne kodre, ki višijo navzdol.

• **Začesani minival:** lahki minival lahko naredimo na kratkih laseh, zatem jih ne razčesamo, temveč samo začesamo in učvrstimo z lakom za lase.

• **Vedno moderni bob:** klasično postrženi bob (deška frizura) z zelo modernim detajlom: kratkimi, gostimi resicami. Takšno frizuro je zelo enostavno drževati in dovolj je, če jo posušimo naravno.

• **Enostavno z voskom:** kratka, postopno postržena klasična frizura se lahko za trenutek spremeni v moderno večerno varianto. Dovolj je, da na lase nanesemo vosk.

• **Preča na sredini:** klasična linija konice so stopničasto izpodrežane na stranskem delu glave. Preča je lahko na sredini ali s strani.

• **Najmodernejše:** moderna, kratka frizura z zelo kratkimi resicami in neenakomerno pristrženi prameni las na vrhu glave. Naredimo rdeče pramene, frizuro pa razmršimo z voskom in gelom.

Izberite same: poslovne ženske se bodo verjetno odločile za enostavne kratke frizure, romantične za daljše, a najmlajše za neobičajne barve in oblike.

JERCA LEGAN

Jože Jernejčič

Vsako leto si se veselil pričetka pomladi, ki te je navdala z novimi močmi. Letošnjega prebujanja narave nisi mogel opazovati, sredi aprila si nas zapustil, a nam so ostali lepi in bogati spomini nate.

Na svet si prijel marca 1921. leta na desnem bregu Krke v Žužemberku. Od številne družine, ki je štela sedem otrok, si ostal edini, saj so trije otroci umrli še majhni, tri brate pa si izgubil med drugo svetovno vojno.

Po končani osnovni šoli si se šel učiti za krojača k Bobnarjevim v Dolenski Toplici. Nato si se zaposlil v krojaškem podjetju Elita v Ljubljani in tam opravil tudi mojstrski izpit. Iz radovednosti in uka žejen znanja si spoznal številne kraje, tudi Ljubljano, kjer si spoznal življenjsko sopotnico Marico in se z njo poročil. Po dveh letih sta se preselila v tvoj rodni Žužemberk, kjer vaju je čakala požgana hiša in starša. Novo veselje so vama v življenje prinesli štiri otroci, danes že starši, celo babica in dedek. V rodnem kraju si delal kot krojaški mojster na trgu, kjer si imel svojo delavnico, v kateri si obrti izučil več deklet. Kot zelo dober krojač si spretno sukal šivanko tudi v pokoju. Veljal si za zgovornega in razgledanega človeka. Zanimala te je zgodovina tvojih staršev in kraja, zato si skrbno zbiral stare dokumente in knjige. Hvala za vse, kar si nam dal!

Vnučinja Andreja

Prgišče misli

• Ob humorističnih TV-oddajah zaspiš, ob informativnih se zbudiš. (Cjuha)

• Dobra pečenka na daleč diši, slaba še bolj na daleč smrdi. (Češki pregovor)

• Življenje, veselje je kot praznično kosilo. Zakaj bi natepal samo juho, ko je miza polna raznovrstnih dobrot. (Križnar)

• Samo idioti se nikoli ne spreminjajo. (Pompidou)

• Kdor je kdaj občutil revščino na svoji koži, bo zmeraj drugače gledal na svet. (Jewel)

V Šentjerneju nov rod rokometasice

Menjava generacije je naredila svoje, zdaj so na površju mlade rokometasice

ŠENTJERNEJ - Šentjernej je bil včasih eno od središč slovenskega ženskega rokmeta, zlasti v letih, ko so v samem vrhu bile tudi Novomeščanke. Ker do pričakovane združitve dveh klubov ni prišlo, čeprav bi to koristilo dolenskemu rokometu, sta malo kasneje oba kluba "mrknila" na slovenski rokometni sceni.

V letih 1989 - 1996 je prišlo v Šentjerneju do hude rokometne krize, ki je botrovala ukinitvi rokometnega kluba Šentjernej. Na pobudo šentjernejskega župana Franca Hudoklina so ženski rokomet v sezoni 1996/1997 spet postavili na noge.

Trener Simon Turk je dejal: "Nad ponovnim prebujanjem ženskega rokmeta v sezoni 1996/1997 sem bil zelo navdušen, vendar sem menil, da v omenjeni sezoni premalo posvečamo pozornost pridobivanju najbolj perspektivnih mladih rokometasice. Mislim, da se je tedanje vodstvo kluba preveč zadovoljilo z uspešno igro igralke (veteranke) ter nerealno postavljalo cilje glede nadaljnjega razvoja rokmeta v Šentjerneju, ki jih je gradilo na uspehih ekipe, katere je dosegla v glavnem po zaslugi starejših rokometasice."

Potem pa je nadaljeval: "Da so starejše rokometasice resnično bile neperspektivne za nadaljnji razvoj,

saj so nekatere prenehale igrati, kar je sicer na starost razumljivo, sem bil v igralni sezoni 1997/1998 prisiljen sestaviti mlado ekipo, v kateri so bila tudi trinajstletna dekleta, pomagalo pa je tudi nekaj starejših rokometasice. S takšno ekipo nismo mogli doseči veliko, uvrstili smo se na 7. mesto v II. članski državni ligi. Bolj kot sam rezultat pa je pomembno dejstvo, da smo v tem času dobili generalnega pokrovitelja VIAS iz Novega mesta in vrsto drugih sponzorjev. Klub se je tako preimenoval v RK VIAS Šentjernej. Dobili smo tudi trdno vodstvo kluba, ki ga vodi Miran Tomljanovič, in uredili finančno plat kluba."

Rokometni klub VIAS Šentjernej se bo skušal postaviti na lastne noge.

Kar pomeni, da bodo v glavnem računali na mlade rokometasice, starejšim pa se bodo počasi zahvalili za veliko pomoč. Pripravili so tudi petletni perspektivni program, ki ga je klubska uprava že potrdila. V tem času bo ekipa počasi dozorevala, povzpela naj bi se v sam vrh II. državne lige in si tako priborila možnosti igranja v eliti slovenskega ženskega rokmeta. "Moramo biti strpni. Kajti sadovi našega načrtnega dela se ne bodo pokazali čez noč. Strpnost potrebujemo tudi v klubi upravi pa tudi pri sponzorjih", pravi prvi trener Simon Turk.

Barve rokometnega kluba VIAS Šentjernej branijo: Slavica in Nataša Turk, Nataša Gošte, Katarina Pavlenič, Damjana Drmaž, Mojca Cvelbar, Jerneja Bučar, Katja Grabnar, Janja Hudoklin, Urška Jamnik, Mateja Jordan, Marjanca Luzar, Snežana Mijatović, Sanja Zagorc, Nina Škofljanc in Maja Judež.

RAZGIBANE ROKOMETASICE VIAS Šentjernej niso živahne samo pred fotografskim objektivom, ampak tudi na igrišču.

ZAGORELI PRAZNIČNI KRESOVI - Na predvečer prvega maja so zagoreli številni kresovi tudi po Suhi krajini. V Hinjah sta ob gasilskem domu pripravili lep kulturni program KD Hinje in osnovna šola Prevole. Učenci in učence so uprizorili krajšo igro, nato pa so ob spremljavi Matjaža Kohka zapeli priljubljene karaoke. Najboljšim trem je podelil nagrade župan Franc Skufca. Kresovi so ta večer zagoreli na številnih hribih na Prevolah, na Sv. Katarini, na Cvibljah pod spomenikom, na Podgozdu itd. Prvomajsko srečanje občanov je bilo na Komanci. Tja so se ob 8. uri zjutraj iz Žužemberka na pobudo TD Suha krajina odpravili številni pohodniki, veselo druženje je z dobro glasbo podprl ansambel Kosobrin, gasilci iz Žužemberka pa so poskrbeli za okrepčilo. Na sliki: karaoke v Hinjah. (Foto: S. Mirtič)

TRADICIONALNO KRESOVANJE V STRAŽI - Vaščani Straže so letos pripravili že tretje kresovanje zapovrstjo pod Vidicevim kozolcem. Ob tej priložnosti so pripravili kulturni program in razstavo nagrajenih fotografij z naslovom Mali princ avtorja Boruta Peterlina. Na predstavi je Franc Umek predstavil tudi svojo pesniško zbirko "Tretji korak". Na kresovanju se je zbralo precej ljudi, ki so se zadržali do budnice. (Foto: B. Peterlin)

PRIZNANJE OSKRBNIKU - Člani metliškega Planinskega društva so se do osamosvojitve Slovenije vsako leto 1. maja srečevali na Kleku, potem pa so se odločili za srečanja pri Miklavžu na Gorjancih. Pri pripravi srečanja, ki se ga udeležijo okrog sto planincev in ljubiteljev gora iz metliške občine, jim izdatno pomaga oskrbnik doma pri Miklavžu Ivan Kos (v sredini), zato so se mu planinci letos oddolžili s priznanjem, ki sta mu ga izročila predsednik društva Toni Krašovec in podpredsednik Stane Brodareč. Letos se je že drugič zgodilo, da je nekaj planincev opolnoči, ko je ponehal kres, peš krenilo iz Metlike na Gorjance, nekaj pa jih je nadaljevalo pot tudi na proslavo na Javorovico. (Foto: M. B.-J.)

NAŠE KORENINE

Najstarejši šmihelski gasilec

Vsenaokoli je divjala vojna, a svet, v katerem je bil takrat potisnjen, je bil kakor otoček sredi divjega oceana. Tone Lavrič je bil eden od taboriščnikov, ki so jih semkaj pripeljali nemški vojaki. Ko se je vlak ustavil v avstrijskem Gradcu in so taboriščniki zlezli z njega, so jih obkolili okoliški kmetje. Izmed sestradanih in izmučenih potnikov so izbirali ljudi, ki bi jih lahko porabili za delo. Jetniki so bili kot živina na sejmu, kmetje pa so si jih ogledovali in ocenjevali. Tone ni bil ravno v najboljšem stanju. Za njim je bilo več kot leto bivanja v italijanskih koncentracijskih taboriščih. To se je seveda poznalo na njegovi mršavi postavi. Pa vendar - bil je Slovenec, vajen kmečkega dela in kar dobro je znal nemško. To je bilo verjetno odločilno, da ga je eden od avstrijskih kmetov potegnil iz vrste čakajočih in ga popeljal na svoje posestvo. Mnogo drugih, ki niso imeli te sreče, je nadaljevalo pot v delovno taborišče.

Na avstrijsko podeželje se je Tone hitro navadil. Delal je na polju, v sadovnjaku in pomagal v hlevu. S kmetom sta klala prašiče in stiskala mošt. Domačih moških pa je bilo v okolici vse manj. Hitlerjev režim jih je poslal na pot brez vrnitve. Doma so ostajala dekleta in žene, nemočni starci in otroci. Za težja dela so bili sposobni le še ujetniki. Ti so ponavadi spali v hlevih. Pa jim ni bilo dolgčas - domačinke so prihajale ponoči k njim na obisk, da bi nadomestile, za kar jih je prikrajšala vojna. Tako je Tone kmalu pozabil na tegobe italijanskih taborišč. Zanimivo je tudi, kako se je hkrati s stanjem na fronti spreminjal odnos okolja do ujetnikov: dlje je trajala vojna in bolj se je nemški vojaški stroj izrpal, prijaznejše se je vedlo. Proti koncu vojne je Tone že lahko spal v hiši, vendar ga nič na svetu ne bi zadržalo v teh krajih, ko se je nemška ošabnost sesula. Vrniti se je domov.

Danes jih ima tisti Tone že krepko čez devetdeset. Je dvakrat oče in trikrat dedek in že skoraj tri in pol desetletja upokojenec. Sediva v kuhinji njegove hiše, ki jo je zgradil v Šmihelu, še predno je ta postal eno od predmestij Novega mesta, in se pogovarja o njegovem življenju. Izhaja od Lavričevih ali po domače Spajevih v subokranjski vasi Podlipa. Kmetija je bila sorazmerno velika, saj je z gozdom vred merila kar petinsedemdeset hektarov, a subokranjska zemlja je bila skopa, in ko so na svet privekali prvi trije otroci, je oče Jože odšel v Ameriko, da bi tam zaslužil kaj denarja za lažje življenje. Po dveh letih se je vrnil in rodili so se še trije otroci, med njimi leta 1908 Tone. Oče je potem še enkrat krenil čez ocean. V ameriški zvezni državi Montana se mu je obetal namreč dober posel: prevzemal je večje gozdove in najemal delavce, da so jih posekali, potem je les prodal in pospravil dobiček. Še sreča, da je bil takrat v Ameriki, kajti v Evropi bi mu trda predla. Vnela se je namreč prva svetovna vojna, ki je marsikatero družino hudo prizadela. Vrnili

se je šele v drugi polovici dvajsetih, potem ko so se nad novo celino že zbirali temni oblaki gospodarske krize.

Spajevu kmetijo v Podlipi je medtem vodila njegova žena Marjeta, doma pri Gorčevih v Knežji vasi, po domače Urševa Meta. Umno je gospodarila in starejši otroci so ji bili pri tem v veliko pomoč. Tone, ki je bil med mlajšimi, je po koncu prve svetovne vojne odšel v novomeške sole. Živel je pri sorodniku Juliju Lavriču, tajniku občine Šmihel-Stopiče. A se je zataknil, ko je končal nižjo gimnazijo. Mati je na vsak način hotela, da bi šel študirat za duhovnika, Tone pa nad tem ni bil navdušen. Čeprav mu drugačnega šolanja mati ni hotela več plačevati, je nadaljeval po svoje. Najprej se je preživljal z inštrukcijami, da je končal gimnazijo, potem pa se je zaposlil pri novomeškem trgovcu Ogorevcu. Ta je imel svojo manufakturno trgovino tam, kjer je zdaj Mladinska knjiga. Blizu je imel tudi Andrijač svojo lekarno.

V njegovo brezskrbno mladost v Novem mestu pa je kmalu posegel srbski kralj. Poklical ga je v vojsko. Štiri leta mornarice, kamor so ga vtaknili, niso bila mačji kašeli, a Tone se je v njej tako dobro odrezal, da je dobil čin narednika, potem pa še službo v kraljevi mornarici. Takšno življenje mu je postalo všeč, toda idila ni trajala dolgo. Evropa so spet začeli stresati krči svetovne vojne. Sredi aprila enainštiridesetega je prišla italijanska vojska in posadke so jim morale prepustiti ladje, zbrane v Kotoru. Začela se je dolga pot domov, ki je trajala vse do začetka maja. Vendar so bili tudi doma Italijani. Toneta so sicer pustili dlje časa pri miru, a ko je postal odpor proti okupaciji vse močnejši, so ga odpeljali v koncentracijsko taborišče v Gonarsu in potem v Padovo. Tu so taboriščniki po dobrem letu stradanja dočakali italijansko kapitulacijo, namesto svobode pa so jih pozdravile naperjene nemške puške in jih pospremile na vlak. Ko je blizu Litije Tone začutil bližino domačih krajev, je skočil z vlaka in se odpravil proti domu. A so ga v Trzinu pri Mokronogu spet zajeli Nemci in odpeljali v Gradec.

"Tam sem živel kakor 'bubreg' v loju. Vojna je bila tako daleč!" se še danes spominja Tone, ko se pogovarja o tistem času na Spodnjem Stajerskem. Morda je koga premamilo lagodno življenje in je ostal kot gospodar na urejenem posestvu in v naročju vojne vdove v Avstriji, a Tone se je, ko je bil spet svoboden, vrnil v porušeno domovino in pomagal pri njeni izgradnji. V povojnih letih bi ga našli na različnih funkcijah v krajevni samoupravi, z njim pa se še danes ponašajo šmihelski gasilci, saj je njihov najstarejši še živeči član in njihov častni predsednik gasilskega društva, ki bo čez dober mesec praznovalo sedemdesetletnico obstoja, pa ni kar tako. Tone je bil z njim večino časa, takrat, ko je gradilo nov dom, pa celo njegov predsednik.

TONE JAKŠE

DOKTORSKA DISERTACIJA

Na Dvoru edinstven tehnični spomenik

Ljubezen do raziskovanja preteklosti je pripeljala dr. Matijo Žargija, rojenega Ljubljancina, na Dolenjsko, na Dvor, kjer je bila nekdanja največja železovarna južno od Alp. Dr. Žargija so Dolenjci lahko spoznali leta 1980, ko je strokovno sodeloval pri razstavi v Dolenjskem muzeju in tudi ob 200-letnici ustanovitve železarne, ko so bile na Dvoru leta 1996 pomembne slovesnosti in razstava Marinčeve zbirke. Vsa leta si je prizadeval, da bi Dvor dobil primeren razstaveni prostor. Pred kratkim je promoviral na Filozofski fakulteti z disertacijo *Zgodovina železarne na Dvoru ob Krki 1795-1891*, zato smo ga zaprosili za pogovor.

• Kdaj ste se prvič srečali z dvorsko železarno?

„Po končanem študiju umetnostne zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani sem se leta 1974 zaposlil v Narodnem muzeju Slovenije, kjer sem kot kustos zadolžen za kovinsko gradivo. Leta 1991 sem na umetnostni zgodovini zagovarjal magistrsko nalogo, marca letos pa doktorsko disertacijo. V vsem tem času sem v Narodnem muzeju pripravil ali pri njih sodeloval kar z nekaj razstavami, kot so: Kositer na Slovenskem, Secesija na Slovenskem, Slovenci v letu 1789, Gradovi minevajo, fabrike nastajajo, Bitka pri Sisku 1593 in Gotika v Sloveniji. Vse razstave so spremljali bogati katalogi.

Od naštetih tem me je vseskozi zanimala prav železarna na Dvoru. S preučevanjem njene zgodovine in izdelkov sem se začel ukvarjati že leta 1978, ko sva s kolegico Meto Matijević začela evidentirati izdelke v muzejih, na terenu in pri zasebnikih. Od njih bi na prvem mestu omenil pokojnega prijatelja, režiserja in pisatelja Marjana Marince iz Trebeče vasi, in njegovo bogato zbirko dvorskih izdelkov.

Rezultat tega dela je bila moja prva razstava, pri kateri sem imel čast sodelovati. Dr. Jože Šorn, Meto Matijević in jaz smo namreč leta 1980 pripravili odmevno razstavo s preprostim naslovom *Železarna na Dvoru pri Žužemberku*. Razstava je pozneje gostovala še v Narodnem muzeju.

• Ste pri svojem delu o železarni našli na kaj novega?

„Ključnega pomena je bil dan, ko mi je zgodovinar dr. Vinko Rajšp posredoval popis tovarniškega arhiva iz družinskega arhiva knezov Auerspergov, shranjenega na Dunaju. Arhiv obsega devetnajst fasciklov ali dobra dva metra arhivalij. Po daljšem oklevanju sem zaprosil princa Heinricha Auersperga, da mi dovoli študij arhiva. Dovoljenje sem brez težav dobil. Prejel sem enomesečno stipendijo in začel z delom.

• Vse to ste zbrali in obravnavali v doktorski disertaciji?

„Vse od leta 1978, ko sem začel proučevati železarno na Dvoru, zlasti njene izdelke, me je bolj poglobljeno študiju spodbudilo proučevanje Auerspergovskega arhiva, ki je ob posameznih dokumentih iz Slovenskih arhivov, objavljenih virih in literaturi temelj te disertacije. Zgodovino železarne sem uredil kronološko, na štiri pomembna obdobja, katerih nosilci so bili teoretično in praktično izobraženi vodilni uslužbenci, ki pa so prihajali od drugod. V okviru posameznih obdobj sem poleg tehnologije, nekaterih izumov, izdelkov in načrtov zanje posebej skušal posvetiti življenju delavcev v tovarni. V obširnem arhivu se je težko odločiti, kateri del je pomembnejši, vsekakor pa sta izjemnega pomena dva dolgotrajna sodna procesa (Horstov in Engelthalerjev), ki natančno osvetljujejo delovanje železarne med leti 1837-1870, veliko tehničnih

izboljšav, opremljenih z načrti in inventarjev iz let 1864, 1869 in 1870.

Drugo pomembno obdobje se začne s prihodom Ignaza Vitusa Engelberta Pantza, ki je klasično fužino spremenil v za tiste čase sodobno železovarno. Do sedaj ni bilo o njegovem življenju nič znanega, sedaj pa vemo, da se je rodil na Stajerskem, kjer je študiral in kaj vse je pisal. Nov je tudi cenik izdelkov, ki so jih izdelovali v času Pantza. Po tem je potrebno omeniti še direktorja Horsta, ki je zgradil nova poslopja, še eno kupolno peč in razširil ponudbo, med drugim mu je uspelo pridobiti naročilo za izdelavo kandelabrov za Markov trg v Benetkah, potem pa ga je Auersperg iz neznanega razloga odpustil, ni pa znano tudi, če so kandelabre na Markovem trgu res izdelali dvorski železarji. Po zlati dobi železarstva so sledile številne menjave direktorjev, železarna je še kar uspešno poslovala vse do leta 1878, ko je bil zanjo usoden požar. Od takrat je tovarna tehnološko nazadovala. Ohranjeni so zelo zanimivi sodni spisi dveh direktorjev, Horsta in Engelthalerja, ki sta železarno zaradi neizplačane pokojnine. Iz teh spisov se izve vse o življenju, šolanju direktorjev, kakšne so bile tovarne, ne nazadnje tudi o tem, kaj vse so ti direktorji za tovarno naredili. Zanimiv je ohranjeni inventar dvorske železarne, v njem so navedeni delavci po posameznih enotah in za kakšno orodje so bili zadolženi.

Znan je tudi popis stanovanj, iz katerih se vidi, v kakšnih razmerah so živeli delavci in v kakšnih višjih uslužbenci. Poleg tega so imeli na Dvoru fabriško točilnico, bogato strokovno knjižnico, tovarniško šolo in v Stavci vasi kegljišče in vinski klet. V inventarju ob predaji poslova Engelthalerja marca 1864, ki je vseboval dva zvezka, je popisano celo premoženje železarne, od knjig v fabriški knjižnici do zadnjega vijaka. Popisana so tudi vsa stanovanja; železarna je imela enajst stanovanjskih hiš in več najetih stanovanj na Dvoru, Jami, v Mačkovcu in Sadijni vasi. Imeli so tudi poslopje direktorje (grad) in novo upravno stavbo „Neues Wohnhaus“ (Možetova hiša). V poslopju direktorje so bile predsoba, kuhinja in dve sobi za posle. V prvem nadstropju pa direktorjevo stanovanje in dve tujski sobi, direktorjeva in blagajniška pisarna ter strokovna knjižnica. Ob tej enonadstropni hiši je bil vrt z leseno uvo v švicarskem slogu.

Direkcija je imela tudi hlev z dvema konjema, službeno kočijo

iz leta 1837 z usnjenim prtližnikom in še dve štirisedežni kočiji iz leta 1846. V enonadstropni upravni stavbi, današnji Možetovi hiši, so v pritličju imeli šolo in odpravo skladišče pa tudi stanovanja, v katerih so stanovali: fužinska asistenta Mayer in Krestan, skladiščnik Picek in strekar Meglič. V prvem nadstropju na desni strani je imel stanovanje fužinski upravitelj (Dobner), na levi pa strojnik (Bossard, za njim Fergl), v tretji sobi pa je stanoval korašpodent. Na podstrehi so bila stanovanja za delavce, ki so še danes označene s številkami.

• Kako bi rešili vsaj del bogate dediščine, ki nezadržno izginja?

„Rad bi opozoril na obstoječa poslopja nekdanje mehanične delavnice in modelarne, ki sta še ohranjeni stavbi, vendar obstaja nevarnost, da bosta začeli po ukinitvi proizvodnje podjetja Novoles propadati. Tako kot propadajo in izginjajo številni izdelki na terenu. Zalostno podobno kažejo številna pokopališča, med drugim tudi v Žužemberku, kjer je že popolnoma osiromašeno. „Zbiralci“ ropajo križe in nabožne reliefe, v Šmihelu pri Novem mestu propadajo monumentalni, kulturnozgodovinski in likovno pomembni Langerjev nagrobnik in razbiti kamniti nagrobnik pomembnega dvorskega direktorja Engelthalerja. Z vsa odgovornostjo je potrebno ohraniti ostanke železarne, pomembnega industrijskega obrata devetnajstega stoletja, v nasprotnem se bo ta tehnični spomenik kot že mnogo drugih ohranil samo na papirju...

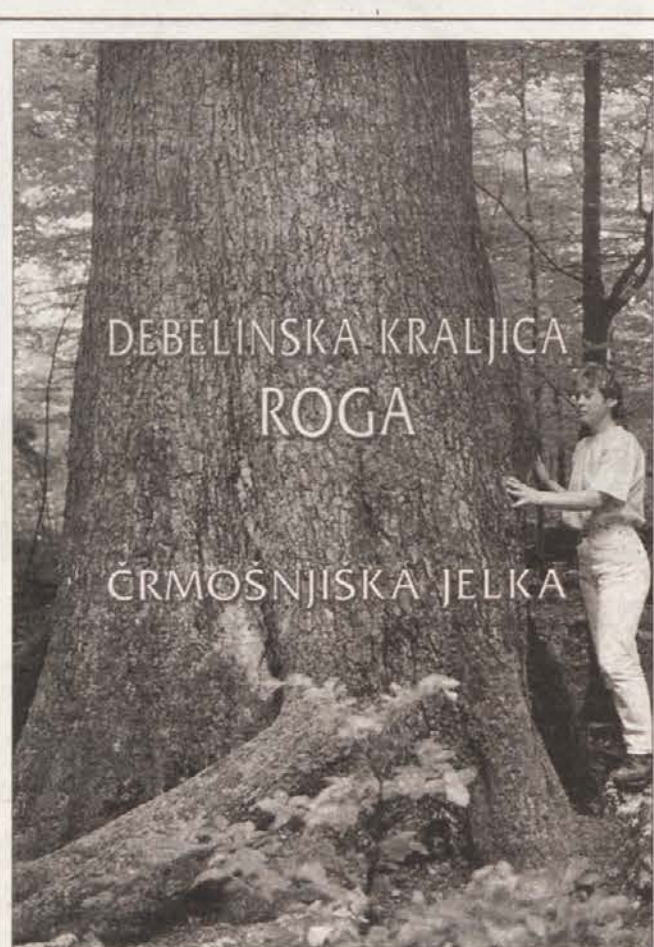
• In muzej?

„Vsekakor je potreben! Prva lokacija, ki je bila namenjena za muzej na Dvoru, je bila bivša Skrabčeva hiša. To je ena najstarejših in najpomembnejših stavb na Dvoru, ki se bo podrla, in če bi se uredila, bi bila lahko v njej Marinceva zbirka, kot je to železarni sam Marjan Marinc, v njej pa bi lahko imeli gostinsko ponudbo z domačimi jedmi. Želja, da bi se uredila zbirka in druge kulturne dejavnosti v tako imenovani lončariji, poslopju nekdanje modelarne, s pomočjo Dolenjskega muzeja, je gotovo utemeljena, vendar bo to zahtevalo ogromno denarja. Po mojem mnenju bi se morala čimprej najti rešitev, da bi se dostojno predstavila Marinceva zbirka, ki je sedaj shranjena pred očmi javnosti. Na Dvoru bi morali najti voljo za sodelovanje, da bi začetek predstavili Marincevo zbirko (lahko tudi v bivši menzi Novolesa), nato pa bi prišla na vrsto razstava v širšem obsegu.

SLAVKO MIRTIC

NAJBOLJŠI POZNAVALEC - Dr. Žargi se zahvaljuje domačinom za pomoč pri raziskovanju. Dvorjani presenetljivo veliko vedo o svojem tehničnem spomeniku, med njimi zlasti najstarejši prebivalec kraja Mirko Repar (na sliki levo).

JELKA NAD JELKAMI

Kraljica roških gozdov

Hvale vredno je, da čedalje bolj narašča skrb za ohranjanje naravne dediščine naših gozdov. Posebno skrb za to naravno bogastvo je opaziti pri Zavodu za gozdove, zlasti pri krajevnih enotah Podturn in Črmošnjice. Prav ti enoti sta že v preteklosti sprejeli za svoje gozdno okolje posebne varstvene ukrepe pri varovanju gozda.

Le na tak način se bodo ohranile stoletne lepote, kakršna je „črmošnjiška jelka, kraljica roških gozdov“. To občudovanja vredno drevo raste v k.o. Podstenice, G.G. Črmošnjice, v odd. 15. Gozdarski strokovnjaki so izračunali, da je stara okoli 260 let. Njeno veličino uvrščajo

v sam vrh slovenskih jelk. Je zelo lepo oblikovana in z močnimi koreninami, s pomočjo katerih je srečno preživela mnogo viharjev, ostrih zim, hudih sušnih let... Kljub častitljivi starosti je še pred leti dobro semenila. Ljubitelji gozda z občudovanjem strmijo v njen vrh; lepota roških gozdov je visoka 44,70 m, obseg ima 6,00, premer 1,90 m, debelost znaša 33,80 kubičnega metra in drevnina 40,60 kubičnega metra. Debelinski prirastek je sedaj le še 2,2 mm na leto. Gozdarji so posebno ponosni nanjo, jo obiskujejo in si na vse načine trudijo, da bi ji podaljšali njeno življenje.

T. VIRANT

RESNIČNA ZGODBA PRED DNEVOM ZMAGE

“Nisem vedel, da bo Nemec propadel!”

Že od nekdaj so mi bili beli ali domobranci - nikoli jih nisem znala ločevati - uganka. Kako so se mogli odločiti za sovražnikovo stran? Tudi iz naše vasi je bilo nekaj takih fantov, saj spada pod Suho krajino, kjer se jih je več odločilo zanje kot za partizane. Nekateri so bili raje skrivači - ne na eno ne na drugo stran niso hoteli. Z njimi sem se že odkrito pogovarjala, z domobranci nikoli do pred kratkim, ko se mi je F. V. sam hotel izpovedati, kot da se želi razbremeniti.

„Rodil sem se 1925. leta kot eden od sedmih otrok. Nič dobrega nisem doživel v življenju, več je bilo hudega. Morda so še najlepši spomini na osposno šolo. A tudi ta čas je povezan s hudo revščino. Šolske potrebščine smo nosili v torbi, narejeni iz kunj. V njej je bila ena knjiga, dva zvezka pa pero s peresnikom. Hodili smo bos. Ko je pritisnil mraz, smo se kar na cesti preobuvali: tisti, ki so šli iz šole, so bos stekli domov, mi pa obuti v šolo. Po končanem pouku smo morali delati po polju, pasti ovce, koze, krave, konje po globelih, pomagali smo pri košnji, na njivah. Delali smo vse na roke...“

Ko se je začela 2. svetovna vojna, je imel 16 let. Tudi njihovo vas so zasedli Italijani. Eni so prišli še iz hoste, drugi po cesti s tovarnjaki in motorji. Vse moške so naglali iz hiš pod vaški oreh, jim pobrali osebnostne izkaznice in jih dobro zastražili. Sosedov fant jih je pozdravil po partizansko, je mislil, da mora vse vojske tako pozdravljati, pa ga je neki Italijan hudo pretepel.

Zvečer so jih pod stražo naglali v Lovrečo dolino, blizu pa so stali trije tovarnjaki. Posebno ponoči so bili močno zastraženi. Tudi zasliševali so jih. Ženske so stra-

no jokale. Potem je prišel župnik in pomiril Italijane, da jih niso odpeljali v internacijo. Lahko si mislimo, s kakšno obljubo.

Italijani so v šoli na Hinjah postavili postojanko in kmalu organizirali belo gardo. On je bil do svojega 18. leta doma, po kapitulaciji Italije pa so vas zasedli Nemci. Vsi so začeli mobilizirati: partizani, Nemci in belogardisti. „Moral se iti sem ali tja, srednje poti ni bilo. Partizani so bili ubogi, slabo oblečeni, zima je prihajala, pa smo šli skoraj vsi v belo gardo. Oče mi je rekel, ko me je spremljal: „ŽFrance, vse pusti na miru, samo da boš glavo domov prinesel. Nobenega ne streljaj!“

In se je res držal tega. Na nobenega ni streljal in nikogar ni ustrelil. Konec vojne je dočkal v postojanki v Stični, ki je bila obdana z žico. Ko so že šli proti Kočevju, je rekel na Dvoru komandirju, da so se mu strgali čevlji. S kuhinjo ga je poslal v Stično, kjer je res dobil čevlje. Tam se mu je šele začelo svetlikati. V eni sobi je bil štab, v drugi pa on in še sedem ali osem domobrancev. Slišal je, kako so se v štabu pogovarjali: „Če ne bomo mogli preko Ljubljane, bomo šli pa kako drugače na Koroško.“

„Šele takrat sem zvedel, da je Nemec propadel. Vse do takrat so nam kar naprej govorili, da bodo oni zmagali, partizani pa propadli. Neki oficir je rekel meni in še nekemu drugemu domobrancu, naj greva v neko hišo pri žici po voz in konje, da se bodo odpeljali. Šla sva pa čepela tam dolgo skrita ob poti. Ko sva se vrnili, sva rekla, da ni ne konj ne voza. Dobili so drug voz in smo se vsi skupaj odpeljali proti Višnji Gori. Po poti smo videli polno vojakov,

da se je kar trlo. Eni so sedeli ob cesti, drugi hodili, počeli to in ono. Ko pridemo v Šmarje, so že trije od nas zmanjkali. Vse se je mešalo, na gradu so s topovi streljali proti Igu. Nenadoma prideta dva brata iz Žvirč. Vprašam, kam gresta, onadva pa rečeta: „Lahko greš z nama ali pa z njimi.“

France je šel na voz po svojo puško in odšel z znančema. Mahnili so jo na Orlek, za Lisičjem v Višnjo Goro, tam čez cesto pa proti Dobremu Polju in domov. Takrat se jih je kar šest vrnilo iz vasi. Trije so se šli takoj javit, pa jih ni bilo nikoli več nazaj, enega so ujeli in ubili, Mrakov in France pa sta se skrivala celi dve leti.

„Tisto skrivaštvo je bilo pa zares hudo.“ je zavzdihnil. „Skrivala sva se v gozdu, doma, kjer se je pač dalo. Nekaj časa sva imela v gozdu tudi barako, da bi zimo lažje preživela. Imela sva gašperček, na zalogi krompir, ješprenj, mast, moko in drugo hrano, vodo bi pridobila pa iz snega. A 2. oktobra 1946 so naju našli. Ravno sva kuhala ješprenj. Bilo jih je več. Eni so bili kot poganjaci, drugi pa so čakali v zasedi. Imela sva eno puško, za odstrel kake divjadi, da sva prišla do mesa, a sva vse pustila in bežala kot nora. Naletela sva na nekoga s puško, pa ni streljal, čeprav bi lahko. Srečno sva ušla. Potem sva sporočila domov, da so spet pomagali in prinesli hrano. Kmalu za tem so nama pod senom izkopali rov. Vso zimo sva prebivala v njem.“

Potem je prišlo do pomilostitve. Štirje iz Žvirč, ki so se tudi skrivali, so se javili in jih niso zaprli. Prišli so v njihovo vas in spraševali, kje sta. Malo zatem je prišlo tudi sedem udborcev in okoli 30 vojakov in ju tudi iskali.

„Naročili so: Če prideta do sedmih zvečer, bo v redu, če ne, naju poiščejo in streljajo. Videli so, da govorijo resnico, pa so naju šli iskati vaščani pa tudi moj oče in mama, ki je cingljala z nekim zvončkom in me klicala. Ko sta naju našla, sta prosila, naj se javiva. Z veseljem sva to storila, tega življenja je bilo zadosti.“ je povedal.

Malo so ju zasliševali, potem pa so rekli, naj bi šel v brigado. Dva meseca je delal cesto v Zalcu. Še danes veselo pove, da so tam lepo živeli. Delo za kmečke fante ni bilo težko, jesti in piti je bilo dovolj in ni se bilo treba več skrivati. Potem je šel še za eno leto k vojakom in bil za vedno rešen skrbi. Maja 1958 se je poročil. Žena mu je rodila tri otroke. Hčerki sta že poročeni, fant pa je še doma. Hodi v službo in pridno kmetuje. Francetu je lepo, le ženo, ki mu je umrla, zelo pogreša.

„Kakšna razlika je med nekoč in danes v naši vasi! Nekaj časa po vojni je bilo še hudo, zdaj pa imamo nebesa! Lepo živimo. Pri vsaki hiši je avto, traktor, je elektrika, voda, v hišah so kopalnice, telefoni, vsi stroji, hladilne skrinje... Če elektrike zmanjka, smo čisto zmurnjeni! Električar, voda in bencin so danes najpomembnejše stvari! Vse je na avtomate. Hišo celo centralno ogrevamo na olje, a krušno peč smo obdržali. Kako nam je sedaj lepo! Prej je bila od strojev pri nas le „mašina za vkresat“ (vžgalnik). Celo kmečko penzijo dobim. Da le slabše ne bi bilo!“ je zadovoljno zaključil svojo iskreno pripoved in dodal, da se za politiko ne zanima, kajti: „Politika dela samo hudo. Tudi nas so naplahtali, da smo šli na narobno stran.“ prizna. I. M.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 6.V.

SLOVENIJA 1

7.40 - 2.45 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Sara, koprod. nadalj., 6/6
10.10 Zgodbe iz školjke
10.40 Male sive celice
11.30 Kdo je na vrsti?, amer. humor. oddaja, 6/6
11.55 Druženje in praznovanje, serija, 2/10
12.25 Mojstrovine Slovenije, 9/9
13.00 Poročila
13.40 Tedenski izbor
Večerni gost
14.30 Zoom
16.00 Osmi dan
16.30 Slovenski utrinki
17.00 Enasta šola
18.00 Obzorik
18.10 Modro
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Tednik
21.00 TV poper
21.40 Turistična oddaja
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Podoba podobe
23.20 Somrak stoletja
0.30 Jazz festival

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Dr. Schwartz in dr. Marti-nova, nem. naniz., 5/8; 11.10 Ekstremne avan-ture; 11.35 Filmski triki; 12.00 Gospa Bentinck ali nespravljivi značaji, nizoz. nadalj.; 12.55 Svet poročja - 13.25 Euronews - 14.40 Ferdi, ris. naniz. - 16.05 Slačenje, amer. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Dekle, angl. nadalj., 3/3 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 19.55 Hokey - 22.15 Kolesarska dirka po sloveniji - 22.40 Poseben pogled, film - 0.10 Senca svobode, dan, nadalj., 2/4

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradyjevi, hum. naniz. - 9.00 Zlahta, naniz. - 9.30 Želite, prosim, hum. naniz. - 10.00 Kraljica sre, ponov. - 11.00 Mannix, nadalj. - 12.00 Odklop - 13.30 Oprah show - 14.30 Ne mi težiti, naniz. - 15.00 Miza za pet, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica sre, nadalj. - 18.00 Korak za korakom, naniz. - 18.30 Malcolm in Eddie, naniz. - 19.00 Vsi županovi moške, naniz. - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Film po izbiri gledalcev - 23.45 Nedotakljivi, naniz.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 16.45 Risanka - 18.00 Iz produkcije LTV - 19.00 Novice - 19.15 Teden-ski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Do-lenjska borznoposredniška hiša - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Litijski mozaik

HTV 1

7.40 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 New York (serija) - 13.05 Ubogo bogato dekle (serija) - 13.55 Poslovni klub - 14.25 Izobraževalni program - 17.00 Hrvaška danes - 17.55 Kulturna dediščina - 18.30 Kolo sreče - 19.05 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Odprt - 20.55 Pol ure za kulturo - 21.30 Izvizi, kviz - 22.05 Opazovalnica - 22.40 Ne! (dok. oddaja) - 23.15 Amater (amer. film)

HTV 2

14.45 TV koledar - 15.00 Dober dan - 17.10 Obala sončnega zahoda (serija) - 18.00 Hugo, tv igrice - 18.30 Iz sveta znanosti (dok. oddaja) - 19.00 Župa-nijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Dosjeji X (serija) - 21.25 Četica modrih (hum. serija) - 21.50 Tamburaški orkester - 22.50 Velike romance 20. stoletja (serija)

PETEK, 7.V.

SLOVENIJA 1

7.40 - 2.00 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.10 Tedenski izbor
Ročne ustvarjalnosti
9.25 Enajsta šola
10.10 Alder Okand, šved. drama, 1/3
11.00 Dok. oddaja
12.05 Modro
12.35 Sledi
13.00 Poročila
14.20 Po domače
15.10 Slovenski komorni zbor
16.00 Podoba podobe
17.30 Mostovi
18.00 Lahkih nog naokrog
18.00 Obzorik
18.10 Izobraževalna oddaja
18.30 Razpoke v času
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Športni kviz
21.30 Seinfeld, naniz., 15/24
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.35 Videoring - 10.00 Dekle, nadalj., 3/3 - 10.55 Odprt prvenstvo v tenisu - 13.20 Drama SNG Maribor - 14.50 IP 5, franc. film - 16.40 Človeško telo, dok. serija, 4/8 - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Otok Jer-sey, angl. nadalj., 6/12 - 18.30 Simpsonovi - 19.00

Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Z Michaelom Palinom okoli sveta, dok. serija - 21.05 Film tedna - 22.55 Umori, amer. naniz., 18/22 - 23.45 Izročitev, polj., nadalj., 4/6 - 0.35 Omer-ta, zakon molka, kanad. nadalj., 8/11

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradyjevi, hum. naniz. - 9.00 Zlahta, naniz. - 9.30 Želite, prosim, hum. naniz. - 10.00 Kraljica sre, ponov. - 11.00 Mannix, nadalj. - 12.00 Zmenkarje - 12.30 Klub Avenija - 13.30 Oprah show, ponov. - 14.30 Ne mi težiti - 15.00 Miza za pet, nadalj. - 16.00 Oprah show - 16.50 Bravo, Maestro - 17.00 Kraljica sre, nadalj. - 18.00 Korak za korakom, naniz. - 18.30 Malcolm in Eddie, naniz. - 19.00 Vsi županovi moške, naniz. - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Rivalska dvojčka, film - 21.45 Kvantni skok - 22.40 Varuhi časa, naniz. - 23.40 Nedotakljivi, naniz. - 0.40 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 16.45 Videotop - 17.45 Resni-ca o vinu - 18.20 Kmetijski razgledi - 18.40 Kulturni pregled - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.30 Kako ustanovljamo podjetje

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 New York (serija) - 13.05 Ubogo bogato dekle (serija) - 13.55 Pol ure za kulturo - 14.25 Izobraževalni program - 17.00 Hrvaška danes - 17.50 Govorimo o zdravju - 18.35 Kolo sreče - 19.10 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Ekologija in etika - 20.45 Lepa naša - 22.00 Opazovalnica - 22.35 Večer z Željkom Ogrestom - 23.35 Nočna straža: Nikita (serija); Čudežni svet Paula McKenne; Taksist (amer. film); Sedmi element in Filmska klapa

HTV 2

9.45 TV spored - 10.00 Prenos maše - 12.30 Panorama turističnih mest Hrvaške - 15.00 Dober dan - 17.10 Prizma - 18.00 Hugo, tv igrice - 18.30 Televizija o televiziji - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Roseanne (humor. serija) - 21.05 Vikend pri Berniju (amer. film) - 22.45 Oddelek za umore (serija) - 23.30 Fatamorgana

SOBOTA, 8.V.

SLOVENIJA 1

7.05 - 2.40 Teletekst
8.00 Zgodbe iz školjke
8.25 Trojčice, ris. naniz.
8.50 Oddaja za otroke
9.05 Don Kihot, naniz.
9.30 Razpoke v času
11.10 Blinky Bill, avstra. film
11.40 Tedenski izbor
Seinfeld, amer. naniz.
12.00 Tednik
12.50 Dobrodošli doma
13.00 Poročila
13.45 Tedenski izbor
Turistična oddaja
13.55 Duhovni utrip
14.15 Športni kviz
15.30 Starčji brat, franc. film

17.00 Pomp
18.00 Obzorik
18.10 Na vrtu
18.35 Ozare
18.40 Svet čudes, avstral. serija, 2/13
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Utrip
20.15 Sou bo šel
21.15 Pajčevina
21.50 Druženje in praznovanje, dok. serija, 3/10
22.30 Poročila, šport
23.00 Življenje z Rogerjem, amer. naniz., 6/20
23.25 Glavni osumljenec, angl. naniz., 2/2
0.55 Živi pesek, amer. film

SLOVENIJA 2

9.25 Videoring - 9.50 Zlata šestdeseta - 10.40 Jasno in glasno - 11.35 Davov svet, amer. naniz. - 12.00 Pearl, amer. naniz. - 12.55 Euronews - 13.55 Odprt prvenstvo v tenisu - 17.00 Sport: teniški magazin; košarka - 19.30 Videoring - 20.00 Noro zaljubljeni, amer. naniz., 2/25 - 20.25 Balet - 22.00 Trend - 22.30 Sobotna noč - 0.30 Srijavo, avstral. naniz., 2/12 - 0.55 Kolesarska dirka po Sloveniji

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, naniz. - 10.00 Nora hiša, naniz. - 10.30 Cooperjeva družina - 11.00 Alf - 11.30 Razprtije, naniz. - 12.00 Zmenkarje - 12.30 Bravo, Maestro - 13.00 Lepotica in zver - 14.00 Novo življenje, film - 16.00 Harris v Avstraliji, film - 18.00 Odklop - 19.00 Mrčja - 20.00 Zmenkarje - 20.30 Resnični svet - 21.00 Psi faktor - 22.00 Divja kri, film - 23.30 Policisti na motorjih, naniz. - 0.30 Atlantis

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 16.50 Videoboom 40 - 17.45 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.20 Kako ustanovljamo podjetje - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije LTV - 20.30 Za zdravo srce - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Videotop

HTV 1

8.00 Tv spored - 8.15 Poročila - 8.20 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvaška spominška knjiga - 12.35 Kmetijski nasveti - 13.10 "Greenkeeping" (avstral. film) - 14.35 Čudežni svet Paula McKenne - 15.00 Kosovska kriza - 15.50 Briljant - 16.50 Poslednja kara-vana (dok. film) - 17.55 Mount Royal (serija) - 18.45 Risana serija - 19.10 V začetku je bila Be-seda - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Most na reki Kwai (brit. film) - 22.05 Opazovalnica -

22.45 Porin 99 - 23.35 Nočna straža: Film; Pearl (serija); Operacija Delta force (amer. film)

HTV 2

12.10 Tv koledar - 14.20 Črno-belo v barvi - 15.50 Pet grobov do Kaira (amer. film) - 17.50 Obzor-ja divjine (dok. serija) - 18.20 Glasbena oddaja - 18.50 Oddaja o kulturi - 19.20 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Triler - 21.15 Zlati gong - 22.05 Dok. film - 23.00 Svet zabave

NEDELJA, 9.V.

SLOVENIJA 1

7.05 - 0.55 Teletekst
8.00 Živžav
9.20 Telerime
9.55 Nedeljska maša (Žužemberk)
11.00 Dnevnik velikih mačk, angl. serija, 4/6
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila
13.25 4 x 4
13.55 Tedenski izbor
Sou bo šel
14.55 Pajčevina
15.20 Tv poper
16.00 Trik trak
16.30 Parada plesa
17.00 Alpski večer
18.00 Obzorik
18.10 Alpe-Donava-Jadran
18.40 Okolje in mi
19.15 Risanka
19.20 Zrebanje lota
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zoom
21.30 Očetje in sinovi
22.25 Poročila, šport
22.45 Balet

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.00 Videoring - 9.30 Dolina miru, slovenski film - 10.50 Zvezde Hol-lywooda - 11.20 Trend - 11.50 Polcija na naši strani - 12.25 Motociklizem - 13.15 Košarka - 14.55 Tenis - 17.00 Olimpijski magazin - 17.55 Rokom-et - 19.30 Videoring - 20.00 Gospa Bentinck ali nespravljivi značaji, nadalj. - 20.55 Stolejte ljudstva, dok. oddaja - 21.50 Sport v nedeljo - 22.50 Pianese Nunzio jih bo maja dopolnil 14, italij. film

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve - 10.00 Nora hiša, naniz. - 10.30 Cooperjeva družina - 11.00 Alf - 11.30 Razprtije, hum. naniz. - 12.00 Prijatelj v krilu, naniz. - 12.30 Stilski izziv - 13.00 Prigode ameriškega zajca, film - 14.50 Pravdarji, hum. naniz. - 15.30 Družinske zadeve - 16.00 Atlantis - 17.00 Klub Avenija - 17.30 Princ z Bel Aira, hum. naniz. - 18.00 Zaznamo-vani, naniz. - 19.00 Kung fu, naniz. - 20.00 Trije mušketirji, film - 22.00 Stilski izziv - 22.30 Han-nina vojna, film - 1.00 Nezgodni oddelek, naniz.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.30 Smo dobri gospodarji? - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 10.V.

SLOVENIJA 1

7.40 - 0.50 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Lahkih nog naokrog
10.10 Risanka
10.20 Narava in človek
10.45 Izobraževalna oddaja
11.05 Na vrtu
11.30 Svet čudes, dok. serija, 2/13
12.00 Alpe-Donava-Jadran
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.15 Blinky Bill, avstral. film
15.20 Polnočni klub
16.30 Dober dan, Koroška
17.00 Radovedni Taček
17.15 Pika Nogavička, šved. naniz., 9/13
18.00 Obzorik
18.10 Recept za zdravo življenje
19.00 Zrebanje 3 x 3 plus 6

NAGRADE V NOVO MESTO IN NA DVOR

Žreb je izmed reševalcev 16. nagradne križanke izbral Marka Burgarja in Miro Kraševca iz Novega mesta ter Petro Bradac iz Dvora. Burgarju je pripadla denarna nagrada, Kraševčeva in Bradčeva pa bosta za nagrado prejeli knjigo. Nagra-jencem čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 17. maja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "Križanka 18". Ovojni-co brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 16. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 16. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: SOLKAN, AMARNA, LANTAN, ČUKI, KG, ATAKORA, KARAČI, ATE, UTAMARO, IOS, KEN, KASARNA, ARIJ, NAPATA, LOCANJ, ILIR, OMANKE, SOK.

19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Komisar Rex, naniz., 17/18
21.00 Dosje
22.00 Odmevi, kultura, šport

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Tedenski izbor: Sobotna noč; 12.00 Otok Jersey, angl. nadalj., 6/12; 12.25 Simpsonovi, naniz.; 12.50 Z Michaelom Palinom okoli oceana, serija 4/10; 13.45 Stolejte ljudstva, dok. oddaja - 14.35 Euronews - 15.35 Berlin express, amer. film - 17.00 Polcija na naši strani - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Sestre, nadalj., 16/24 - 19.00 Stafeta mladosti - 20.00 Gospodarska panorama - 21.00 Studio City - 22.30 Leteči cirkus, 1/45 - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradyjevi, naniz. - 9.00 Zlahta - 9.30 'Alo, 'alo, naniz. - 10.00 Kraljica sre, nadalj. - 11.00 Mannix, nadalj. - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 Oprah show - 14.30 Ne mi težiti, naniz. - 15.00 Miza za pet, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica sre, nadalj. - 18.00 Korak za korakom, naniz. - 18.30 Malcolm in Eddie, naniz. - 19.00 Vsi županovi moške - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Kupid, nadalj. - 21.00 Salamonska izbira, film - 22.45 'Alo, 'alo, hum. naniz. - 23.20 Ned in Stacey, naniz. - 23.50 Nedotakljivi, naniz. - 0.50 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek prireditve - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Klasika avtomobilizma - 20.25 Šport - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.30 Iz produkcije LTV - 21.50 Resnice o vinu

TOREK, 11.V.

SLOVENIJA 1

7.40 - 0.35 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Radovedni Taček
9.45 Oaza, nem. naniz., 2/6
10.15 Recept za zdravo življenje
11.05 Trik trak
11.35 parada plesa
12.05 Komisar Rex, naniz., 17/18
13.00 Poročila
13.15 Vremenska panorama
14.30 Tedenski izbor
Dosje
16.30 Priljubni tišini
17.00 Zlatko Zakladko
17.15 Najlepše počitnice, franc. nadalj., 5/12
18.00 Obzorik
18.10 Dogodivščine iz živalskega vrta, nem. dok. naniz.
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Župnik za deset tednov, naniz.
21.00 TV konferenca
22.00 Odmevi, šport
22.50 Starost neznan, šved. drama, 2/3
23.40 Jaz sem nor, jaz sem zmeden, jaz sem zloben, dok. oddaja

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Sestre, nadalj., 16/34; 11.20 Gospodarska panorama; 12.15 Studio City; 13.45 Stafeta mladosti; 15.30 Leteči cirkus Montya Pythona, serija, 1/45; 16.00 Starčji brat, franc. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Saint Tropez, nadalj., 7/26 - 19.00 Lingo - 19.30 Videoring - 20.00 Ženske na olimpijadi - 21.00 Tehnološki vohuni, dok. oddaja - 22.00 Morilec, venez. film

KANAL A

7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradyjevi, naniz. - 9.00 Zlahta, naniz. - 9.30 'Alo, 'alo, naniz. - 10.00 Kraljica sre, nadalj. - 11.00 Mannix - 12.00 Atlantis - 12.50 Kuharska oddaja - 13.30 Oprah show - 14.30 Ne mi težiti, naniz. - 15.00 Miza za pet - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica sre, nadalj. - 18.00 Korak za korakom - 18.30 Malcolm in Eddie, naniz. - 19.00 Vsi županovi moške - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Odklop - 21.00 Razpita, film - 22.50 'Alo, 'alo, hum. naniz. - 23.20 Ned in Stacey, hum. naniz. - 23.50 Nedotakljivi, naniz.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.00 Šport - 18.30 Za zdravo srce - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Spomini mame Manke, 1. del - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.25 Brez šminke

SREDA, 12.V.

SLOVENIJA 1

7.40 - 0.20 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Zlatko Zakladko
9.45 Najlepše počitnice, franc. nadalj., 5/12
10.20 Dogodivščine iz živalskega vrta, nem. dok. naniz.
11.10 TV konferenca
12.05 Župnik za deset tednov, naniz.
13.00 Poročila
13.15 Tedenski izbor
Obzorja duha
13.45 Ljudje in zemlja
14.35 Jaz sem nor, jaz sem zmeden, jaz sem zloben, ponov.
15.35 Pomp
16.30 Mozaik
17.00 Pod klobukom
18.00 Obzorik
18.10 Kdo je na vrsti?, amer. oddaja

DOLENJSKI LIST DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Klemenu Hrastarju, Selo pri Zagorici 11, Mirna Peč. Nagradjencu čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek ob 16.10 (ponovitev pa je ob torkih o polnoči), je ta teden takšna:

- (1) Neki vam puvedu - ansambel Vasovalci
- (5) Malarska - ansambel Bobri
- (8) Rada bi še plesala - ansambel Petra Finka
- (2) Kot kristal - ansambel Kristal
- (3) Ljubezen je večna - ansambel Izvir
- (4) Fant od fare - ansambel Franca Miheliča
- (-) O Francetu - ansambel Slapovi
- (6) Moj jasmín - ansambel Jasmin
- (7) Domovina me kliče - ansambel Petovio
- (9) Od Litije do Čateža - ansambel Litijski odmev

Predlog: Gremo na vino - ansambel Tonija Verderberja

KUPON ŠT. 18

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

NAGRADNA KRIŽANKA 18

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	SREDNJE FINA BOMBAŽNA TKANINA V PLATNOVI VEZAVI	LETOMIŠČE OB ČRNEM MORJU	STREŽBA, STREŽENJE	STRANIŠČE	JAPONSKI DROBIŽ	VODJA LISTAŠEV (PAVELIČ)	SLOVENSKA KEMIČNA TOVARNA
EVNUH, SKOPLJENEC							
FRANCOSKI REŽISER (ANDRÉ, 1858-1943)							
TRG PRISTANIŠČE V J. (ITALIJ)							
AM. PEVKA (DIANA)							
					OKRAJŠAVA ZA ELEMENT		
					GOVORNIK		
						NEUMNA ŽENSKA	LAIK
	VPREŽNA PRIPRAVA, ZAPREGA	GRŠKA BOGINJA MODROSTI J. AM. KUKAVICA					
			NAJMANJSI DELEC KEM ELEMENTA				
			JAP. BOG Z. LISIČJO GLAVO				
OSEBNI - ZAIIMEK				OSVEŽILNA PIJACA			
				ŠVEDSKI PSATELJ (HANSSON)			
FRANČISKAN							
NOBILE UMBERTO							
		TUJE ŽENSKO IME					
		KDOR LOWI RAKE					

USPELA AKCIJA ČIŠČENJA - Akcijo Naravi krademo smeti so, kot poroča Zveza lovskih dručin Bele krajine, podprli z manjšimi zneski tudi vsi trije župani. Lovci so pripravili načrt dela in odvoza odpadkov, za katerega sta po dogovoru poskrbeli komunalni podjetji. Z odzivom so bili zadovoljni, še posebej pa so hvaležni dijakom in učencem, njihovim učiteljem in ravnateljem ter televiziji Vaš kanal in Zavarovalnici Triglav. Na fotografiji je akcija na območju Lovske družine Dragatuš. Lovci menijo, da bi morali večje odpadke organizirano odvažati na dva meseca, občane pa pozivajo, naj jih odlagajo na določena mesta ali ob zabojnike, če pa teh ni, naj zanje zaprosijo komunalno podjetje. (Anton Vrščaj, Zveza lovskih dručin Bele krajine)

DRUŽINSKA SLIKARSKA KOLONIJA - Kaj zmorejo otroci s svojimi družinami, vzgojiteljicami, dolenskim umetniki in sodelujočimi iz KS ustvariti skupaj, se je videlo na družinski slikarski koloniji v vrtcu v Vavti vasi. Ustvarjali so z barvo, oblikovali glino in poslikavali steklenice. Ob ustvarjanju in igri so sproščali svojo bogato domišljijo in uživali. Za posladek so poskrbele članice Turističnega društva Straža. Svoje izvirne izdelke bodo razstavili v bližnji tovarni Novolet. (Jožica Mirtič)

NOV SALON POHIŠTVA TOM V NOVO MESTU - V ponedeljek so na Košenicah odprli nov salon pohištva Tom, ki bo poleg Tomovega programa, ki se izdeluje po naročilu, nudi tudi druge izdelke iz pohištvene branše. Otvoritev sta se udeležila tudi direktor Tomcommercea Dušan Skerbiš in direktor Toma oblažninjeno pohištvo Alojz Gliha in bila navdušena nad lastnimi Tomovimi saloni pohištva, ki jih odpirajo po Sloveniji. Uradno je novomeški salon odprl ultramaratonec Dušan Mravlje, ki je v nagovoru poudaril, da je strategija Toma tek na dolge proge. (Foto: Majda Luzar, EPS)

V PREČNI VEDNO VEČ LETAL - Na novomeškem letališču v Prečni je vedno več športnih letal, ki zadovoljujejo ljubitelje letalstva, pa naj gre za tiste, ki se šolajo ali pa letajo samo za zabavo. Na skiki: na letališču je ob vikendih že prava gneča. (Foto: S. Dokl)

TrgoAvto

Novo mesto
Ljubljanska c. 6
tel.: 068/322-649
fax: 068/324-247

AKCIJA "STARO ZA NOVO IN VARNO" SCOOTERJEV PIAGGIO IN GILERA

Pripeljite vaš stari moped, mi pa vam ga bomo ovrednotili s 30.000 tolarjev pri nakupu novega scooterja Piaggio ali Gilera. Ali pa izkoristite ugoden kredit že za TOM + 0% ali čakovni brezobrestni nakup. Za plačilo z gotovino pa vas čaka lepo darilo.
KOLESA ROG 10% NIŽJE CENE
in darilo za plačilo z gotovino:
KOLESARSKA ČELADA

Podjetniški center Novo mesto, d.o.o., Garancijski sklad za Dolenjsko (v nadaljevanju: PC GS), v sodelovanju z Dolenjsko banko, d.d., Novo mesto; SKB banko, d.d., Ljubljana (PE Novo mesto); Krekovo banko, d.d., Maribor (PE Novo mesto); Novo Ljubljansko banko, d.d., Ljubljana (PE Novo mesto); SIB banko, d.d., Ljubljana; Poštno banko Slovenije, d.d., Maribor (PE Novo mesto) **objavlja**

RAZPIS (povzetek)
dolgoročnih kreditov in garancij za dolgoročne kredite
za pospeševanje razvoja malega gospodarstva
na območju mestne občine Novo mesto ter občin Dolenjske Toplice,
Mirna Peč, Šentjernej, Škocjan, Trebnje in Žužemberk

Predmet razpisa so:

- dolgoročni krediti v predvideni skupni višini 542.500.000,00 SIT in
 - garancije v predvideni skupni višini 155.000.000,00 SIT.
- Natančna zneska bosta znana po sprejetju proračunov navedenih občin v letu 1999.
- Na razpis se lahko prijavijo enote malega gospodarstva s plačano pristopnino h garancijskemu skladu in s sedežem na področju navedenih občin.

Pogoji za dodeljevanje dolgoročnih kreditov in garancij:

- a) Znesek kredita: največ 10 mio SIT, najmanj 1 mio SIT, oziroma največ 40% predračunske vrednosti investicije, pri čemer mora prosilec imeti med viri financiranja zagotovljenih najmanj 30% lastnih sredstev.
- b) Obrestna mera kredita: TOM + 4% letno.
- c) Stroški kredita: 0,5% od zneska odobrenega kredita (najmanj 15.000,00 SIT).
- d) Stroški obdelave posamezne vloge: 5.000,00 SIT.
- e) Odplačilna doba kredita: do 5 let (od tega možen moratorij 6 mesecev).
- f) Zavarovanje kredita:
 - z garancijo PC GS v višini 50% odobrenega kredita, 50% pa v skladu s pogoji banke ali
 - 100% v skladu s pogoji banke.

Razpis je možno v popolni, razširjeni obliki videti na oglasnih deskah občin. Vloge za dodelitev kreditov in garancij in vsa ostala navodila ter pojasnila v zvezi s tem razpisom je možno dobiti na naslovu:
PODJETNIŠKI CENTER NOVO MESTO, d.o.o., Kočevarjeva 1, 8000 Novo mesto, ustne informacije pa tudi na tel. številki 372-980 (ga. Povše, g. Škrinjar)
Rok za prijavo: od objave do vsakega 20. v mesecu oziroma do porabe sredstev.

Podjetniški center Novo mesto, d.o.o., (PC), in **Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ)** v sodelovanju z Dolenjsko banko, d.d., Novo mesto; SKB banko, d.d., Ljubljana (PE Novo mesto); Krekovo banko, d.d., Maribor (PE Novo mesto); SIB banko, d.d., Ljubljana; Poštno banko Slovenije, d.d., Maribor (PE Novo mesto) **objavlja**

RAZPIS (povzetek)
posojil za samozaposlovanje podjetnikov začetnikov in odpiranje novih delovnih mest v malem gospodarstvu

Predmet razpisa so posojila za odpiranje 100 novih delovnih mest na območju delovanja PC Novo mesto oziroma ZRSZ OE Novo mesto v predvideni skupni višini **100 mio SIT**.

Na razpis se lahko prijavijo:

- podjetniki začetniki, ki so se v letu 1999 in naprej samozaposlili skozi ustrezen program na ZRSZ
- male gospodarske enote (do 50 zaposlenih), ki so v letu 1999 za nedoločen čas in polni delovni čas zaposlile registrirano brezposelno osebo (na ZRSZ) ali trajno presežnega delavca (sklep).

Pogoji za dodeljevanje posojil:

- a) Znesek posojila: 1 mio SIT za vsako novo delovno mesto.
- b) Obrestna mera posojila: TOM + 2% letno.
- c) Stroški posojila: 0,5% od zneska odobrenega kredita (najmanj 15.000,00 SIT).
- d) Odplačilna doba: 3 leta (z dodatno možnim moratorijem 6 mesecev).
- e) Zavarovanje posojila:
 - z garancijo PC GS v višini 50% odobrenega posojila, 50% pa v skladu s pogoji banke ali
 - 100% v skladu s pogoji banke.

Razpis je možno v popolni, razširjeni obliki videti na oglasnih deskah občin in OE ZRSZ v Novem mestu.

Vloge za dodelitev posojil in garancij in vsa ostala navodila ter pojasnila v zvezi s tem razpisom je možno dobiti na naslovu:

PODJETNIŠKI CENTER NOVO MESTO, d.o.o., Kočevarjeva 1, 8000 Novo mesto, ustne informacije pa tudi na tel. številki 372-980 (ga. Povše, g. Škrinjar)

Rok za prijavo: od objave do vsakega 20. v mesecu oziroma do porabe sredstev.

Verjemite ali ne...

RADIO
OGNIŠČE
Krvavec 104,5 Kum 105,9

na 88,9 in 95,9 MHz

ZAHVALA

*Solza zdrane po obrazu,
lica se nagubajo,
oh, prišel je hudi čas, čas
velike bolečine,
odšla od nas v nebeške višine draga babi.*

V 83. letu starosti nas je zapustila naša predraga mama, babica, prababica in praprababica

SOFIJA
MAGOVAC
roj. Badovinac
iz Metlike, Bočka 1

V dnevih žalosti nismo bili sami, zato se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izkazano pozornost. Posebno hvaležni smo dr. Blažu Mlačku, ki je naši babici pomagal v najtežjih trenutkih trpljenja. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala. Ohranimo jo v lepem spominu.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Nenadoma nas je v 75. letu zapustila naša najdražja

NADEŽDA
JAKOVljevič
roj. Midofer
iz Novega mesta

Ob žalostnem slovesu se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani, nam izrazili sožalje in sočutje. Še posebej njenim zdravnikom. Hvala sošolcem in soborcem 12. SNOUB, prijateljem in znancem, ki ste pospremili našo drago ženo, mami in babico na zadnji poti, hvala pevcem in govornikom za iskrene in tople besede.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Nič več trpljenja
ne bolečine,
življenje je trudno
končalo svoj boj.
(Gregorčič)*

Ob boleči izgubi naše drage mame
FRANČIŠKE
JAKŠE
iz Novega mesta, Drska 44

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi, nam pomagali in stali ob strani v teh težkih trenutkih. Posebna zahvala Domu starejših občanov Novo mesto za nesebično skrb za našo mamo, g. proštu za pogrebni obred, Dolenjskemu oktetu, Pogrebniemu zavodu Novo mesto, Obrtni zbornici za besede slovesa. Hvala vsem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče, svete maše in zadnje slovo.

Vsi njeni

Ivan Kraševac

Na pokopališču v Dobrniču se je v petek, 24. aprila, veliko ljudi poslovilo od družinskega očeta, prijatelja in vaščana. Nepričakovana smrt ga je iztrgala iz velikih načrtov pri mizarškem in kolarskem delu, saj je kljub upokojitvi doma še delal kot mizar. Rodil se je pred 65 leti v Dol. Kamenju pri Dobrniču kot sin edinec na majhni kmetiji, se izučil za mizarja in zaposlil v Trelesu Trebnje. Med služenjem vojaškega roka je postal vojaški invalid; ko je namreč s tovariši delal na Donavi, se mu je udril led in je zaradi pritiska oglušel. Z Olgo Kraljič iz Valečni vasi si je ustvaril družino, v kateri sta se rodila dva otroka, prevzel kmetijo in zraven delal še pri železnici. Vsem bo ostal v lepem spominu.

R. M.

*Maj je tu, čas sonca, rož, ljubezni,
a v nas še vedno bolečina tli,
maloduše nas navdaja
in obup ob misli, da vrnitve ni.*

ALOJZIJA ZUPAN
maj 1921- februar 1994

Niste je pozabili, hvala vam.

ZAHVALA

*Pogrešamo te, dragi ati,
in vedi, imeli smo te radi.*

*Črni dan je moral priti,
težko bilo se je ločiti.*

V 41. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in sin

ANTON ŠMALCELJ
Brdarci 4, Dragatuš

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami delili žalost in bolečino ter pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti z besedo in pesmijo. Še posebna hvala sosedom, sorodnikom in vsem za darovano cvetje, sveče in izraze sožalja. Zahvaljujemo se osebi Splošne bolnišnice Novo mesto. Hvala sodelavcem, sošolcem, učiteljem, tamburašem "Dobreč" in g. župniku. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Iztekle se je življenje naše upokojene sodelavke

MARIJE BOH

Ob Težki vodi, Novo mesto

Od nje smo se poslovili v sredo, 28. aprila, na šmihelskem pokopališču.

Delavci in upokojenci OŠ Šmihel

STP Novo mesto

Velika majska akcijska prodaja elektromateriala
v trgovini ELVOD v BTC-ju, tel. 068/324-071,
in ELVOD v Črmošnjicah, tel. 068/80-060.

Novo v prodajnem programu ELVOD - suhomontažni elementi in
pribor KNAUF.

Dobava, svetovanje in montaža suhomontažnih elementov
KNAUF

Mastor, Primož Staniša, s.p.
Tel. 041/544-699 ali 068/80-060.

V SPOMIN

JOŽIJU

7.5.1989 - 7.5.1999

Tě črne zemlje globočina ukradla nam za večno sina.
Mladost odšla je kot vihar, pozabljen ti ne boš nikdar.

Vsi tvoji
Gradac - Marbach

ZAHVALA

23. aprila smo na šentpetrskem
pokopališču na prerano zadnjo pot
pospremili našega dragega 57-letnega

ANTONA KEBLJA - BINETA

Na tem mestu se zahvaljujemo: osebju bolnišnice Novo mesto
za ves trud v času njegove bolezni, Sušnikovic na Trški gori
34, sodelavcem Avtohiše in Avtohiše Pionir ter vsem, ki ste
mu darovali sveče in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji
poti. Posebno zahvalo izrekamo praporščakom in
predstavnikom prostovoljnih gasilskih društev občine Novo
mesto ter polharjem za spremstvo in poslovilne besede. Za
svečano opravljen obred se zahvaljujemo še gospodu župniku
in šmihelskim pevcem.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.

Po zahrbtni in težki bolezni nas je v
cvetu mladosti zapustil naš ljubljeni
sin, brat, stric in botrček

JOŽE STEPAN

Brezova Reber 6, Semič

V dneh, ko še ne moremo dojeti, da našega dragega Jožeta
ni več med nami, se iskreno zahvaljujemo vsem za izraze
sožalja, darovano cvetje, sveče in za svete maše. Posebna
zahvala Slavu Kastelcu za ganljive besede pred domačo hišo,
g. župniku, pevcem, trobentaču za zaigrano Tišino,
pogrebniemu zavodu Kukar, sošolcem in sošolkam,
sodelavcem Danfossa ter vsem, ki ste pokojnega v tako
velikem številu pospremili na mnogo prerani zadnji poti.

Neutolažljivi: mama, oče, sestre Zdenka, Rezka in Nada z
družinami ter ostalo sorodstvo

• Ničesar ne imeti rad - je pekel.
(Bernanos)

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je zapustila
naša draga žena, mama, babica in
prababica

MARIJA VOVK roj. Gosenca

z Dvora pri Žužemberku

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem
za darovano cvetje, sveče in izraze sožalja. Iskrena hvala tudi
Društvu upokojencev Dvor, Zvezi borcev Žužemberk,
pevcem in pevkam, ge. Ljubi in ge. Slavki za lepa poslovilna
govora in pogrebni službi Novak za lepo organiziran sprevid.
Se posebna zahvala vsem, ki ste drago mamo pospremili na
zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

ANA PETAN

upokojeni vodja pomožne pošte Sromlje

Od nje smo se poslovili v četrtek, 29. aprila, na pokopališču v Sromljah.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

V 92. letu življenja je za vedno zatisnila oči naša zlata mama, stara mama,
prababica

JOŽEFA PREŠEREN

iz Šentjernejske 24 (Žabja vas), Novo mesto

Bila nam je svetel zgled ljubezni, poštenosti, skromnosti, dobrote in vere. Do vseh nas je bila
dobra kot kruh, do zadnjega se nam je razdajala s svojo skrbjo in ljubeznijo. K večnemu počitku
smo jo položili v ponedeljek, 3. maja, na šmihelskem pokopališču v Novem mestu. Zahvaljujemo
se vsem, ki ste ji pomagali, da je bilo njeno življenje lepo kljub vsem preizkušnjam, ki jih je
preživela. Iskrena hvala njenemu dolgoletnemu zdravniku dr. Vodniku, p. Luki iz župnije sv.
Lenarta in drugim duhovnikom, ki so ji dajali luč njenega življenja, vsem sorodnikom, šmihelskim
pevcem, dobrim sosedom in prijateljem za razumevanje in pomoč.

Žalujoči: hči Marija Udovč s Pavlom, sinova Jože z Zinko in Stane z Mili, snaha Marija, vnuki
Marjan, Andrej, Robi, Peter, Suzana, Pavla, Katarina in Polona ter pravnukinji Tinkara in Liza

ZAHVALA

Mar prav zares odpel je tja v neznano?
Kako je mogel, ko smo mi še tu?
Nositi moramo vsak svojo rano
molče, da mu ne zmotimo miru.
(S. Makarovič)

V 68. letu starosti je tiho odšel naš dragi mož, oče, dedek in brat

MIROSLAV ŠTEFANIČ

iz Brodaričeve ulice 4, Metlika

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sosedom za pomoč in tolažbo v najtežjih trenutkih, kolektivom
Kometa Metlika, Tekstilne šole Metlika, Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo Ljubljana,
Zavoda za izobraževanje in kulturo Črnomelj, OŠ Metlika, 3.a razredu Tekstilne šole Metlika
ter osebju ZD Metlika. Iskrena hvala vsem, ki ste nam pisno in ustno izrazili sožalje ter našega
moža in očeta tako množično pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala g. Mihelčiču za besede
slovesa ob odprtem grobu, g. župniku za lepo opravljen mašni obred, pevcem, g. Jerini za zaigrano
Tišino ter g. Piškuriču za organizacijo in izvedbo pogrebne slovesnosti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša
od tvojega življenja.

V 76. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, brat,
stric, dedek in pradedek

FRANC KOČMUT

iz Jurke vasi 35, Straža

Ob boleči izgubi našega dragega očeta se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom,
vaščanom in delavcem, znancem, ki ste nam stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojnemu
darovali cvetje, sveče ter za svete maše in tako številno spremstvo pokojnega na zadnji poti.
Posebna zahvala dr. Kokalju in Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto - Intenzivni
negi. Zahvala tudi sindikatu TVP, sindikatu Kotlarne, Novolesu, Lestra Adolf Zupančič s.p.,
družini Zupančič iz Straže, KZ Krka, KS Straža, RK Straža, pogrebni službi Oklešen, g. župniku
za lepo opravljen obred ter Društvu upokojencev.

Žalujoči: vsi njegovi

OSMRNICA

Iztekle se je življenje našega upokojenega sodelavca iz Sektorja za upravljanje kakovosti

JOŽETA KOVAČIČA

Smolenja vas 57, Novo mesto

Od njega smo se poslovili v ponedeljek, 26. aprila, na pokopališču v Šmihelu. S hvaležnostjo
ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, d.d., Novo mesto

OSMRNICA

Mnogo prezgodaj se je pretrgala nit življenja našega dragega sodelavca iz Sektorja za tehnično oskrbo
in energetiko

FRANCA KRALJA

Dobrava 30, Škocjan

Od njega smo se poslovili v soboto, 1. maja, na pokopališču na Otoku. S hvaležnostjo ga
bomo ohranili v trajnem spominu.

Delavci Krke, tovarne zdravil, d.d., Novo mesto

tedenski koledar

Četrtek, 6. maja - Janez Petek, 7. maja - Stanko Sobota, 8. maja - Viktor Nedelja, 9. maja - Gregor Ponedeljek, 10. maja - Izidor Torek, 11. maja - Žiga Sreda, 12. maja - Pankracij LUNINE MENE 8. maja ob 19.29 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 6. do 9.5. (ob 18.30) komedija Zdravnik s srcem. Od 6. do 10.5. (ob 20.30) komedija V letu. 12.5. (ob 20.30) akcijski film Ronin.
CRNOMELJ: 8.5. (ob 19. in 21. uri) romantična komedija Čaka te pošta. 9.5. (ob 19. uri) animirana komedija Mravljinec Z.

film

• **SESUTI HARRY**, humoreska (Deconstructing Harry, 1998, ZDA, režija: Woody Allen)
Povsem mimo lahko zapišemo, da je Harry eden Allenovih najboljših filmov, tako kot je neprizivna Annie Hall iz zgodnjih sedemdesetih ali Hannah in njene sestre z začetka osemdesetih. Kljub temu da je posnel že zelo zelo veliko filmov, skoraj vsako leto ali leto in pol enega, od teh je nemalo, če že ne večina, odličnih. Ima pač material, štorijo, ki je očitno nikoli ne zmanjka: samega sebe. Tudi Harry je film o Woodyju Allenu, nekakšna avtobiografija.

Woody tokrat igra pisatelja Harryja Blocka, ki se - kako pomenljivo - spopada z ustvarjalno blokado, vzporedno pa bije še eno fronto (kaj bi drugega) kot s svojim življenjem oziroma z nekdanjimi ženami. Epizode o spoznavanju, skupnem življenju in nato zapeljevanju ženinah sorodnic in prijateljic je namreč Harry po ločitvah zelo nazorno opisal v svojih sicer "fikijskih" romanah. Seveda so se vse vedno zlahka prepoznale, zlahka so jih prepoznali tudi drugi, tako da je jasno, da so ženske - prosim lepo, igrajo jih Kirstie Alley, Judy Davis, Demi Moore - hudičovo besne. In zdaj je Harry sam, požira tablete in viski, podoživlja preteklost, serialno spi s prosti-

DOBREPOLJE: 7.5. (ob 16. in 21. uri) risanka Egipčanski princ. 9.5. (ob 15. uri in 19.30) drama Z roko v roki.

GROSUPOLJE: 7.5. (ob 20. uri) drama Z roko v roki.

IVANČNA GORICA: 6.5. (ob 20. uri) drama Z roko v roki. 8.5. (ob 20. uri) risanka Egipčanski princ.

KOČEVJE: 6.5. (ob 18. in 20. uri) risanka Egipčanski princ. 10.5. (ob 18. uri in 20. uri) drama Z roko v roki.

KRŠKO: 6. in 7.5. (ob 20. uri) in 9.5. (ob 18. uri) romantična komedija Čaka te pošta.

METLIKA: 7.5. (ob 19. uri) animirana komedija Mravljinec Z. 9.5. (ob 19. in 21. uri) romantična komedija Čaka te pošta.

RIBNICA: 8.5. (ob 22. uri) drama Z roko v roki. 9.5. (ob 17. uri) risanka Egipčanski princ.

TREBNJE: 7.5. (ob 20. uri) in 9.5. (ob 17. uri) komedija Čaka te pošta.

VELIKE LAŠČE: 8.5. (ob 20. uri) drama Z roko v roki. 9.5. (ob 20. uri) risanka Egipčanski princ.

tutkami in brezuspešno išče snov za nov roman. Ves čas tako pada v vzporeden namišljen svet, v katerem se mu njegovi junaki maščujejo za njegovo razgalitev.

Allen je legenda, samosvoj in samostojen filmski avtor, ki dela pod svojimi pogoji in v izvenstudijski produkciji (Hollywooda nikoli ni upošteval), vedno snema v New Yorku, ki ga kljub tisoč in eni hibi neskončno obožuje, vsak ponedeljek v jazz klubu s prijatelji igra klarinet, kar je bolj obvezujoče kot podelitev oskarjev, ki se ji je nekoč odrek prav zaradi tega svojega obreda. Tudi sicer je ritualist, saj so njegovi filmi zlahka prepoznavni. Gre za razmerja med moškimi in ženskami, med poročenimi in razvezanimi, sorodniki in sorodnicami, skratka, za preštevila pa malo drugačne prevare, pogosto tudi nenavadna zapeljevanja, bizarno ponesrečene zmenke, prepire, predvsem pa izredno duhovite dialoge. Veliko je fikejke, zdi pa se, da je realnosti še več. Allen odkrito razkriva svoj nikoli ukrojeni libido, konstantno željo po seksu, egoistično razvajenost, s katero se postavlja v središče pozornosti, hipohondrično tabletmarijo, konstantno načenanja na videz nesmiselne anekdote ali debate, ki pa so vedno verbalna mojstrovina, o stvarih, ki so sicer navidez nesmiselne, nepotrebne, toda imajo poanto, v najslabšem primeru pa so najmanj duhovite. Res, tip je izjemen humorist, ki stresa "štose" kot iz rokava, pri tem pa mu še nikoli ni trznila obrazna mišica.

TOMAŽ BRATOŽ

OBJEM - ŽENITNO POSREDOVANJE. Z našo pomočjo lahko spoznate življenjskega sopotnika.
Tel.: 068/342-002 in 0608/40-875

ELEKTRONIKA

BARVNI TELEVIZOR Gorenje in avtoradio Blaupunkt, malo rabljena, ugodno prodam. ☎ (068)89-290. 1522

KMETIJSKI STROJI

PUHALNIK TAJFUN z motorjem prodam. ☎ (068)68-008. 1563

NAKLADALCO za seno Sip Šempeter, 19 m³, puhalnik Tajfun, molzni stroj Alfa Lav, prodam. ☎ (068)69-317. 1564

POMIČNI PLUG Batuje, 12 col, tračni mešalec Sip 220 in vlečnega pajka na dve vreteni ugodno prodam. ☎ (068)49-592, po 18. uri. 1578

ROTACIJSKO KOSILNICO Sip 165 in samonakladalko Sip 19 m³ ugodno prodam. ☎ (068)47-397. 1597

KROŽNE BRANE, 24 diskov, prodam. ☎ (068)73-552. 1614

2 ZADNJA blatnika za IMT 540 prodam. ☎ (068)66-582. 1620

MALO RABLJEN predstevnik prodam. ☎ (068)85-974. 1576

BAZENA za mleko, 200 in 300-litrski, prodam. ☎ (068)78-029. 1582

PUHALNIK za seno, peč za kopalnico z bojlerjem, na drva, šrotar za vse vrste žita, siloreznilo (Blazjest) z motorjem prodam. ☎ (068)26-726. 1584

MOTORNA VOZILA

FORD ESCORT 1.6 CLX, letnik 1991, registriran do 10/99, srebrne kovinske barve, 122.000 km, redno in skrbno vzdrževan, dobro ohranjen, sončna streha, radio, nove gume, prodam. ☎ (041)720-121. 1341

R 5 CAMPUS plus, rdeč, z dodatno opremo, letnik 1993, nekaramboliran, prvi lastnik, registriran do 4/2000, prodam. ☎ (068)89-841. 1552

DAIHATSU APPLAUSE 16 X, letnik 1990/91, prvi lastnik, servisna knjižica, 160.000 km, nekaramboliran, prodam za 590.000 SIT. ☎ (068)85-735 ali (0609)646-065. 1570

AVTO OLDTIMER Fiat 850 special, letnik 3/70, registriran do 25.11.1999, 130.000 km (edini v Sloveniji), prodam za 200.000 SIT. ☎ (068)31-775. 1572

GOLF JX D, letnik 1990, 5 prestav, registriran do 8/99, prodam za 690.000 SIT. ☎ (068)49-941. 1577

FIAT UNO 1.4 i.e., KAT, letnik 1991, prodam. ☎ (068)51-833. 1583

LADO SAMARO, letnik 1996, prevoženih 23.000 km, prodam. ☎ (068)326-176. 1593

LADO 1300, letnik 1987, z malo prevoženimi kilometri, dobro ohranjeno, garažirano, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)325-419. 1602

WARTBURG 1.3 karavan, letnik 1990, registriran do 23.3.2000, prodam. ☎ (068)89-257. 1603

DAIWOO Nexio, letnik 1996, prodam. ☎ (068)26-154, popoldan. 1604

HYUNDAI ACCENT 1.3 limuzina, letnik 1996, registriran za celo leto, 44.000 km, prvi lastnik, servisiran, dodatno opremljen, prodam. ☎ (068)67-367. 1605

R 19 1.4 RT, temno sive kovinske barve, z dodatno opremo, CZ, temna stekla, prevleke, prodam. ☎ (068)41-305. 1608

R 21 1.4, letnik 1991, ugodno prodam. ☎ (068)24-791, od 8. do 16. ure ali (041)691-434. 1610

R MEGANE prodam. ☎ (068)65-089. 1612

NOVO NOVO NOVO

MOTOROIL

IGOR NOVAK, s.p.
Seidlova c. 15
NOVO MESTO

SKUTERJI TGB

AKROS 245.000 + PD
101S 265.833 + PD
AKROS TEC 270.833 + PD

Tel. 068/371-241, 322-591

3-letna garancija!

SUZUKI

ALTO

1,095.000 tolarjev

SWIFT

1.0 3V 1,295.000 tolarjev

JIMNY

1.3 3V 2,495.000 tolarjev

GRAND VITARA

1.6 3V 3,095.000 tolarjev

AVTOSERVIS

MURN

Resslova 4

Novo mesto

☎ 068/24-791

041/691-434

SEAT CORDOBA 1.4 CLX, letnik 4/96, dobro ohranjeno, prodam za 1.260.000 SIT. ☎ (068)770-067. 1615

PASSAT, letnik 1990, registriran do 22. 6. 1999, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)27-577. 1619

POLO 1.3, letnik 1995, bel, 65.000 km, prodam. ☎ (068)41-262, popoldan. 1622

GOLF CLD, letnik 1991, kovinsko siv, originalna sončna streha, ohranjen, prodam. ☎ (068)42-764 ali (041)773-485. 1624

LADO SAMARO 1500, letnik 1995, 50.000 km, registrirano do 31.3.2000, prodam. ☎ (040)20-19-59. 1626

GOLF JX D, letnik 12/89, bel, prva barva, ugodno prodam. ☎ (041)685-137. 1627

ŠKODA FAVORIT, letnik 1991, garažirano, v zelo dobrem stanju, prodam. ☎ (068)67-418. 1631

GOLF JX D, letnik 1989, registriran do novembra, rdeč, 5 prestav, prodam. Anton Kocjan, Podbeškova 9, Cikava, Novo mesto. ☎ (068)44-774. 1640

JUGO 55, letnik 1990, bel, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)44-774. 1640

R 5 CAMPUS, letnik 1992, bel, 42.000 km, prodam. ☎ (068)27-198. 1643

R MEGAN CLASSIC, letnik 1989, 13.000 km, prodam. ☎ (068)75-133. 1651

FIAT 126 P, letnik 1991, ugodno prodam. ☎ (068)52-030. 1586

SUZUKI SAMURAI 4 13, letnik 10/86, z veliko dodatne opreme, prodam. ☎ (068)83-326. 1616

R 4 GTL, letnik 1990, registriran do 1/2000, ugodno prodam. ☎ (068)83-625 ali (041)565-937. 1573

POHIŠTVO

SEDEŽNO GARNITURO, dvosed (raztegljiv), kot in 2 fotelja, zelo dobro ohranjeno, ugodno prodam. ☎ (068)347-012, po 15. uri. 1567

POSEST

V DOL. ADLEŠIČIH prodam enonadstropno stanovanjsko brunarico s kmetijskim zemljiščem. ☎ (061)553-734, od 14. do 18. ure. 1566

STAREJŠO HIŠO v Jurki vasi 18 prodam. ☎ (068)83-574. 1596

VISOKOPRITLIČNO HIŠO, 12 x 12 m, na parceli 1200 m², z njivo, 32 a, v Brežicah, prodam. Hiša se nahaja 10 minut od bolnišnice. ☎ (063)412-431. 1600

V ČRNOMLJU prodam hišo, takoj vseljivo, parcela 700 m². ☎ (068)51-462 ali 51-349. 1596

V ŠMARJEŠKIH TOPLICAH, bližnji okolici, prodamo zazidljivo parcelo in parcelo za nadomestno gradnjo. Media nepremičnine, ☎ (068)325-449 ali (041)636-746. 1600

ZARADI BOLEZNI menjam ali prodam hišo z delavnico, 8 km od Dolenjskih Toplic. ☎ (068)65-849. 1650

PREKLICI

CIRIL-METOD ZUPANČIČ, s.p., Groblje 3, Novo mesto, avtoprevoznništvo, s 30.6.1999 preneham z dejavnostjo. 1595

PRODAJ

SMREKOVO IN BOROVO OBLOGO, ladijski pod od 500 SIT, bruna, zaključne letve, balkonske ograje po naročilu izdelujemo. Mizarstvo Blazič, Družinska vas 22, ☎ (068)73-587. 919

BELO VINO prodam. ☎ (068)75-576, zvečer, v soboto in nedeljo popoldan. 1523

BETONSKE STEBRE, 5 kom., za brajdo in svež špeh za cvrtje (ocvirke), 40 kg, prodam. ☎ (068)347-093. 1568

KLETKE za kokoši ugodno prodam. ☎ (061)723-434. 1591

2500 KG sena prodam. Bračica, Ob potoku 33, Gotna vas, ☎ (068)341-182. 1592

VODNI SKUTER Bombardier, za 3 osebe, letnik 1995, moč motorja 70 kW in 750 cm prodam ali menjam za manjši avto. Informativna cena 700.000 SIT. ☎ (068)347-098. 1523

ZARADI BOLEZNI prodam 2 lovski puški. ☎ (061)805-120. 1598

OPAŽ, smrekov, stropni ali talni, in zaključne letve, suh, prve ali druge klase, prodam. Dostava brezplačna. ☎ (063)451-082. 1621

INVALIDSKA VOZIČKA, navaden, lahek, zložljiv in električni, skoraj nov, ugodno prodam. ☎ (061)133-0333. 1623

STARINSKO raztegljivo mizo, pisalno mizo, poslikan kovček, zibelko, omare, prodam. ☎ (068)62-687. 1641

PBS.

Poštna banka Slovenije, d.d.

S pomladjo lahko svoje prihranke povečate z vezavo sredstev nad 1, 3, 6, 12, 24 ali 36 mesecev po ugodni obrestni meri na vseh pošlah v Sloveniji ali v Komercialnem centru Maribor.

Informacije na tel. št.: 062/449 24 63, 228 82 46.

RDEČE VINO iz Pišec (Bizelsko) prodam ali menjam za drugo. ☎ (068)65-526. 1646

STAREJŠO brunarico prodam. ☎ (068)50-103. 1599

RAZNO

V CENTRU Novega mesta oddam v najem trgovino. ☎ (068)23-982. 1575

V TERMAH ČATEŽ oddam apartma s karmati za kopanje. ☎ (061)551-984 ali (041)792-657. 1588

NA MALEM LOŠINJU blizu plaže oddam apartma. ☎ (040)22-55-97, po 20. uri. 1632

V NOvem MESTU iščemo varstvo za 16-mesečnega fantka. ☎ (068)27-720. 1644

BLEd PLOŠČE za opaženje, kovinske podpore in plohe posodim. ☎ (068)342-506. 1573

SLUŽBO DOBI

SAMOSTOJNEGA PODJETNIKA (-CO) za vodenje prodajne skupine na terenu in sejmih zaposlim. ☎ (041)696-370. 1569

ŽELITE prodajati izdelek, ki je v Evropi nenadomestljiv vsaki gospodini? V Sloveniji pa vam ponujamo priložnost prve izgradnje mrežnega marketinga. Bio nova SKK, d.o.o., ☎ (061)168-16-91. 1579

Natakarico zaposlimo v bistroju AS pri AMZS na Otočcu.
Tel.: 041/730-151

MIZARSTVO

Andrej Bajt, s.p.

V mizarstvu delavnici **takoj** zaposlimo **KV mizarja** ali **delavca** za priučitev. ☎ 068/375-290

VSAK TEDEN nudimo delo, sestavljanje plastičnih igračk po modelih. ☎ (064)620-021. 1589

V KAVA BARU v Novem mestu zaposlimo simpatično dekle. ☎ (041)506-850. 1589

SAMOSTOJNO kuharico zaposlimo. ☎ (068)323-068. 1606

TRGOVKO za delo v butik v Šentjerneju zaposlimo. ☎ (068)85-633, zvečer. 1613

VABIM VSE, ki bi radi dodatno zaslužili, spoznali izdelke in poslovanje nemške firme, da pokličijo na ☎ (0608)21-925. 1625

REDNO ali honorarno zaposlimo dekle za delo v strežbi v Dolenjskih Toplicah in v Novem mestu (hitra prehrana). ☎ (068)21-279, zvečer, (041)581-638. 1634

V BISTROJU zaposlimo za redno delo dekle. Pokliči na ☎ (068)325-567. 1654

STANOVANJA

DVOINPOLOSBNO STANOVANJE v Ragovski ulici, prvo nadstropje, prodam. ☎ (068)65-869. 1565

GARSONJERO, 17 m², Ljubljana - Šiška, prodam. ☎ (041)734-204. 1580

V CENTRU Metlike oddamo opremljeno enosobno stanovanje. ☎ (064)715-045, zvečer. 1587

DVOBNO STANOVANJE, 65 m², v Seidlovi ulici, prodam. ☎ (041)717-187. 1617

NA ČARDAKU PRI ČRNOMLJU, M. Pijade 2, oddam opremljeno garsonjero za nedoločen čas. ☎ (068)68-688. 1617

TRISOBNO STANOVANJE na Mestnih njivah v Novem mestu prodam ali menjam za manjše v pritličju ali manjšo nizko hišo v okolici Novega mesta. ☎ (068)325-719. 1623

BREZPLAČNO oddamo lepo sobo v Trnovem študentki v zameno za varstvo triletne fantke (nekaj ur popoldan) in občasno pomoč v gospodinjstvu. ☎ (061)272-806, popoldan. 1638

V NOvem MESTU, Nad mlino, oddamo enosobno stanovanje s telefonom in v Seidlovi ulici, enosobno stanovanje v pritličju, 52 m², prodamo. ☎ (068)78-030 ali (041)643-999. 1639

V ČRNOMLJU prodamo pritlično trisobno stanovanje, CK, KATV, telefon. ☎ (068)53-320. 1642

V NOvem MESTU prodamo enosobno in enoinpolosbno stanovanje. Nepremičnine Media, ☎ (068)325-449 ali (041)636-746. 1642

DVOINPOLOSBNO STANOVANJE, 66 m², v Novem mestu, prodam. ☎ (068)322-728. 1642

ŽIVALI

SPREJEMAMO NAROČILA za enodnevnega kilograma bele piščance, rjave in grahaste jarkice, kokoši in

POČITNICE 99

IZOLA Vile Belvedere • polpenzion/os. • že od 36.600 SIT
zasebni apartmaji • najem za 4 osebe • že od 62.000 SIT
PIRAN Hotel Piran • NZ/os. • že od 26.800,00 SIT
PORTOROŽ Hotel Jadranka • polpenzion/os. • že od 32.700 SIT
KANEGRA Bungalovi • najem za 4 osebe • že od 55.000 SIT
UMAG dep. Park • polpenzion/os. • že od 23.800 SIT
POREČ Hotel Galeb • polpenzion/os. • že od 25.200 SIT
Hotel Delfin • polpenzion/os. • že od 29.100 SIT

... **ROVINJ, PULA, CRIKVENICA** ...
KRK-KRK Hotel Beli kamik • že od 25.300 SIT
KRK-PUNAT Hotel Park • polpenzion/os. • že od 27.700 SIT
(otroci do 7. leta brezplačno) •
RAB HTL San Marino • polpenzion/os. • že od 26.700 SIT
(otroci do 6. leta brez uslug 500 SIT/dan)

... **PAG, ZATON, ZADAR, UGLJAN, PAŠMAN, MURTER, BRAČ, HVAR, KORČULA, DUBROVNIK** ...

IN SEVEDA

CELOTNA PONUDBA POTOVANJ V TUJINO Z LETALOM!

Cene so za sedemdnevno bivanje!
POKLIČITE, POSLALI VAM BOMO BREZPLAČNI KATALOGI!
UGODNI PLAČILNI POGOJI!

Kandijška 9, 8000 NOVO MESTO
Tel.: 068/321-115, 325-477
Fax: 342-136

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

• **stanovanja:** Novo mesto, Šmarješke Toplice, Brežice, Krško, Šentjernej;
• **hiše:** Novo mesto, Ratež, Žužemberk, Šmarješke Toplice, Žužemberk, Šentjernej, Škocjan z okolico, Mokronog, Sevnica z okolico, Brežice z okolico, Krško z okolico, Kostanjevica, Semič, Metlika, Črnomelj;
• **vikendi:** Brežice z okolico, Krško z okolico, Ajdovec, Dvor, Straža, Novo mesto z okolico, Šentjernej z okolico;
• **zidanice:** Novo mesto z okolico, Trebnje z okolico, Kostanjevica z okolico;
• **poslovni objekti:** hiša z gostinskim lokalom v Žužemberku, Črnomelj - picerija, Škocjan - picerija
• **kmetija:** okolica Šentjenceja in Šmarjeških Toplic, v Beli krajini;
najemi poslovnih prostorov in stanovanj.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

ROLETARSTVO

MEDLE

• ROLETE ALU IN PVC
• ŽALUZIJE
• VERTIKALNE ŽALUZIJE
• PLISEJI
• ROLOJI
• TENDE
• KOMARNIKI
• FASADNI PROFILI
• SESTAVNI IN NADOMESTNI DELI ZA ROLETE IN ŽALUZIJE
• MONTAŽA IN SERVIS

Šentjernejska cesta 13,
8000 Novo mesto,
tel.: 068/323-673, fax: 068/341-673

PVC STAVBNO POHIŠTVO
• OKNA • VRATA • VSEH OBLIK •

* ravne
* kupolaste
* balkonske
* senčniki

ZA VAŠ DOM
ali
POSLOVNI OBJEKT

Maribor, 11. - 15. maj

IZŠLA JE 87. - MAJSKA ŠTEVILKA REVIEJE E-SPORT, MODA, AVTO

Na športnih straneh so v središču pozornosti Marinko Galič, Tanja Oder, Mileta Lisica in Igor Majcen. Pišemo o gorskem kolesarstvu, prostem potapljanju, vaterpolu, Formuli 1 in golfu.

Modne strani vas bodo popeljale na poročno slavlje, kjer ne manjka blišča in svečanih oblačil. Predstavljamo najbolj svežo barvo poletja - belo, orientalsko modo, nova kopalna oblačila, trende poletnih pričesk in še veliko modnih zanimivosti.

Avtomobilske strani vas bodo popeljale na 21. slovenski avtomobilski salon Ljubljana '99. Preizkusili smo Mitsubishii space star, Citroen xsaro VTS, Škodo Octavio combi 1.9 TDI. Predstavljamo Mercedes benz V-razred, jubilejni MX-5, Daihatsu move, novega beetla...

Majska številka revije E-SPORT, MODA, AVTO vas že čaka pri vašem prodajalcu časopisov!

Prav tako vas čakajo tudi nove E-SPORT KRIŽANKE - POMLADI!

AVTOKLINIKA

068/323-035

Poleg mehaničnih popravil na vseh tipih vozil je AVTOKLINIKA tudi zastopnik za amortizerje **MONROE** in športne vzmeti, športne zračne filtre ter ostalo športno opremo priznanih svetovnih proizvajalcev.

VEČJA VARNOST NA CESTI

PODGORJE, d.o.o.
tovarna ploskovnega pohištva
Trubarjeva 24
8310 ŠENTJERNEJ

RAZPISUJEMO PROSTO DELOVNO MESTO
ELEKTRIKAR-VZDRŽEVALEC

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:
• V. stopnja elek. izobrazbe z znanjem strojništva
• tri leta delovnih izkušenj
• vozniški izpit B-kategorije
• poznavanje dela z osebnim računalnikom
• samoiniciativnost in iznajdljivost
• zaželenje delovne izkušnje na področju vzdrževanja lesno-obdelovalnih strojev
• izpit za viličarista
• odslužen vojaški rok
• državljanstvo RS

Za zgoraj navedeno delovno mesto bomo iz izbranim kandidatom sklenili delovno razmerje za določen čas, z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas. Vaše ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov: PODGORJE, d.o.o., tovarna ploskovnega pohištva, Trubarjeva c. 24, 8310 ŠENTJERNEJ, v Kadrovske službo.

Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po preteku roka za prijavo.

SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA
NOVO MESTO
Ulica talcev 3/a
8000 NOVO MESTO

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:
• **UČITELJA SOCIOLOGIJE** za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu),
• **UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA IN KNJIŽEVNOSTI** za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu),
• **UČITELJA PSIHLOGIJE** za določen čas,
• **UČITELJA ŠPORTNE VZGOJE** za nedoločen čas.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene v Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi razpisa v časopisu oziroma do zasedbe delovnih mest. Nastop dela: 1.9.1999. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem izbirnem postopku.

INSTALACIJSKI MATERIAL

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.
Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442

KRKA ZDRAVILIŠČA, d.o.o.
NOVO MESTO

Zaposeliti želimo

RECEPTORJA v Zdravilišču Dolenjske Toplice

Ste komunikativni in radi delate z ljudmi? Imate prijeten nastop in veselje do dela v gostinsko turistični dejavnosti? Ste zanesljivi, prijazni in dinamični?

Potem ste vabljeni k sodelovanju.

Poleg navedenih lastnosti pričakujemo, da za delo receptorja izpolnjujete še naslednje pogoje:

- srednjo šolo družboslovne, ekonomske ali gostinsko turistične smeri,
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj,
- znanje nemškega jezika, zaželeno je tudi znanje italijanskega jezika.

Če je naše vabilo v Vas zbudilo zanimanje in izpolnjujete pogoje, Vas vabimo, da pošljite prijavo v 8 dneh na naslov: KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto, Kadrovska služba, Šmarješka cesta 6, 8000 Novo mesto. Dodatne informacije dobite na telefon: 068/312-566.

Zbornica delovnih terapevtov Slovenije - sekcija delovnih terapevtov, zaposlenih v socialnovarstvenih zavodih razpisuje fotografski natečaj z naslovom: STAROST - POLNO NAROČJE ŽLAHTNIH SADOV. Prve tri fotografije bodo nagrajene.

Nagrade:

1. nagrada 100.000,00 tolarjev,
2. nagrada 60.000,00 tolarjev,
3. nagrada 30.000,00 tolarjev.

Slike so lahko v črno-beli tehniki formata 24x30 ali barvni formata 20x25 in 30x40. Zadnji rok za oddajo foto del je 1. julij. Dela pošljite na naslov: Dom upokojencev Center, Tabor 10, Ljubljana, s pripisom: Za foto natečaj. Vse ostale informacije dobite pri Anici Albreht ali Zvonetu Babniku na tel. 061/132-61-27 vsak delavnik med 8. in 14. uro.

BISTRO A

Novi trg, Novo mesto
322-765

vam poleg pijače nudi tudi več vrst pizz, hamburgerje, cheeseburgerje, sardele, lignje, pomfrit ...

Hrano vam pripeljemo tudi na dom ali v službo.

Pridite, poskusite in se prepričajte, da vse najboljše za pizzo dobite pri PARTNERTRADING, d.o.o., iz Novega mesta!

Super Cena
od 6. do 22. 5. '99

Iskra ERO
NOVO
12.990,00 SIT

Vibracijski vrtnalnik z dodatnim priborom 710 W
12.990,00 SIT

Električna kosilnica GOLF
12.990,00 SIT

Čas ugodnih nakupov

Vrtna miza 80 cm, Alpos
8.990,00 SIT

Vrtni stol ASTOR, Alpos
1.990,00 SIT

Motorna kosilnica z večjimi zadnjimi kolesi
53.900,00 SIT

CRAFTSMAN
NOVO

Gotovinski popusti s kartico Kovinotehna

KOVINOTEHNA
V vseh maloprodajnih enotah glede na asortiman

Jože Švirt

Nedavno državno tekmovanje mladi in kmetijstvo v Srednji kmetijski šoli Grm so soorganizirali Društvo podeželske mladine Novo mesto, kmetijska svetovalna služba in Srednja kmetijska šola Grm. Z organizacijo je bil močno zavzet tudi Jože Švirt, predsednik Društva podeželske mladine Novo mesto.

Videti je, da je vodenje društva prevzel pred dvema letoma z veseljem, potem ko je opazil uspehe društev podeželske mladine marsikje po Sloveniji. Zakaj ne bi tudi mi tako uspešni, si je verjetno mislil. Na njegovo takratno odločitev je morda vplivalo tudi to, da je ponosen, da je s podeželja in iz Jels.

Društvo, katerega predsednik je, je po statutu nepolitična organizacija. Povezovalo naj bi mlade s podeželja in vse, ki čutijo pripadnost društvu, in sicer z območij Novega mesta, Suhe krajine in Straže. Približno polovica članov je nekmotov, od katerih so nekateri doma celo sredi Novega mesta. Pogoj za tvorno članstvo je torej naklonjenost podeželju.

Naklonjenost podeželju prehaja v človeka z očetovim in materinim nasmehom, med nedeljskim družinskim kosilom in ne nazadnje z vsem, kar se zori na njivi. Traktor, ta pač lahko orje njivo, je Jože Švirt kot verjetno mnogi fantje na slovenskem podeželju začel voziti že v rosi mladosti; takrat je hodil v 5. razred. S tem strojem je pozneje nekaj let oral na tekmovanjih.

Švirtova kmetija je specializirana za mlečno proizvodnjo. Na

kmetiji imajo trenutno 40 krav molznic, pripravljajo pa se na povečanje na 70 molznic in 40 do 50 plemenskih telic. Kmetija je vodena računalniško. Elektronično v dolenski hlev k jaslim je seveda majhen korak za človeštvo, lahko pa velik korak za človeka s kmetije nekje na Dolenjskem. To bo lažje razumeti ob Švirtovih besedah: "Starši so me že od mladega učili delati na kmetiji. Vendar je bilo treba način, kot smo delali takrat, spremeniti stoo odstotno. Imel sem srečo, da je imel oče poslušal za spremembo. Pustil mi je delati po novem, poslušal me je. Ni povsod na kmetijah tako, da bi starši pustili spreminjati. Zato se v društvu podeželske mladine zavzemam za to, da bi starši poslušali otroke in da bi jim dali veljavo." Trmasto oklepanje tradicionalnih načinov kmetovanja je lahko za prenekatero kmetijo pot navzdol, je prepričan Švirt, ki pravi: "Če hočemo iti v evropsko skupnost, kar je nujno, se moramo zgledovati po evropskih kmetih. Za slovenske kmete bo v evropski družbi porazno. Preživele bodo mogoče kmetije, zasnovane tako, kot je tudi naša. Evropski kmet je daleč pred slovenskim, z njim bomo težko tekmovali na tržišču."

Recimo, da v tem pogledu še ni vse izgubljeno. Tako si nemara pravi tudi Švirt. Očitno mu ni vseeno, kaj se dogaja v slovenski politiki ob zblizevanju z Evropo, saj se je vključil v Slovensko ljudsko stranko in je član glavnega odbora strankine podružnice Trdinov vrh-Hmeljnik. Je tudi član sveta krajevnih skupnosti Otočec.

Ko že govorimo o občutkih pred evropskim pragom, spada mednje tudi Švirtovo prepričanje, da je za slovensko kmetijstvo in predvsem za mladega kmeta veliko naredil minister Ciril Smrkolič. Vse drugače kot kmetijski minister se po Švirtovem mnenju vede slovenski parlament, saj so poslanci premalo varčni in preveč neodgovorni, njihovo delo je precejeno. Poslančeva žetev ni nikoli vprašljiva, kmetova zmeraj. In vendar Švirt in ljudje njegovega kova vztrajajo na zemlji. Z društvom, kakršno je društvo podeželske mladine, jim je nedvomno lažje.

M. LUZAR

Mozarteum bo spet gostoval v Novem mestu

14. in 15. maja s Haydnovo opero Lekarar

NOVO MESTO - Lani smo bili navdušeni nad izvedbo Schubertove enodejanke Zapriseženi, ki so jo salzburški študentje uprizorili 8. in 9. maja na gradu Otočec. Tudi letos nam nudijo priložnost za prijetno razvedrilo, obudovanje in kulturno rast.

Visoka šola za glasbo in upodabljanje umetnost Mozarteum v Salzburgu, kjer študentje pridobijo veliko kvaliteten znanja, nudi na 11 oddelkih 39 različnih študijskih smeri. Na Mozarteum pridejo le najboljši. Tu pa jim seminarji pod vodstvom izjemnih mednarodnih osebnosti, koncerti s pomembnimi umetniki, možnost mednarodne izmenjave študentov in profesorjev, študentske pogoje in umetniških in znanstvenih projektov v tujini in še veliko drugih možnosti odpirajo vrata v vedno bolj globaliziran svet. Te priložnosti pridno izkoriščajo pevci, ki bodo gostovali pri nas. To so mladi nadarjeni študentje iz Avstrije, Nemčije, Češke, ZDA, Kolumbije, Ukrajine, Rusije, Srbije in Slovenije, ki jih združuje glasba. K sodelovanju jih je že v drugo povabila mlada nadarjena Novomeščanka Irena Yebuah. Zelo uspešna študentka podiplomskega študija solopetja v razredu profesorice Ingrid Mayr na univerzi Mozarteum v Salzburgu je po lanskoletnem izjemnem odzivu občinstva sklenila ponovno darovati kamenček v mozaik kulturnega življenja Slovencev. Obisk Haydnove opere v treh dejanjih s komično vsebino in naslovom Lekarar ("Der Apotheker") bo 14. in 15. maja na gradu Otočec. Informacije glede predprodaje vstopnic dobite v Društvu novomeških študentov - DNS, Prešernov trg 8, Novo mesto, tel. št.: 068/322-275, ali na samem mestu dogodka.

N. BAMBIČ

KONCERT STARE PRAVDE

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov vabi v petek, 7. maja, ob 21. uri na koncert legendarne skupine Stara pravda, ki bo v klubu pod kavnarom. Vabljeni!

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Televizija Slovenije je napovedala, da bodo Črnomaljški begunce sprejeli odprtih rok - Takšnega norčevanja iz njih ne bodo dovolili - Za svetniške plače se je našel denar

"Nesramnost brez primere," je svojo pripoved minuli četrtek začel Leopold Korevec iz Črnomlja. Prejšnjo nedeljo je bil v osrednjem televizijskem dnevniku slovenske televizije objavljen prispevek o beguncih problematiki iz Črnomlja, ki ga je voditelj dnevnika Janko Šoper zaključil z napovedjo, da bodo Črnomaljški prihajajoče kosovske begunce, ki naj bi jih nastanili v črnomaljskem zbirnem centru, sprejeli odprtih rok in rok. Dodal je še, da so v Črnomlju do sedaj imeli bosanske begunce, vendar da z njimi razen manjših kraj in kršitev javnega reda in miru, niso imeli težav. Leopolda in z njim tudi ostale Črnomaljške je izjava voditelja dnevnika močno prizadela. "Čeprav smo jug Slovenije, takšnega norčevanja iz nas ne

bomo dovolili. Če je to res, zakaj je bila potem v sredo zaradi tega sklicana izredna seja črnomaljske občinskega sveta? Zakaj za izjavo o zaželenosti beguncem niso vprašali nobenega Črnomaljšca ali vsaj sosedov begunskega centra?" se sprašuje Leopold. Povrh vsega so za zaplet poskrbeli še sami kosovski begunci, ki so jih v četrtek pripeljali iz Ljubljane (o tem več pišemo na 2. strani).

Kar nekaj bralec Dolenjskega lista se je ogorčenih odzvalo na plačila, ki so si jih za sejnino pred kratkim izglasovali novomeški svetniki. Marjan iz Novega mesta se sprašuje, kje bodo za to vzeli denar. "Denarja za nove investicije bo zmanjkalo tudi zato, ker so si svetniki za svoje delo odrezali tako velik kos pogače, in to brez sramu do ljudi, ki so jih volili. Mnogi med njimi morajo za takšno plačo garati cel mesec, svetniki pa bodo tolikšno plačilo prejeli že za sedenje na seji, pa četudi bodo tiho in jih bo slišati le, kadar se bodo premaknili in bo zaškripal stol," je zaključil ogorčeno.

Marija iz okolice Novega mesta pa se sprašuje, ali je nekaterim res

vsje dovoljeno, pri tem pa je imela v mislih lastnike, ki so naročili posek in spravilo lesa iz gozda nad Raduljo, saj so delavci, ki so s traktorji spravljali les iz gozda in ga s težkimi tovornjaki odvažali, zelo poškodovali makadamsko cesto za zaselek Jagodnik. S pravilom lesa se je očitno tako mudilo, da niso mogli počakati na lepše vreme. Sedaj je cesta, še posebej v križišču za Novo goro in Hmeljnik, povsem razrita, ob dežju pa je skoraj neprevozna. Pri tem pa jo moti tudi to, da so se v Ljubljani odločili, da bodo asfaltirali kilometre dolgo cesto na Gorjance, vasi, ki bi asfalt nujno potrebovale - kot na primer Jagodnik - pa ostajajo v blatu. Prepričana je, da je takšnih vasi, kot je Jagodnik, še precej na Dolenjskem.

J. D.

DNEVI MINERALOV V TRŽIČU

TRŽIČ - V osnovni šoli Bistrica pri Tržiču bo 8. in 9. maja odprta tradicionalna že 27. mednarodna razstava mineralov, fosilov in okolja, najpomembnejša tovrstna prireditve v Sloveniji.

ARS RAMOVŠ

Visoko umetnost boste našli tudi v Metropolitanki, Veroni ali Salzburgu in glamur tudi v Parizu ali Dunaju...

Z manj milijami pa je bolj prijazno... V Brežicah bo lepše.

(061) 125 33 66

V enem letu 230-krat na Smuku

Tone Golobič pravi, da ni lovec na rekorde, ljudem pa želi dokazati, kako zdrava je hoja - Nagrade za zveste pohodnike na Smuk nad Semičem

SMUK - Tone Golobič, doma z Lipovca pri Semiču, jo je kot deček velikokrat peš mahnil na Smuk, 546 metrov visoki hrib nad Semičem, ko je hodil ministrirat v tukajšnjo podružnično cerkev sv. Lovrenca. Čeprav se je po osnovni šoli šolal v Celju in si pozneje uredil življenje v Ljubljani, je še vedno rad zahajal na Smuk, zlasti pa zadnja leta, ko mu je uspelo pregovoriti Mileno in Franca Novino, da postaneta oskrbnika lovske kočice na Smuku.

A medtem ko je pretekla leta prišel od zidanice, ki si jo je postavil v Vavpči vasi, na Smuk peš po desetkrat, je lani, potem ko se je znašel na čakalju in je več časa prebil v Beli krajini, premagal to pot kar 230-krat. "Hodim zato, ker mi je to v užitek, nikakor pa ne nameravam loviti rekordov. Navadno grem na Smuk zjutraj, da si polepšam začetek dneva. Za

pot navkreber potrebujem pol ure, nazaj do doma pa dve uri, ker se medtem ljudje že prebudijo in pokramljam z njimi," pravi Golobič, ki hoče Semičanom dokazati tudi, kako zdrava je hoja. "Marsikomu so noge že skoraj zakrneli. Jaz pa bi jim rad dokazal, da ni vse le delo na njivi in da niso lepe le tako opevane gorenske gore, temveč tudi belokranjski hribi,"

Tone Golobič

Kokoš divjega petelina na Mirni gori

Še biva v Beli krajini

MIRNA GORA - Kočevarji, ki so nekdanj živeli v vaseh pod Mirno goro in se zadnja leta večkrat vračajo na obisk na obrobje Kočevskega Roga, pripovedujejo, da je bilo še pred drugo svetovno vojno veliko divjih petelinov na Mirni gori, Kopi in na Pogorelcu. Potem ga v teh krajih ni bilo moč opaziti, pred leti pa so kokoši in divjega petelina znova opazili na Kopi, najvišjem vrhu v Beli krajini.

Letos pa je, le nekaj dni pred dnem Zemlje, kot bi hotela protestirati zaradi skrbi za njeno ogroženo življenje, prišla k planinskemu domu na Mirni gori kokoš divjega petelina. Oskrbnici doma se je dala celo pobožati, vendar pa Franc Vidmar, poklicni lovski čuvaj v gojitvenem območju Medved; predvideva, da je šlo za hormonsko bolezen kokoši. Ko so se namreč odločili, da jo bodo ujeli, obročkali in vrnili na rastišče, torej tja, kjer je tudi petelin in kjer naj bi gneznila, pa se je umaknila. Morda je zgolj ušla pred množičnimi prazničnimi obiskovalci Mirne gore ali pa se je celo sama vrnila na rastišče.

Ljubitelji narave so se razveselili ob spoznanju, da divji petelin še vedno prebiva na belokranjskih obronkih Kočevskega Roga. Hkrati pa jih je zaskrbelo, ali bodo tudi gozdarji v prihodnje upoštevali obljube, ki so jih dali pred približno 20 leti, ko je bil divji petelin trajno zaščiteno. Takrat so namreč obljubili, da ne bodo podirali dreves tam, kjer so registrirana rastišča divjega petelina. Divjemu petelinu ustreza star bukov gozd, ki meji na mlad gozd z obilico podrastja.

M. B.-J.

SREČANJE GORJANSKIH ŠKRATOV IN GOSPODIČEN

NOVO MESTO - Planinsko društvo Intel servis Novo mesto vabi ljubitelje Gorjancev na prvo letošnje srečanje gorjanskih škrtov in gospodičen, ki bo v nedeljo, 9. maja, ob 11. uri pri planinskem domu Gospodična. Skupni odhod: iz Novega mesta ob 6.30 pri Agroservisu v Žabji vasi; iz Gabrja: Šumeči potok ob 9.30; Jugorsko smučišče: ob 9.30. 23. maja pa bo pohod na Ratitovec.

GRUBAČEVIČ ZMAGAL V ARBORETUMU - V Arboretumu je bil tridnevni turnir v preskakovanju ovir, katerega so se udeležili tudi jahači KK Krka. Na tem turnirju je dosegel že tretjo letošnjo zmago Jure Grubačevič s konjem Flying Nero-nom (na sliki).

zatrjuje Tone in pravi, da mu je že s prelepim pogledom s Smuka na Belo krajino poplačen ves trud.

Vse pa kaže, da bo Golobič v letošnjem letu potolkel svoj laniški rekord. Samo do konca aprila je prišel na Smuk 73-krat, hoji pa se ni odrekel niti v globokem snegu. Takrat mu je v treh poskusih uspelo narediti gaz do vrha hriba. Zgodilo se mu je celo že, da je prišel na Smuk po dvakrat na dan, nikomur pa ga še ni uspelo pregovoriti, da bi ga odpeljal v dolino z avtomobilom. Morda je prav Tone dal Novinovim idejo, da so letos začeli z akcijo, v kateri dobi vsak, ki pride peš na Smuk desetkrat, majico. In prve so podelili prav ob dnevu upora proti okupatorju. Tisti, ki bodo obiskali Smuk 25-krat, bodo dobili kapico, za zveste obiskovalce pa bodo Novinovi pripravili tudi piknik. Radi pa bi, da bi se za hojo odločali tudi ostali Belokranjci, ne le Semičani. Doslej sta poleg Semičanov dobila majico za desetkratno pešačenje na Smuk le dva Črnomaljšca.

M. BEZEK-JAKŠE

PRESENEČENJE NA MIRNI GORI - Naš lovski tovariš Tone Fabjan mi je telefoniral, da se na Mirni gori pred planinskim domom spreha kura divjega petelina. Oskrbnika Dušana se sploh ni bala, tekla je za njim, kot bi bila tega vajena od nekdanj. Tudi sam sem se ji približal, jo fotografiral in se zamislil nad njeno usodo. Taka kokoš je v Sloveniji, še posebno pa v tem delu Bele krajine, v zadnjih letih izredna redkost. Deset dni je bila v Dušanovi oskrbi, ki je pazil nanjo in jo večkrat odgnal v gozd, a se je vsakokrat vrnila. Čez dva dni je ni bilo več, okrog pa se je potikal rjav pes z belo liso na prsih, brez lastnika. Upam, da fotografija ni vse, kar je ostalo od skrivnostne obiskovalke. Ker je pred leti na bližnjem Petelinjem hribu ob tem času pel divji petelin, upam, da sta se z divjim princem našla kje v globini kočevskih gozdov. (Anton Vrščaj)

DOLENJSKI LIST

7. maja 1959

Za nadaljnji razvoj socialistične demokracije

"Nekatere vaše organizacije so pozabile na važno politično nalogo socializacije vasi, ki edina daje možnost odprave vaše revščine in zaostalosti. Gospodarstvo na vasi se bo izboljšalo samo tedaj, ko bo večina kmečkih proizvajalcev sodelovalo z drugo," je na okrajni konferenci Socialistične zveze dejal tov. Pirkovič in pripomnil, da ponekod vaše organizacije vse preveč puščajo mlade zadruženike brez pomoči, pa tudi zadrugam premalo pomagajo.

Javna zahvala

Na poti z Bleda v Zagreb se je nama pri Karteljevem zaradi spolzke ceste in snežnih padavin pripetila prometna nezgoda. Imela sva srečo, da sta bila v bližini prometna miličnika iz Novega mesta, Jože Tavčar in Jože Prosinečki, ki sta nama z nesebičnim triurnim naporom omogočila nadaljevati pot. S svojim človeškim ravnanjem sta presegla meje službene dolžnosti. Dr. Dragoslav Savić in dr. Ilija Panić.

Predlog: Dolenjska založba

Med obema svetovnima vojnama je založniška dejavnost na Dolenjskem doživela le nekaj poskusov brez večjega uspeha, čeprav so na njenem področju bile tri tiskarne. Toliko živahnejše pa je bilo med NOB, ko je bilo na Dolenjskem mnogo partizanskih tehnik in tiskarn, ki so natisnile številne letake, brošure in časopise. Po vojni sta bili leta 1947 prepeljani tiskarni iz Novega mesta in Krškega v Ljubljano. Le Kočevje je dobilo svojo nazaj. Kljub temu je na Dolenjskem čutili sorazmerno živahno izdajateljsko dejavnost. Svet za kulturo in prosveto je 23. aprila obravnaval založniško dejavnost in predlagal ustanovitev Dolenjske založbe in prva dela, ki naj bi bila založila, med njimi knjižno delo dr. Antona Melika "Geografska analiza Dolenjske".

V Krškem bo speedway

V Vidmu-Krškem pripravlja Avto moto društvo dvodnevni program speedway dirk. Dva dni bo lahko ljubitelj dirk krotil svoje živce ob gledanju na najboljše jugoslovanske in avstrijske tekmovalce. Užitek bo dovolj za še tako razvajene simpatizerje tega lepega športa. Višek tehnične zmogljivosti vozačev, ki jo pokažejo na teh tekmah vzbudi strast v vsakem gledalcu. Večkrat vsi stoje in z zadržanim dihom spremljajo plemenite borbe tekmovalecev.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z brašci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristihlilili vam bomo, zapisali, morda dati kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno pristihlilil.

